

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

ADAM

2001 ŞİİR YILLIĞI

ŞİİRİMİZDE GEÇEN YIL

Hazırlayan
MEHMET H. DOĞAN

2001 ŞİİR YILLIĞI

ADAM

ADAM

2001 Şiir Yıllığı
(Şiirimizde Geçen Yıl)

•

Hazırlayan
Mehmet H. Doğan

ADAM YAYINLARI

©

Adam Yayıncılık ve Matbaacılık A.Ş.

Kapak Tasarımı Birsen Delemen Güven

Birinci Basım Şubat 2001

00.34.Y.0016.793

ISBN-975-418-656-1

Fikir ve Sanat Eserleri Yasası'nın 34. maddesine dayanılarak hazırlanmış olan bu antolojinin yayın hakkı, aynı yasanın 8. maddesine göre işleyen, derlenen şiirlerin tek tek bütün hakları ise yarıpı sahiplerininadır.

Bu antoloji aracılığıyla alıntı yapılamaz.

2001 Şiir Yıllığı (Şiirimizde Geçen Yıl)

Mehmet H. Doğan

Orhan Veli'nin Süleyman Efendisi gibi benim de şu dokuz yıldır Yıllık'lardaki dizgi yanlışlarından çekmediğim kalmadı. Ne kadar dikkat edilirse edilsin, provalar ne kadar titizlikle okunursa okunsun yine de umulmadık yerde, en umulmadık bir şeyler kalıyor gözden kaçan. Doğru, dizgi yanlışlarının sayısını üçe-beşe indirdik, artık eskisi gibi anlamı tehlikeye düşürecek büyük yanlışlar olmuyor, bir iki nokta eksikliği, bir a'nın şapkası...vb. ama çöpün gidip esirgenen göze batışı gibi öyle bir şey gözden kaçmış oluyor ki, o yılın sevincini gırtlığına tıkıyor insanın.

Geçen yıl da öyle oldu. Sevgili Haydar Ergülen için yazdığım "bol kitaplı, bol şiirli bir yıl" sözleri, bir klavye cilvesi olarak "bol kitaplı boş şiirli" diye çıktı. Adam Sanat'ın hemen ertesi sayısında bir düzeltme ve açıklama yaptık, ama ne çare, keşke o da olmasaydı diyorum şimdi.

Şiir Ok'u ve İpek Dili dergilerinin bir süredir göremediğim, edinemediğim için kapandıklarını sanmışım ben, öyle yazdım Yıllık'ta, meğer kapanmamış her ikisi de. Sevindim. Bunu da yazmışım nisan ayındaki özür yazısında, burada yinelıyorum özrümü.

Bunun dışında, Yıllığın sonunda da göreceğiniz gibi fazla ve büyük yanlışlarımız olmadı geçen yıl. Dilerim bu yıl hiç olmaz.

Geçen yıllarda Yıllığa giren şiirlerde bizim dışımızdaki nedenlerden ötürü, daha çok da kaynak dergide olan dizgi yanlışlarını en aza indirmek için şair dostlardan bu yanlışları yıl içinde bize bildirmelerini rica etmişim. Çok yanlış anlaşıldı bu önerim. Bunu, son yılların gözde terimi "iktidar" olma(!) hevesine bağlayan bazı eleştirilere yanıt verme gereğini bile duymuyorum. Kendileri gönüllü ise, bu "iktidar"ı seve seve ve hemen devredeceğimi bildirmek isterim burada. Yine aynı konuda, Attila Aşut'un, bana da göndermek inceliğinde bulunduğu mektubundan öğrendiğim bir başka öneriye değinmek istiyorum. Aşut, benim önerimin, ozanlar kendilerini seçki düzenleyicisine anımsatmak istiyormuş gibi bir konuma düşüyor olacaklarından "caydırıcı" olduğunu söylüyor; ayrıca Türkiye'de tek seçki dü-

zenleyicisi ben olmadığımı göre, “Ozanlar işi gücü bırakıp yıl boyunca ‘düzeltme servisi’ gibi çalışarak, bütün seçki hazırlayıcılarına özel hizmet mi sunacaklar?” diye soruyordu.

Bunun yerine, “yayın organlarında bir ‘düzeltme’ köşesi olsa ve yapılan irili ufaklı yanlışlar bir sonraki sayıda topluca bu köşede düzeltilse” önerisinde bulunuyordu. Aşut’un önerisi bana da akla yakın geldi, zaten çok az sayıda da olsa bazı dergiler bunu halen yapıyor. Örneğin, bu Yıllık’ta Mustafa Köz’ün şiirinde yapılabilecek önemli bir yanlış, Islık dergisinin bir sonraki sayısında yaptığı düzeltmeden öğrendim ve gerekli düzeltmeyi yaptım. Dilerim öteki dergiler de aynı davranışı benimser bundan sonra.

Bu yıl izlediğim dergi sayısı geçen yıldakinden de az. Bunun, benim yıl içindeki adres değişikliğimden başka bir nedeni var mı, bilemiyorum. Ola ki, kendilerinden Yıllığa şiir alamadığımız bazı dergiler buna kızıp dergi göndermeyi kesmişlerdir; öyle bile olsa yine de sağ olsunlar, kapanmış olmasınlar da...

Daha önceki Önsöz’lerde şiir seçmeleri konusunda söylediğim şeyleri yinelemek istemiyorum burada. Kendilerinden şiir seçemediğimiz kişiler kızmasın, seçtiğimiz kişilerse bunu gelecek yıllar için bir sözveri olarak almasın. Bütün istediğimiz, elden geldiğince güzel şiirlerden oluşan bir seçki sunmak.

2002’de buluşmak dileğiyle.

Okak 2001
Mehmet H. Doğan

(*)Yıllık için taranan, izlenen, yararlanılan dergiler abece sırasıyla şunlardır: “Adam Sanat” “Agora” “Ağır Ol Bay Düzyazı” (1 sayı), “Akatalpa”, “Ardeşkuşu”, “Aykırı Sanat”, “Bahçe” “Başka” (1 sayı), “Berlin Bahar” “Bilkent 4 Mevsim” (1 sayı), “Budala” “Can Edebiyat” “Çağdaş Türk Dili” (4 sayı), “Çıkmın” “Çınar” “Damar” “Defter” “Dil Dergisi” (Tömer-Ankara), “Dize” “Düşün” “E” “Edebiyat ve Eleştiri” “Edebiyat Güncesi” (2 sayı), “Edebiyat Gündemi” “Gösteri” “Güldiken” “Islık” “İzmir İzmir” (2 sayı), “Kavram Karmaşa” “Kıyı”, “Kitaplık” “Kunduz Düşleri 4” “Milliyet Sanat Dergisi” (2 sayı), “Öküz” “Papirüs”, “Pencere” “Polemik” (1 sayı), “Rüzgâr II” “Söylem”, “Şahdamar” (2 sayı), “Şiir Odası” “Şiir Oku” “Türk Dili Dergisi” “Uç” “Varlık”

Not:

Yeni Adresim – Mehmet H. Doğan

Çamlıçay Mah. 235 Sokak No :19

35310-Güzelbahçe / İZMİR

Genel Görünüm

Şiir cephesinde yeni bir şey yok...

2000 yılı şiiri için kısa yoldan söylenecek en doğru şey bu gibime geliyor. Hemen açıklamam gerekir : elbette şiirde bir hareketlilik yok anlamına gelmiyor bu. Yaşlısı, orta yaşlısı, genci bütün şairler kendi yollarında yürüyor; ürün veriyorlar. Şiirin gündemini belirleyecek olan, onların ürünleri olması gerekirken öyle olmuyor ne yazık ki! Dergiler şiirlerle dolup taşıyor, genç şairlerin kitapları art arda yayımlanıyor, ama bütün bunlar yokmuş gibi herkes bildiğini okuyor yine. Ve söz dönüp dolaşıp aynı yargıda noktalanıyor “Şiir bunalımında.

Bu ‘herkes’in içinde şiir bilgisi, şiir beğenisi en az otuz yıl geride kalmış okurlar da var; yaşını başını almış, onlarca kitap çıkarmış, ama kendinden bir sonraki kuşağın şiirini okumamış, hâlâ da okumuyor olan şair-eleştirmenler de; kendi şiir evine yıllardır bir çivi çakmadan tekdüze bir şiirin yedeğinde yaşlanan şairler de...

Bugün yaşları kırktan küçük olan, ama hâlâ “genç” sıfatından kurtulamayan şairlerin hance bütün şanssızlıkları, önceki kuşak şairleri tarafından okunmamış, hâlâ da okunmuyor olmaları; dikkatle, sabırla, alıcı gözüyle izlenmiyor olmalarıdır sanıyorum. Oysa şiirde büyük değişimler, şairle okur arasındaki ilişkiden, iletişimden çok, değişik yaşlardaki şairler arasındaki tanışmalardan, konuşmalardan, yazışmalardan, tartışmalardan doğar. Yakın geçmişte, gerek Behçet Necatigil’in, gerekse Cemal Süreya’nın genç kuşaklarla ilişkileri bunun en yakın kanıtıdır.

Bunun tersine bir kanıtı ise Yeni Binyıl gazetesinin 22 Aralık 2000 tarihli, şiire ayırdığı Kitap ekindeki soruşturmaya yanıt veren kimi şairlerin söylediklerinde yatıyor. “Gençler bize aldırmyorsa” deyiş silahı ustalıkla karşıya çevirerek “Bugün gençler [şiir yazarken] beni, Hilmi Yavuz’u, Melih Cevdet Anday’ı omzunda hissetmiyorsa söyleyecek bir şeyim yok” diyen Özdemir İnce’nin: “Ve koca bir ku-

şak, benim neslim, anlaşılmaz bir dünyanın anlaşılmaz şiirini yazdı, yazmaya devam ediyor” diyen ve “Bir Cahit’imiz olsa bugün, ne kadar zenginleşirdi şiirimiz!” diye dövünen Roni Margulies’in en azından son yirmi yılın şiirini okuduğunu, doğru okuduğunu söyleyebilir miyiz?

Şiirde bunalımdan söz ederken gözden kaçırılan bir başka şey de, sanırım, şiir tartışmalarında da hep olumlu örnek olarak gösterilen Batı’da durumun bizden farklı olmadığı. hatta bizden de kötü olduğu. Oysa modern sonrası toplum ve yaşama düzeni, bütün dünyada şiir ile günlük yaşamın bağlarını gevşetmiş, şiiri hızla geçersizleştirerek marjinal bir sanat olmaya doğru itmiştir. 80 sonrasında aynı serüveni zoraki yaşamaya sürüklenmiş bizim toplumumuzda aynı şeylerin olmaması için hiçbir neden yoktur. Aslında, bugün Batının gelişmiş toplumlarında şiirin toplumsal yaşamdaki yeri bizdekinden çok daha gerilerdedir. Bizde de son yirmi yıldır giderek hızlanan sanayileşme ve liberalleşme eğilimleri, teknolojik ilerlemeyle birlikte yaygınlaşan kitle kültürü karşısında şiiri sanat alıcısı kitlelerin ilgi alanının dışına ittikçe şiir de kendi içine kapanmış, kendi üzerine dönmüştür. Dolaşısıyla, alıcısı, izleyicisi her zaman fazla olmamış olan şiir, Batı’da olduğu gibi bizde de yirmi otuz yıl öncesinden çok daha dar bir alanda yaşamını sürdürmek durumuna gelmiştir.

Şiir bir bunalımdaysa – ki ben inanmıyorum buna – bunun en büyük nedeni, ortalama şiir okurunun sırtını kolaycılığa, kitle kültürü ürünlerine dayamış olması, emek ürünü olmayan kolaycı şiiri gerçek şiire yeğlemiş olmasıdır.

Evet, geçen yılın sorunları değişmeden sürdü medya-şiir ilişkisinde bir değişme olmadı; bir yandan şiirin bunalımda olduğu, gidecek okurdan uzaklaştığı savları yeniden ısıtılıp ortaya sürülürken, ve bunun suçlusu olarak da genç şairler ve genç şiir ilan edilirken, öte yandan az ya da çok ünlü genç şairlerin şiir kitaplarının bir iki yıl içinde ikinci üçüncü baskılara ulaştığı görüldü. Eskilerin yanında yeni yeni birtakım yayınevlerinin şiir kitabı yayınına hız verdiği görüldü. Buna yılın kitapları konusunda yeniden döneceğiz, ama şiirin geçerliliğinde, okunurluğunun artık bir ölçüt olmaktan çıktığını söyleyelim burada. Kitap yayınları, getirisi olan bir sanayi durumuna dönüştükçe, kitap satışlarının, okur sayısının şiir sorunlarını tartışmada güvenilecek ölçütler olmadığı, bunun için başka araştırma yolları, başka inceleme yöntemleri aranması gerektiği her gün daha belirgin bir biçimde ortaya çıkıyor.

Dergiler

Adam Sanat, Kitaplık, Varlık..vb. düzenli ve devamlı olarak çıkan dergilerin yanına bazı yeni dergiler eklendi. İzmir'de Agora dergisi yayımlanmaya başladı. Yayın kadrosu, özenli baskısı ve düzenli çıkışıyla dikkati çeken Agora, bir taşra dergisi olmama çabası içinde görüldü.

Bursa'da, geçen yıl kapanan Yeni Biçem'in yerine, hemen hemen aynı kadroyla çıkan Akatalpa'da sanıyorum sayfa sayısının azlığı düzyazıdan çok şiire ağırlık verilmesine neden oldu. Şiirler göz doyurucuydu.

Mersin'de şair Celal Soyca'nın yönetiminde çıkmaya başlayan Isık adlı iki aylık şiir dergisi güneyde izlenmesi gereken şiir atmosferini duyurdu okurlara; devamlı olmasını dilerim bu derginin.

Başta Abdülkadir Budak olmak üzere Ankaralı bazı şairlerin ortak çabasıyla çıkan şiir dergisi Şiir Odası ne yazık ki yıl sonunda 12. sayısıyla yayımını durdurduğunu haber verdi. Oysa giderek daha dolu olarak çıkmaya başlamıştı son sayılarıyla.

İflah olmaz dergici ve şiir sevdalısı Murat Koçak'ın yönetiminde bu yıl ikincisi çıkan Rüzgâr II şiir seçkisi yeni adların şiirleriyle doluydu. Koçak'ın bu seçkiyi ilk Pencere gibi devamlı bir dergiye dönüştürmesini dilerim.

Öküz, bu yıl daha bir ağırlık verdi sanki şiire. Birçok önemli şairin şiirleri yanında Fazıl Hüsnü Dağlarca'nın öküz çeşitlemeleri dikkati çekti.

E dergisi yıl sonunda yine dopdolu bir Şiir 2000 eki yayımladı. Derginin magazin ağırlığı içinde boğulur gibi olan şiir, yıl sonunda bu ekte geniş bir soluk almış oldu.

Yıl içinde birçok dergi, şiir ve şairler üzerine Belgelik bölümünde ayrıntılarıyla verdiğimiz özel sayılar-özel bölümler düzenledi.

Kitaplar

2000 yılında yayımlanan şiir kitaplarına toplu bir bakış bazı ilginç sonuçlar ortaya koyuyordu. Adam Şiir Yıllıkları'ndaki dokuz yıllık verilere göre 2000, en az sayıda şiir kitabı yayımlanan bir yıl oldu. 1992-1999 arası yıllık şiir kitabı ortalaması olan 162'nin çok altında şiir kitabı yayımlandı bu yıl. Bunun yanında 'Kendi' yayınlarındaki dikkati çeken bir düşmeye karşılık, şiir kitabı yayımına hız ve önem veren güçlü ve büyük yayınevlerinin yanında birçok yeni yayınevi çıktı

ortaya. Bu yayınevlerinin özenli ve temiz baskılı kitaplar yayımlamalarının yanı sıra bunların çeşitli yollardan tanıtımını yapmaları, kitaplarını ödüllere, yarışmalara sokmaları şiir kitabı yayımında – daha genel olarak da kitap yayıncılığında – Türkiye’de bir şeylerin değişmekte olduğunu gösteriyordu. Özellikle de, şiir kitaplarının artık satan bir meta olduğunu, şiirin okunmadığı savının geçersizliğini. Romana, öyküye göre az da olsa şiir okunuyor bugün.. Yadsınmaması gereken bir gerçek var : şiir kitabı, şairlerin seslerinden şiir kasetleri, hatta CD’lerinin üretim ve tüketimi bugün şiirin öyle ya da böyle okunduğunu gösteriyor. (Geçenlerde bir genç şair, kendi şiir kitaplarının her baskısının öyle 1000 filan değil 5100 adet olduğunu söylüyordu!) Ama bu okunurluğun şiirimize ne kazandırdığı, ilerde şiirimizi nasıl etkileyeceği, üzerinde ayrıca durulması gereken bir sorun olarak duruyor.

Son yıllarda özellikle güçlü ve büyük yayınevlerinin şiir kitabı yayımına önem vermeleri; eskiden olduğu gibi, yasak savarcasına yılda bir iki şiir kitabı yayımlamak yerine devamlı şiir ‘dizi’leri kurmaları bir başka yönünü ortaya koyuyordu işin. Üstelik bunu, öteki yayınlara oranla şiir kitabı satışları eski ‘riziko’sunu hâlâ koruduğu halde yapmaları daha da ilginçti. Şiir kitabı yayımlamak, şiir ‘dizi’leri kurmak, yanılmıyorsam, yayınevleri için bir saygınlık işareti, ‘büyük’ yayınevi olmanın bir simgesi olarak görülmeye başladı yavaş yavaş.

Yalnızca ya da genellikle şiir kitabı yayımlayan Altıkırkbeş, Herak, Mayıs, Piya, Suteni, tümzamanlaryayıncılık, Yön vb...yayınevlerinin yıllardır yaşaması, üstelik sayılarının giderek artması şiir lehine üzerinde durulması gereken bir başka nokta. Bu yayınevlerinin bir başka özelliği, genellikle, adı henüz yaygınlaşmamış, nitelikli genç şairlerin kitaplarını yayımlıyor olmaları. Yetenekli genç şairler artık çaresiz ve ortada değil bugün. Ne dergi ne de yayınevi yönünden.

Yıl içinde yayımlanan şiir kitapları listesine baktığımızda, şairlerin şiir serüvenlerinde iz bırakacak şiir kitaplarının yayımlandığını görüyoruz. Örneğin, Enis Batur’un *Kanat Hareketleri, Doğu-Batı Divanı*’ndan sonra en sevdiğim şiir kitabı oldu. Kitap, ölüm-aşk-yolculuk izlekleri çevresinde yeni tatlar veren, ama şiirde gelenek ve biçim konularında geçmiş bugüne taşıma çabasında, ileriye doğru yeni açılımları da olan – Karacaoğlan çeşitlemeleri, Gazeller Cemi, şairin gözde izlediği olan Fugue – güzel şiirler sunuyordu Enis Batur şiiri okuruna.

İlk kitaplardan, özellikle Ergin Yıldızoğlu’nun *Göz Göze Geldiğimizde (Şehir ve Ben)*’i, Celâl Soycan’ın *Öyle Kal’ı*, Can Bahadır

Yüce'nin *Yaslı Mızıka*'sı, Şerif Erginbay'ın *Dar Köprü*'sü, Gonca Özmen'in *Kuytunda*'sı yeni ve genç şiirden umut kesenlere özenle sunmak istediğim kitaplardı.

Ergin Yıldızoğlu'nun, 1993'ten beri Sombahar, Adam Sanat, Lundingirra ve Edebiyat ve Eleştiri dergilerinde yayımlanan ve ayrı bir sesi haber veren şiirlerini topladığı *Göz Göze Geldiğimizde (Şiir ve Ben)* adlı kitabı, yurt ve dünyada giderek solunmaz duruma gelen toplumsal havaya, post modernizm, küreselleşme diye insanlara dayatılmaya çalışılan oldu-bittilere başkaldıran bir şiirin çağcıl örnekleriyle doluydu. 'Ses getiren-rahatsız eden-başkaldıran' şiirler arandığı bir zamanda Yıldızoğlu'nun bu kitabı gerektiği gibi ses çıkarmadı. Bu da günümüzde şiirin ne denli dikkatle(!) okunduğunun bir başka göstergesi diye alınabilir.

Rüzgâr İstasyonu Adnan Azar'ın son dört yılda çıkardığı üçüncü şiir kitabı. Azar'ın uzun bir aradan sonra şiire iyice ısındığını gösteriyordu kitap.

Özdemir İnce'nin *Evren Ağacı*, Tuğrul Tanyol'un *Büyü Bitti*, Veysel Çolak'ın *Güzel Suç*, Hakan Savlı'nın *Go Dersleri*, Mahmut Temizyürek'in *Kırlangıcım Paranoya*, Metin Kaygalak'ın *Suya Okunan Dua*, Selim Temo'nun *Uğultular*, Osman Serhat'ın *Yeni Şiirler* adlı kitapları bu yıl özellikle dikkati çekmek istediklerim.

Toplu Şiirler ya da Bütün Yapıtları dizileri bu yıl da bütün hızıyla devam etti. Genç kuşaklar için çok değerli bir kaynak oluşturan bu yayınların büyük küçük bütün yayınevlerince titizlikle ve büyük bir özenle yapılıyor olması sevindirici bir şeydi.

YKY bu yıl da her kuşaktan şairin Bütün Şiirleri ve Toplu Şiirlerine imza attı. Levent Yılmaz'ın 1999'un son ayında yayımlanan *Son Ülke*'si, aynı adlı kitabının yanı sıra ilk üç kitabını da içeriyordu. Yılın hemen başında Hüseyin Ferhad'ın Toplu Şiirleri *Kılıç İpekte Sınanır*'i yayımlandı. İlhan Berk'in geçen yıl üç cilt halinde yayımlanan Toplu Şiirleri'nden sonra bu yıl *Pera*'nın ve *Galata*'nın çok özenli renkli baskıları çıktı. Hulki Aktunç'un Toplu Şiirleri *Firak*, şairin 1989-1999 arası yayımlanan yedi şiir kitabını bir araya getiriyordu ilk kez. Gülten Akin'ın son iki kitabını da içeren Toplu Şiirleri bu kez iki cilt halinde yeniden yayımlandı.

Adam Yayınları da geçen yıl yayımına başlanan Oktay Rifat'ın Bütün Şiirleri'ni bu yıl üçüncü cildiyle tamamladı. 1969'da yitirdiğimiz Nahit Ulvi Akgün'ün Bütün Şiirleri *Birisi* adıyla çıktı. Haydar Ergülen'in Toplu Şiirler I'ı *Nar*, Roni Margulies'in 1985-1995 arası şiirleri ise *Uzaklıklar* adını taşıyordu.

Veysel Çolak'ın Zirve Yayınlarından çıkan Toplu Şiirler I ve II'si *Kalbim Hoşça Kal-Giz ve Yara* adını taşıyordu.

İlk şiirlerini 1960'larda yayımlamış ve dikkatleri de çekmiş olan Ş. Avni Ölez'in Bütün Şiirleri'nin birinci kitabı *Gülün Kara Yazıtı*, Karşı Yayınları arasında çıktı.

Yılmaz Odabaşı'nın hazırladığı *Son Çeyrek Yüzyıl Şiir Antolojisi* (1975-2000) Scala Yayıncılık'tan çıktı.

Ahmet Necdet bu yıl da *Tematik Türk Şiiri Antolojisi*'ni yayımladı.

Hüseyin Atabaş'ın editörlüğünde Mehmet Hengirmen'in hazırladığı *2000 Yılında Türk Şiiri* adlı antoloji Engin Yayıncılıktan çıktı.

Şiir üzerine yayımlanan kitaplar arasında, Memet Fuat'ın *Nâzım Hikmet, İkinci Yeni Tartışması*, Orhan Veli; Özdemir İnce'nin *Şiirde Devrim*; Hasan Bülent Kahraman'ın *Türk Şiiri, Modernizm, Şiir*; Metin Cengiz'in *Toplumcu Gerçekçi Şiir 1923-1953* adlı kitaplarını ve 1999 Akdeniz Altın Portakal Şiir Ödülü Sempozyumu Bildiri Metinlerini bir araya toplayan *Sessiz Arka Bahçeler Odağında Gülten Akın Şiiri* kitabını sayabiliriz.

Olaylar

– “Uluslararası Nâzım Hikmet Şiir Ödülü” 17 Ocak 2000 günü İstanbul AKM'de yapılan bir törenle Martinikli şair Aimé Césaire'e verildi.

– Daha önce Türk PEN'inin önerisi üzerine Uluslararası PEN tarafından 21 Nisan olarak kabul edilen Dünya Şiir Günü bu yıl UNESCO'nun kararıyla 21 Mart olarak değiştirildi. Dünya Şiir Günü, İstanbul, Ankara, İzmir, Antalya gibi kentlerde törenlerle kutlandı. İstanbul'da düzenlenen törende PEN'in Dünya Şiir Günü Büyük Ödülü Fazıl Hüsnü Dağlarca'ya verildi.

– Kıbrıs Lefke Belediyesi ile Lefke Avrupa Üniversitesi'nin ortaklaşa düzenlediği Lefke Edebiyat Buluşması 16-18 Mayıs tarihleri arasında Lefke'de yapıldı.

– E Dergisi adına şair Adnan Özer tarafından düzenlenen Taşkent-Lima Şiir Hattı Toplantıları'nın ilki 28 Eylül - 1 Ekim tarihleri arasında “Şiirsiz Dünyaya Karşı İstanbul Buluşması” adı altında İstanbul'da yapıldı. Toplantıya Türk, İspanyol, Azerbaycan, Kolombiya ve Meksika'dan şairler katıldı.

– A. Ü. TÖMER adına 16-17 Kasım tarihler arasında Ankara'da “2000 Yılında Türk Şiiri” adlı bir sempozyum düzenlendi.

– Yunan şair Yorgo Seferis'in 100. doğum yılı, Yunanistan Kültür Bakanlığı Seferis Çalışma Grubu ile Ege Üniversitesi tarafından düzenlenen etkinliklerle İzmir'de kutlandı.

2000, bildiğim kadarıyla hiçbir şairin ölmediği bir yıl oldu.

Gelecek yıl daha sağlıklı, daha verimli ve yine ölümsüz bir şiir ortamında buluşmak üzere.

Mehmet H. Doğan
Ocak 2001

Dergilerde Şiir Üzerine Yazılar-Tartışmalar-Söyleşiler

ADAM SANAT

- “Latin Şiiri” Yücel Kayıran, Şubat
“Şiir Uslandı mı?” Soruşturma, Eylül
“Türk Şiiri Modernleşemedi mi?” Özdemir İnce, Kasım
“Eğrisi Doğrusuna Denk Gelirse...” Bedirhan Toprak, Kasım
“Güzel Suç” Yücel Kayıran, Kasım
“Ali Yüce’nin Sevi Şiirleri” Bertan Onaran, Kasım

AKATALPA

- “Gülten Akın’ın Arka Bahçesindeki Cennet ve Cehennem”
Mustafa Durak, Şubat
“Sütüven ve Sütüven” Ramis Dara, Mart
“Hüzün Eşliğinde Akşam Şiirleri” (Hilmi Yavuz), Mustafa Durak,
Mayıs

BAHÇE

- “Türkçe Şiirin Yirminci Yüzyılında Bireşim Arayışları” Sabit Kemal
Bayıldır, İlkyaz (Sayı 17)
“Yirminci Yüzyılda On Türk Ozanı” Tuncer Uçarol, İlkyaz (Sayı 17)
“Yüzyılın Şiiri”, Metin Cengiz, İlkyaz
“Şiirimizde Mistik Yönelimler”, Sabit Kemal Bayıldır, İlkyaz
(Sayı 18)
“Edip Cansever’in Şiirinde Haz Nesnesi Olarak Kadın” Bâki
Asiltürk, Yaz

CUMHURİYET KİTAP

- “Can Yücel”, Vecihi Timuroğlu, 27 Ocak
“Ahmet Necdet’in Bugünün Diliyle Divan Şiiri Antolojisi Üzerine”
Yusuf Çotuksöken, 3 Şubat
“Taksim’de Sor Taksim’i”, (Ruşen Hakkı), Fahrettin Demir, 3 Şubat

- Ömer Faruk Toprak üzerine Sennur Sezer-Adnan Özyalçiner-Kemal Özer-Güngör Gençay'ın yazıları, 24 Şubat
- "Celal Sahir Erozan", Dr. Nesrin Karaca, 16 Mart
- "Kanun Hükmünde Şiir", (Gültekin Emre), Metin Cengiz, 23 Mart
- "Karton Valiz'deki Şiirler", (Haydar Ergülen), Baki Asiltürk, 30 Mart
- Mustafa Köz ile Söyleşi ve Fikret Demirağ-Leyla Şahin-Metin Cengiz-Adil İzci'nin M. Köz üzerine yazıları, 20 Nisan
- "Gülten Akın Şiiri Sevdalı Rüzgâr" Gültekin Emre, 20 Şubat
- Kenan Sarılioğlu ile Engin Turgut'un söyleşisi ve Rasim Şimşek-Orhan Tüleylioğlu'nun şair üzerine yazıları, 1 Haziran
- "Divan Şiirine Yeni Bir Bakış", Eray Canberk, 15 Haziran
- "Dilin Gurbeti" (Osmanlı Divan Şiiri Üzerine Metinler), Yusuf Çotuksöken, 15 Haziran
- Enis Batur ile "Kanat Hareketleri" üzerine söyleşi, Ayla Erdinç, Ahmet Alptekin, 20 Temmuz
- "Ferit Edgü Şiirinin İzinde" Gültekin Emre, 3 Ağustos
- "Toplumcu Şiirin Yürek Atışları", (Nevzat Çelik), Hüseyin Peker, 17 Ağustos
- İsmail Mert Başat'la Söyleşi, Veysel Çolak, 24 Ağustos
- "Suç Duyurusu", (A. Hicri İzgören), Metin Fındıkcı, 31 Ağustos
- "Şairin Ömrü ya da Melih Cevdet Anday", Feridun Andaç, 14 Eylül
- "Uzak ve Uzun Gece" (Yelda Karataş), Metin Fındıkcı, 14 Eylül
- İdris Atmaca bölümünde Yılmaz Elmas'ın şairle söyleşisi ve Güngör Gençay-Ayhan Aydın'ın yazıları, 28 Eylül
- "Attilâ İlhan Şiirinin Modernist Boyutu Üzerine", Hasan Bülent Kahraman, 28 Ekim
- "Attilâ İlhan Şiirinde İnsan" Dr. Yakup Çelik, 28 Ekim
- "Şükran Kurdakul" Alpay Kabacalı, 2 Kasım
- Yunus Koray ile Söyleşi, Mehmet Mümtaz Tuzcu ve Altay Öktem-Halil Şahan-Mehmet Sadık Kırımlı'nın şair üzerine yazıları, 18 Kasım
- "Öncü ve Yenilikçi Bir Şair" Ercümen Behzad Lav, Adnan Özyalçiner, 21 Aralık
- "Nöbetçi Şair" Akif Kurtuluş, Suat Çelebi, 28 Aralık
- "Bir Edebiyatçının Şiirleri Fırak", Necmi Zekâ, 28 Aralık
- "Mungan ve Şiirsellik", Didem Özdemir, 28 Aralık

DİL DERGİSİ (Tömer-Ankara)

Ceyhun Atuf Kansu özel bölümünde Hüseyin Atabaş- Mustafa Şerif Onaran-Ahmet Uysal-Bahar Gökler ve Işık Kansu'nun yazıları, Mart

Fazıl Hüsnü Dağlarca ile söyleşi- Mehmet Hengirmen, Mart

Hilmi Yavuz özel bölümünde Yener Lütfi Mert-Ayşın

Alptekinoğlu'nun Şairle söyleşisi ve Vecihi Timuroğlu Doğan
Hızlan - Mustafa Durak - Füsün Akatlı - Tuncer Uçarol - Mehmet
Kalpaklı'nın yazıları

Mehmet Taner'le söyleşi, Tuncer Uçarol, Eylül

DİZE

“Şiir Acilde, Saat Sıfır”, Veysel Çolak, Ocak

“Modernizm ve Şiir”, Muhsin Şener, Şubat

“Şiirde Nesnel İlişkinlik” Veysel Çolak, Kasım

DÜŞÜN

Melih Cevdet Anday Özel Sayısı'nda Bülent Fiden, Osman Serhat
Erkekli, Mustafa Emre, Boray K. Atay'ın yazıları, Şubat/Mart

E

“Saat Sıfır, Şiir Yeniden” Veysel Çolak, Ocak

“Oktay Taftalı ile Söyleşi” Metin Kaçan, Şubat

“Türk Şiiri Yazan Hristiyan Şairler” İskender Pala, Nisan

Nihat Behram ile Söyleşi, Adnan Özer-Hasan Öztoprak, Mayıs

“Osmanlı'dan Sonra Osmanlı Şiiri Göstergeler Savaşı”, Kemal Sılay,
Haziran

“Baki ve Saki”, İskender Pala, Ağustos

EDEBİYAT ve ELEŞTİRİ

“Divan Edebiyatında Aşk ve Cinsellik” Metin Cengiz, Ocak/Şubat

“Zamanın Gürültüsü Değişirken – I” Ergin Yıldızoglu, Kasım/Aralık

“Lale Devrinde Osmanlı Şiiri”, Kemal Sılay, Kasım/Aralık

Mehmet Taner özel bölümünde, Azer Yaran, Eren Aysan, Hüseyin
Peker'in yazıları ve Mehmet Taner'le yapılmış bir konuşma,
Kasım/Aralık

GÖSTERİ

Hilmi Yavuz ile Söyleşi, Halil Gökhan, Ocak/Şubat

“Seksen Şiirde Devr-i âlem” (A.H.Çelebi), Erdal Doğan, Ocak/Şubat

Özdemir İnce ile Söyleşi, Hami Çağdaş, Ocak/Şubat

“Divan Şairini Ne Kadar Tanıyoruz”, İskender Pala, Mayıs

“Son 25 Yılın Dizeleri” Bâki Asiltürk, Şubat-Aralık

ISLIK

“Şiirde Yapı Sorunları Üzerine – 1-2”, Celal Soycan, Mayıs/Haziran, Temmuz/Ağustos

“Şiirin Modernist Eleştirisi ve Bir Kitap” Celal Soycan, Eylül/Ekim

KAVRAM KARMAŞA

“Erotizm ve Şiir” Metin Cengiz, sayı 14

‘Müslüman’ Şiirde Aşk ve Erotik Söylem” Ramazan Parlador, sayı 14

“Yine Şiir İçin” Muhsin Şener, sayı 15

“Behçet Necatigil Dışarda ve İçerde Olmanın Varoluşsal Diyalektiği Sokak ve Ev” Hayati Baki, sayı 15

“Çadır Kanadından Apartman Bilincine Şiirin Mekânı” Mehmet Can Doğan, sayı 15

İlyas Tunç ile Söyleşi, Hayati Baki, sayı 15

KİTAP-LIK

“Vesika-lık” bölümünde Melih Cevdet Anday üzerine Doğan Hızlan Orhan Koçak Oğuz Demiralp - Mehmet H. Doğan Ferit Edgü ve Ayşegül Yüksel’in yazıları, Ocak/Şubat

“Şiirimizde Son Yirmi Yılda Yaprak Dökümü” Mehmet H. Doğan, Ocak/Şubat

“‘Arzu ve Varlık’ Üzerine” (F. H. Dağlarca), Mehmet H. Doğan, Mart/Nisan

“Kılıç İpekte Sınır” Mehmet H. Doğan, Eylül/Ekim

“Bir Soruşturma ve Ötesi” Mehmet H. Doğan, Kasım/Aralık

ÖKÜZ

Metin Kaygalak ile Söyleşi, Cezmi Ersöz, Mart

Ahmet Erhan ile söyleşi, Erhan Bozkurt, Mayıs

Akif Kurtuluş ile Söyleşi, Ünal Temizyürek, Mayıs

Lale Müldür ile Söyleşi, Hatice Meryem, Temmuz

Yılmaz Odabaşı ile Antolojiler Üzerine Söyleşi, Cezmi Ersöz, Temmuz

Didem Madak ile söyleşi, Süreyya Evren, Aralık

Tuğrul Tanyol ile Söyleşi, Hatice Meryem, Aralık

PAPİRÜS

‘Şiirler’ ya da Düşüncelerin Okyanusunda Ahmet Muhip Dıranas” Şener Öztop, Ocak

ŞİİR ODASI

- Ali Püsküllüoğlu'yla Söyleşi, Türkân Yeşilyurt-Emel Güz, Şubat
"Kolayı Seçme Rahatlığı", Muhsin Şener, Şubat
Akif Kurtuluş ile Söyleşi, Türkân Yeşilyurt-Emel Güz, Mart
"Şiirin Dolaylarında Estetik, Etik ve Critique", Hayati Baki, Mart
Ahmet Telli ile Söyleşi, Türkân Yeşilyurt-Emel Güz, Mart
"Şiir Eleştirisinde Erdemlilik" Tuncer Uçarol, Nisan
"Şiir Sesin Sessizliği", Hayati Baki, Mayıs
"Mehmet Taner'den Şiir Dersleri", Tuncer Uçarol, Haziran
Hüseyin Atabaş ile Söyleşi, Türkân Yeşilyurt-Emel Güz, Temmuz
Ali Cengizkan ile Söyleşi, Türkân Yeşilyurt-Emel Güz, Ağustos/
Eylül
Hayati Baki ile Söyleşi, Türkân Yeşilyurt-Emel Güz, Kasım
"Şiir ve Barbarlık", Serdar Aydın, Aralık
"Son Dönem Şiiri Üzerine Eleştirel Söyleşi", Türkân Yeşilyurt-
Derya Çolpan-İbrahim Baştuğ-Gökhan Cengizhan, Aralık

TÜRK DİLİ DERGİSİ

- "Şair ve Gölgesi", Prof. Dr. Kemal Özmen, Ocak
"Necip Fazıl Mistik İmgeler Şairi" Kemal Bek, Temmuz/Ağustos

VARLIK

- "Şiirimizin Son Yüz Yılı", Mehmet H. Doğan, Ocak
"Türk Şiirini Değerlendirme Önerisi" Hasan Bülent Kahraman,
Ocak
"Şiirimiz Üzerine", Sabit Kemal Bayıldırın, Nisan
"Şiirsel İmgede Geleneğin Payı" Ali Galip Yener, Haziran
"Şiir Sözcükle mi Yazılır?" Tamer Gülbek, Haziran
"Hayal Yeterli midir?", Yücel Kayıran, Haziran
"Ece Ayhan'da 'Devlet'", Boray Atay, Ağustos
"Yeni Zaman Sularında Adnan Azar'ın Şiiri" Hilmi Haşal, Ağustos
"Divan Şairleri Besleme miydi?" Yücel Kayıran, Eylül
"Uslu Şiir, Acemi Şiir, Kendiliğindenlik, Tasarlanmışlık", İlhan Berk
ile Ali Cengizkan'ın söyleşisi, Ekim.
"Bir Deniz Hücumu Olarak Orhan Veli" Önder Otçu, Kasım
Ali Cengizkan ile Söyleşi, Hüseyin Atabaş, Kasım
"Çağının Çağdaşı Bir Şair", Hikmet Temel Akarsu, Aralık
"Antolojiler Üzerine Notlar" Metin Cengiz, Aralık

VİRGÜL

“Aşırılıklara Karşı” (Memet Fuat), Orhan Koçak, Şubat
Levent Yılmaz ile Söyleşi. Birhan Keskin, Haziran

“Divan Şiiri Üzerine Metinler”, Gülsüm Macit, Ekim

“Osmanlı Tezkire Yazarları Neler Anlatırlardı?”, Muhsin Macit,
Ekim

2000 YILINDA YAYIMLANMIŞ ŞİİR KİTAPLARI

2000 Yıllığına Girmeyen 1999 Baskılı Şiir Kitapları

Alemdar Hüseyin, *Sinema Kitabı*, Hera Yay.
Özdemirciler Faize, *Deli Temmuz*, Cep Kitapları
Zeki Ali, *Sürüden Ayrılan Şaman*, Işık Kitabevi Yay.
Çavuşoğlu Mehmet Şükrü, *Allığını Soyunurken Kavaklar*, Tuna Yay.
Hacıhanefioğlu Uğur, *Beş Kala*, Golden Medya Yay
Yılmaz Levent, *Sonülke*, YKY

2000 Yılında Yayınlanan Şiir Kitapları

A.Galip, *Müntehir Aşklar*, Virtüel Yay.
Akgün Nahit Ulvi, *Birisi* (Bütün Şiirleri), Adam Yay.
Akın Gülten, *Toplu Şiirler I*, YKY
Akın Gülten, *Toplu Şiirler II*, YKY
Akışık Kenan Mümtaz, *Yok*, Güldiken Yay.
Aktunç Hulki, *Firak*, YKY
Altunel Yusuf, *İlüzünlenme Düşleri*, Virtüel Yay.
Angı Suat Kemal, *Uykulu Irmak*, Hera Yay.
Asena İnci, *Tutamadığım Sözler*, Adam Yay.
Aslan Muharrem, *Bütün Aşklarım İntihar*, Papirüs Yay.
Ayvaz Yunus Emre, *Son Tebessüm*, Kendi Yay
Azar Adnan, *Rüzgâr İstasyonu*, Can Yay.

Balcı Bayram, *Canıma Değmez Hayat*, Ütopya Yay.
Balkar Tuğrul Asi, *Vazgeçmeler Ustası*, Pervaz Yay.
Barut Ali Asker, *Ay Sözlüğü*, Adam Yay.
Başaran Bilsen, *Sim*, Ozan Yay.
Baştuğ İbrahim, *Köz*, Can Yay.
Batur Enis, *Kanat Hareketleri*, Altıkkırkbeş Yay.

- Baykal Sururi, *Sonbirinci*, Yarın Yay.
- Bayrıl V. B., *Şer Cisimler*, Can Yay.
- Bektaş İhsan, *Gençlikler Ödendi Güzelliklere*, Uğraş Yay.
- Bozkurt Ayhan, *Şehir Soyuldu*, Cem Yay.
- Budak Abdülkadir, *Alışıp Anlatır*, Can Yay.
- Büyükcebeci İlhan, *Yakın Güz*, Karşı Yay.
- Caymaz Onur, *Kâh ve Rengi*, Hera Yay.
- Cengizkan Ali, *Şairin Nergisi*, Varlık Yay.
- Cinozoğlu Hüseyin Avni, *İstanbul Umutkan Yosma*, Safranbolu H. B. Kültür Yay.
- Çam Ayşe, *Satır Arası Eskişler*, Alev Yay.
- Çelik Müslim, *Lirkuşu*, Adam Yay.
- Çolak Veysel, *İkizim Sevgilimdi*, Yön Yay.
- Çolak Veysel, *Kalbim Hoşça Kal* (Toplu Şiirleri I) Zirve Yay.
- Çolak Veysel, *Giz ve Yara* (Toplu Şiirler II), Zirve Yay.
- Çolak Veysel, *Güzel Suç*, Gendaş Yay.
- Demir Namık Kemal, *Ders Kitabının Arasında*, Hera Yay.
- Diñer Mustafa Korkmaz, *Kırık Uçurtma*, Serander Yay.
- Doğan M. Mahzun, *Kar Yağıyor Yeryüzünün Kalbine*, Kalan Yay.
- Durbaş Refik, *Hatıram Olsun*, Adam Yay.
- Edgü Ferit, *Dağ Şiirleri*, P Kitaplığı
- Elif, *New York Çıkamazları-Suya Söylenmiş Şiirler*, Adam Yay.
- Eraslan Abdullah, *İnsanın Uzağı içinde Başlar*, Hera Yay.
- Eren Gültekin, *Bir Sen Yoktun Kırmızı*, Zirve Yay.
- Eren Ali Hikmet, *Turayazı*, İnkılâp Yay.
- Erginbay Şerif, *Dar Köprü*, Hera Yay.
- Ergülen Haydar, *Nar*, Toplu Şiirler I. Adam Yay.
- Erişen Nimet, *Resmini Çiz*, Kendi Yay. (Berlin)
- Ferhad Hüseyin, *Kılıç İpekte Sınanır* (Toplu Şiirler, 1971-1995), YKY
- Fırat Musa, *Kar Altında Güvercindi Kalbim*, Bahçe Yay.
- Göz Metin, *Kopar Palamarı Bay Palomar*, tümzamanlaryayıncılık
- Gültaş Veysel, *Mührü Bozulmamış Sevdalar*, Ardiç Yay.
- Günay Adnan Raşit, *Kavkılar*, Kendi Yay.
- Güven Sevinç (Doğancan), *Küçüciik*, Kendi Yay.

Güz Emel, *Ciddi Hayal*, Mayıs Yay.

Hatipoğlu Ömer Faruk, *Sevdim Çocuk Yanımla*, Hera Yay.

Hazinedar Fatin, *Aşk-ı Salacak*, Çınar Yay.

Hızıroğlu Aziz Kemal, *Şebnem*, tümzamanlaryayıncılık

Işın Serkan, *İki Şelir Arası Gece ve Şeyler*, İnkılâp Yay.

İnce Özdemir, *Evren Ağacı*, Adam Yay.

Kâhyaoğlu Orhan, *Aşk ve Harf*, Çiviyazıları Yay.

Kansu M., *Aşk. Uzağında Suyu İnen Güneş*, Ürün Yay.

Karaçoban Aytekin, *Kavuşma Tadında*, Pervaz Yay.

Karadoğan Kenan, *Güllere Kıymayın*, Söz Yay.

Kaya Tacettin, *Dostluklar Gördüm*, tümzamanlaryayıncılık

Kaya Bülent, *Ay Deliydi Ben Serseri*, Kora Yay.

Kaygalak Metin, *Suya Okunan Dua*, Avesta Yay.

Kılıç M. Bülent, *Rüzgâr Kütüphanesi*, Avesta Yay.

Kazım Mehmet, *Kule*, Yumuşak g Yay.

Koçak Murat, *Hiç Kimseden Hiç Kimseye*, Alev Yay.

Koyuncu Fahrettin, *Zamanın Zembereği*, Suteni Yay.

Kömürcüoğlu Sabahattin, *Kıyıdaki Adam*, Ulusal Yay.

Köse Hüseyin, *Üzülmüş Evler Kraliçesi*, Mayıs Yay.

Kurdakul Şükran, *Seçme Şiirler*, Adam Yay.

Kurt İhsan, *Umutlar Olmasa*, Özel Ege Lisesi Kültür Yay.

küçük İskender, *Bir Çift Siyah Deri Eldiven*, Adam Yay.

küçük İskender, *İpucu Bırakma Sanatı*, Om Yay.

Madanoğlu Arif, *Aşk ve Öteki*, Damar Yay.

Margulies Roni, *Elsa*, Adam Yay.

Margulies Roni, *Uzaklıklar* (1985-1995 Şiirleri), Adam Yay.

Memi Rıdvan, *Su Yandı*, Can Yay.

Mert Özkan, *Kentlerin Senfonisi*, Boyut Yay.

Narlı Mehmet, *Ruhumun Evveliyazıları*, M.E.B.Yay.

Ocak Mustafa, *Geçmiş Zaman Silüetleri*, Hera Yay.

Odabaşı Yılmaz, *Konuşsam Sessizlik Gitsen Ayrılık* (Toplu Şiirler I), Scala Yay.

Odabaşı Yılmaz, *Aşk Bize Küstü* (Toplu Şiirler II) Scala Yay.

Odabaşı Yılmaz, *Ey Hayat*, Scala Yay.

Osman Serhat, *Yeni Şiirler*, Hera Yay.
 Oymak Celal, *Düşler Yakın Takipte*, Kendi Yay.
 Ölez Ş. Avni, *Güllün Yara Yazıtı* (Bütün Şiirleri / Birinci Kitap),
 Karşı Yay.
 Özcan Halil İbrahim, *Yüzünü Temiz Tut Ecel Her An Gelebilir*,
 Virtüel Yay.
 Özben Raif, *Asyalı Ayyaş*, Can Yay.
 Özdem Oğuz, *Uzak*, Piya Kitaplığı
 Özel İsmet, *Bir Yusuf Masalı*, Şule Yay
 Özmen Gonca, *Kuytumda*, Hera Yay.

Peker Hüseyin, *Yer Bezinden Bir Köle*, Om Yay.
 Paksoy A.Kadir, *Öte-Beri*, Anadolu Ekini Yay.

Rifat Oktay, *Bütün Şiirleri III*, Adam Yay.

Sarıyatı Ender, *Ölüme Direnen Şiirler*, Virtüel Yay.
 Savlı Hakan, *Go Dersleri*, Adam Yay.
 Soyca Celâl, *Öyle Kal*, Yön Yay.
 Şafak Halim, *Kayıplar Kitabı*, Suteni Yay.

Tahir Hüseyin, *Umudun Kuluçkası*, Oluş Yay.
 Taftalı Oktay, *Sivil Aşk Yoktur*, Gendaş Yay.
 Tan Turgut, *Anlatılmaz Şarkılar*, Düşlem Yay.
 Tanyol Tuğrul, *Büyü Bitti*, YKY
 Tarıman Betül, *Kardan Harfler*, Hera Yay.
 Taşkın Mümtaz Zeki, *Sonsuzluğa Uçarken Potpuri* (Bütün Şiirleri),
 Anadolu Sanat Yay.
 Temizyürek Mahmut, *Kırlangıcım Paranoya*, Yön Yay.
 Temo Selim, *Uğultular*, Avesta Yay.
 Toker Hakan, *Mavikara*, YKY

Umran Sedat, *Kırık Ayna –Aşk Şiirleri*, Yaba Yay.
 Umutlu Sabahattin, *Söz Yaksın Kendini*, Virtüel Yay.

Üstündağ Metin, *Tentürdiyot*, Parantez Yay.

Yaşar Sadık, *Güller Hattındayız*, E Yay.
 Yetik Hayri Kako, *Amyüs Kederi*, Agora Yay.
 Yıldızoğlu Ergin, *Göz Göze Geldiğimizde...(Şehir ve Ben)*, Ümit Yay.

Yüce Ali, *Aşkır En Yüce Makam*, Kültür Bak. Yay.
Yüce Can Bahadır, *Yaslı Mızık*, Can Yay.
Yücel Şevket, *Güz Rengi Ayrılıklar*, Özgün Yay.
Yünlüel Reha, *Katedralden Düşen Kuş*, Virtüel Yay.

Antolojiler

Şiir Atlası 1-7, Haz. Cevat Çapan, Kavram Yay.
Son Çeyrek Yüzyıl Şiir Antolojisi 1975-2000 (Haz. Yılmaz Odabaşı),
Scala Yay.
Modern Fransız Şiiri Antolojisi (Haz. Metin Cengiz), tümzamanlar
Nobel'li Şairler Antolojisi (Haz. Eray Canberk), Oğlak Yay.
Tematik Türk Şiiri Antolojisi (Haz. Ahmet Necdet), Papirüs Yay.
2000 Yılında Türk Şiiri, Mehmet Hengirmen, (Ed. Hüseyin Atabaş),
Engin Yay.
Unutulmaz Şiirler, Haz. Günel Altıntaş, Seçme Kitaplar Yay.
Unutulmaz Aşk Şiirleri, Haz. Günel Altıntaş, Seçme Kitaplar Yay.
Unutulmaz Şiir Reçeteleri, Şair Balı, Haz. Günel Altıntaş, Seçme
Kitaplar Yay.

Çeviri Şiir Kitapları

Seçme Şiirler, Aimé Césaire (Çev. M. Cengiz - E. Canberk), Nâzım
Hikmet Kültür ve Sanat Vakfı Yay.
Bana Aydınlıktan Söz Et, Ahmet Şamlu (Çev. Haşim Hüsrevşahi)
Adam Yay.
Japon Yelpazeleri İçin Yüz Tümce, Paul Claudel (Çev. Samih Rifat),
YKY
Körler Alfabetesi, Hans Magnus Enzensberger (Çev. Ulrike Böhmer-
Turgay Fişekçi), İmge Yay.
Hüzünlü İrmak, Nizar Kabbani (Çev. Metin Fındıkçı), İyi Şeyler Yay.
Birlik Uğruna Ölenlere, Robert Lowell (Çev. Ali Cengizkan), İmge
Yay.
Xenia, Eugenio Montale (Çev. Egemen Berköz), İmge Yay.
Devenin Söylediği, Tahat Ben Jelloun (Çev. Eray Canberk), İmge
Yay.
Tancrede ile Clorinde'in Döğüşü, (Çev. Ahmet Soysal), İmge Yay.
Leylâ ve Mecnun, Fuzulî, (Hazırlayan: Muhammet Nur Doğan) YKY

- İlâfız'dan Gazeller* (Çev. Kenan Sarıalioğlu), İyi Şeyler Yay.
Taşa ve Kemiğe Yazılıdır, Zafer Şenocak (Çev. Menekşe Toprak), İyi Şeyler Yay.
Evrenin Yapısı, Lucretius (Çev. Turgut Uyar-Tomris Uyar), 2. Basım, İyi Şeyler Yay.

Şiir Üzerine Kitaplar

- Raif Özben, *Nuran Hariri, Arı Şair, Gizil Bilge, Dost İnsan*, Etki Yay.
 Özdemir İnce, *Şiirde Devrim*, Adam Yay.
 Memet Fuat, *Nâzım Hikmet*, Adam Yay.
 Memet Fuat, *İkinci Yeni Tartışması*, Adam Yay.
 Memet Fuat, *Orhan Veli*, Adam Yay.
 Metin Demirtaş, *Dağınık Satırlar*, Cumhuriyet Kitapları
 Hasan Bülent Kahraman, *Türk Şiiri, Modernizm, Şiir*, Büke Yay.
 Metin Cengiz, *Toplumcu Gerçekçi Şiir 1923-1953*, Tümm zamanlar
 Salih Bolat, *Duygusal Düşünceler*, Gendaş Yay.
 Aydın Şimşek, *Sanat ve İktidar*, Ümit Yay.
 Ahmet Özer, *Yüzün Yeryüzüdür*, Güldiken Yay.
 Ortak Kitap, *Dünya Şiir Günü 21 Mart 2000*, PEN Yay.
 Selim İleri, *Kırık İnceliklerin Şairi Behçet Necatigil*, Kaf Yay. (1999)
Sessiz Arka Bahçeler Odağında Gülten Akin Şiiri, 1999 Akdeniz
 Altın Portakal Şiir Ödülü Sempozyumu Bildiri Metinleri,
 Altın Portakal Kültür ve Sanat Vakfı Yay.
 Walter G. Andrews, *Şiirin Sesi, Toplumun Şarkısı* (Çev. Tansel Güney), İletişim Yay.

Ö D Ü L L E R

Akdeniz Altın Portakal Şiir Ödülü

Mehmet Taner, *Küflü Şimşek*

Nâzım Hikmet Uluslararası Şiir Ödülü

Aimé Césaire

Cemal Süreya Şiir Ödülü

Altay Öktem, *Şiddet Elbet*, Dosya

Aydın Doğan Vakfı 2000 Yılı Şiir Ödülü

Melih Cevdet Anday, *Yağmurun Altında*

Hatay Şiir Ödülü

Mansiyon

Özcan Öztürk, *Lalezar*, Dosya

Dünya Şiir Günü Büyük Ödülü

Fazıl Hüsnü Dağlarca

Ceyhun Atuf Kansu Şiir Ödülü

Hüseyin Peker, *Yer Bezinden Bir Köle* (Dosya)

Necatigil Şiir Ödülü

Sina Akyol, *İkindi Kitabı*

Arkadaş Z.Özger Şiir Ödülü

Sadık Yaşar, *Şehr-i Humma*, Dosya

Jüri Özel Ödülü

Zafer Ekin Karabay, *Şubatta Saklambaç* (Dosya)

Murat Batmankaya, *Şenayi* (Dosya)

Övgüye Değer Dosya
Betül Esener, *Naz*
Ali Bakoğlu, *Arkabahçe*

Balıkesir Üniversitesi Şiir Ödülü

Oğuz Günay Bakkal, *Şiirgin* (dosya)
Başarı Ödülü
Yasemin Atmaca
Şinasi Çapa

Atadost Edebiyat Ödülleri

Şiir '99 Yarışması
Miray Uluaydın ile M. Sadık Kırımlı arasında paylaştırıldı.
Orhan Atakışi Ödülü Yıldız İlhan
Teşvik Ödülü Banu Kocabıyık

Yunus Nadi Şiir Ödülü

Sennur Sezer, *Kirlenmiş Kâğıtlar*

Ali Rıza Ertan Şiir Ödülü

Özlem Tezcan Dertsiz
Başarı Ödülü Arif Berberoğlu, Bülent Güldal

Muzaffer Tayyip Uslu Şiir Yarışması

Selami Karabulut Birincilik Ödülü
Emel Koçer Gür Mansiyon

Aykırı Sanat Şiir Yarışması

1. Necmettin Çakır
2. Dursun Özden
3. Nazım Mutlu
Mansiyon Tamer Öncül
Özendirme Abdülkadir Koçar

Yaşar Nabi Nayır Gençlik Şiir Ödülü

Özlem Tezcan ile Alphan Akgül arasında paylaştırıldı
Mustafa Sarı ile Çağdaş Keçeci 'dikkate değer' bulundu.

Orhon Murat Arıburnu Şiir Ödülü

Şiir Kitabı Turgut Uyar Jüri Özel Ödülü *Güzel Suç*, Veysel Çolak
Arıburnu Şiir Ödülü *Bir Çift Siyah Deri Eldiven*, küçük İskender

Yayımlanmamış Şiir Kitabı

Kâh ve Rengi, Onur Caymaz ile

Kuytumda, Gonca Özmen arasında paylaştırıldı.

Jüri Özel Ödülü *Kardan Harfler*, Betül Tarıman

Dünya Kitap Şiir Ödülü

Mehmet Hameş

İnkılâp Kitabevi Şiir Ödülü

Didem Madak, *Grapon Kâğıtları*

Behçet Aysan Şiir Ödülü

Özlem Sezer, "Sevişme" (Dosya)

Veysel Çolak, "Güzel Suç" (Kitap)

Övgüye değer

Selma Ağabeyoğlu, "Gecikmiş Bir Çocuk" (Dosya)

A. Kadir Paksoy, "Öte-Beri" (Kitap)

Fazıl Hüsnü Dağlarca

(1914)

DOLMUŞUN BOŞ YERİ

Servi sallanmakta
Karacaahmet'ten geçerken dolmuşlar
Biri indi mi,
Sürücü görmeden
Birileri oturur onun yerine.
O, ak boyalı evinin kapısından
Girmek ister.

Servi sallanmakta
Karacaahmet'ten geçerken dolmuşlar
Biri indi mi,
Şimdi bir çocuktur
Görünmeyen yolcu.
Bu geceyi annesinin dizinde
Geçirmek ister.

(Milliyet Sanat 485, 1 Ağustos 2000)

GÜNÜN ORTAKLIĞI

Şeytan Dağı'nın öküzü
Seslendi Serçe'ye
– Hadi ortak olalım
Konuver üstüne şu kocaman çuvalın
Gagala gagala gagala
Ağzını bağlayan ipi
Sonra başlayacak benim işim
Boynuzlarımla yere yıkacağım onu
Yere saçılacak altın arpalar
Tıkınacağız ölene dek

Sonuçlandı ortak çaba
Ağzı açılınca çuvalın

Başını içine soktu öküz
Kocaman karnı şişti ha şişti

Serçe
Tezek yedi ölene dek

*Üsküdar / Çiçekçi – 10 Mart 2000
(Öküz 2000/4, Nisan 2000)*

İlhan Berk

(1918)

KEÇİYOLU

Bomboş oturdum rüzgârı dinledim
(yay burcundan dönen). Irmağın
dediklerine geçtim sonra.
Geçip gidiyordum beni görmüyordu
ot yüklü bir akşam, yarım bir
ay.

Arkamdan başını kaldırıp
bakmıştı yol.
(dikenler, gri otlar)

Kocamış bir suyum ben. Bana
ormanın sesini anlat. Sesini
çayırıların.

Sessizlik. Hep bu sessizlik.

Keçiyoluna çıkarın beni.
Burda ölemem.

(Adam Sanat 176, Eylül 2000)

Arif Damar

(1925)

AYNANIN ÖNÜNDE

Eşber Yağmurdereli'ye

Altmış beş yıl
 – Bir ömür bu bir uzun –
 Yoksa önce mi biraz
 Yazdı kuşkusuz ilkyaz
 Saksılara uzak duran gelinciklerden
 Anneme götürdüğüm o demet
 Bir küçük bulut parçası alev alev
 Yeşil yapraklar içinde kızıl
 İsyan bayrağım oldu zamanla
 Aynanın önünde

Solgun sırtı
 Mor çiçekli orman gülünden
 Kale* işi
 Küçük vazomuzun içinde
 Nasıl da durdu bunca yıl
 Ne ben
 Ne de ah benim güzel annem
 Elimiz değip de bir yol
 Suyunu yenilemedik
 Aynanın önünde

Bakın duruyor işte
 Duruyor o ilk günlerdeki gibi
 Görüyorum salınıyor ara sıra
 Bir o yana bir bu yana
 Eski uzak günlerimizde kimi zaman
 Kimi zaman bu günlerimizde
 Aynanın önünde

Ayaklanan bir şarkı duyulur bazen
 Bir devrim şarkısı Marseyez gibi
 Yıldız kayar ay seslenir bir gemi geçer

(*) Çanakkale

Çiçekler de seslenir derinden
Derinden çok derinden
Kederi çevrensiz sessizliğimizden

Nohut oda bakla sofa evimiz
Bir yıkıntıdır çoktan
Nasıldı o eski deyim
İşte öyle “yer ile yeksan”
Denizden kopup gelen sert poyraz
İstenmeyen bir konuktu
Kapımızda penceremizde
O günler nerede nerede nerede

Dalıp dalıp gidiyorum
Zaman zaman
Her şey bıraktığım gibi uzaktan
Bu uzun yaşam boyu hep böyle
Eksiği yok orada hiçbir şeyin
İşte her şey yerli yerinde
Kapımızda penceremizde
Aynanın önünde

Durup dururken
Ve de birden
Pusularda bekleyen yıldızkarayelde
Ayaklanan şarkı savruluyor
Savruluyor kızıl gelincikler
Kırlangıçlar martılarla birlikte
Bulutsuz Gelibolu göklerinde
Alev alev o bulut
Göndersiz bir bayrak savruluyor
Hoyrat ses duyuluyor kargaşa biter bitmez
– Unut unut unut

Çok yaz
İlkyazlarda
Yabanıl gülleri beyaz
Uzun ovamızda bizim
Bol yapraklı Ece ovamızda
Ya da Marmara'yı
Akıntılı Boğaz'ı öpen

Dışdeniz'e
 "Nam-ı diğer" Saros körfezine hasret
 Ekininden geçilmez kırlarımızda
 İçerimde o çevrensiz keder
 Önerine çıkıyorum sessiz soluksuz

Güneşte bir yağmur
 Bir sağınak gibi birden
 Yeniden sonra yeniden
 Bir yerlerde isyan bayrakları yükselir
 Bir devrimin şarkısı ayaklanırken
 Kıp kıp gelincikler derliyorum
 Evimizin güzelim vazosunu
 Bir gün bile çiçeksiz bırakmıyorum
 Aynanın önünde

Annem benim
 Nasıl inanırım ben buna nasıl
 Yoksa nasıl dayanırdım onca yıl
 Kız kardeşim
 Biricik kızım
 Sevdalım
 O hep üşüyen
 O hep yoksul
 Otuz yedisine bile gelmeden
 Ah o yiten yiten yiten

Gülümsüyor işte ben görüyorum
 Gülümsüyor bilinmedik bir yerden
 Ötelerden çok ötelerden
 Uzaklardan çok
 Aynanın içinden

Sonsuzluk sonsuzdur kim bilmez
 Aydınlıktır
 Dilerim mevsimi tektir
 Tektir hep yaz

Ah ilkyaz

Moda, Mayıs-Temmuz 2000
 (Adam Sanat 176, Eylül 2000)

Atılâ İlhan

(1925)

KİMİ SEVSEM, SENSİN...

kimi sevsem sensin / hayret
sevgin hepsini nasıl değiştiriyor
gözleri maviyken yaprak yeşili
senin sesinle konuşuyor elbet
yarım bakışları o kadar tehlikeli
senin sigaranı senin gibi içiyor
kimi sevsem sensin / hayret
senden nedense vazgeçilemiyor

her şeyi terk ettim / ne aşk ne şehvet
sarışın başladığım esmer bitiyor
anlaşılmaz yüzü koyu gölgeli
dudakları keskin kırmızı jilet
bir belaya çattık / nasıl bitirmeli
gitar kımıldadı mı zaman deliniyor
kimi sevsem sensin / hayret
kapıların kapalı girilemiyor

kimi sevsem sensin / senden ibaret
hepsini senin adınla çağırıyorum
arkamdan şımarık gülüşüyorlar
getirdikleri yağmur / sende unuttuğum
hani o sımsıcak iri çekirdekli
senin gibi vahşi öpüşüyorlar
kimi sevsem sensin / hayret
in misin cin misin anlamıyorum

(*Milliyet Sanat 486, 15 Ağustos 2000*)

Halil İbrahim Bahar

(1929)

YAPIM

yanlış yerde durduk
asılmış iki ayna kör
iki çekül ağır boşlukta
hem de yüz yüze göz göze
tıpkı iki ünlem suskun
kararmış iki nokta üstünde

dikili iki boş yürek
hiç titreşimi olmayan
hiç yansıması
hiç dokunuşu el ele

bu çatıyı biz kurduk
yok dam yok kiremit kırmızı
dört yanı açık ev evden
düşsüz müziksiz sisbozun
altında bulunmak için

bir yer adanmış toprak
bir sonsuz kül bahçe
böylesi çalısız dikensiz
gübegüzel değil mi

(E 16, Temmuz 2000)

Sait Maden

(1932)

AYAK SESLERİ

Yalnızlığı bir doymaz köpek benzeri
her gün yüreğiyle besleyip hititten beri.

yalnızlığı bizanstan beri. islamdan beri
gezdiren ardı sıra hep böyle bir kemik bir deri

ve bir kemik bir deri
yüzünde paslanarak söz kilitleri

yüzünde paslanarak sabrın ağır kilitleri
tutmağa çalışan devrilecek son kırıları

o yaklaşan yıkılışın son kırıları
sallanırken ileri geri,

tavan çatırtılarla sallanırken ileri geri
ağır bir zift gibi süzölüp gece yarıklardan içeri.

derin yarıklardan içeri
yoğun bir zift denizi dalga dalga örtünce yeri.

ve sarmak üzereyken tutunduğu son yeri
duyduğunu sanan ta derinden ayak sesleri,

ayak sesleri
ki ne geldikleri var ne gelecekleri!

(*Şiir Odası 2, Şubat 2000*)

Gülten Akın

(1933). 15 Ocak 2000 tarihinde Antalya'da 1999 Akdeniz Altın Portakal Şiir Ödülü sempozyumu yapıldı. Sempozyumda sunulan bildiriler *Sessiz Arka Bahçeler Odağında Gülten Akın Şiiri* adıyla kitaplaştırıldı.

MUTLU BİR GÜNE ŞİİR

günün ayrıntısı, geride ne kaldıysa
gelip eksiğimizi giderdiler birer birer
Gönül, Leyla, Sinan
Ritsos'la Cevat Çapan

dostluk böyle bir Şey gibi
geçti yüzümüzden
glmek istiyorduk art arda art arda
kalsın ta
glŖn acemisi olduėumuz zaman
tay hafifliėinde bir rüzgâr
sular, kuŖlar, çayırklar arasından

kimdi, biz mi
nineler, dedeler miyiz
tasasız bir gökyüzünü
böyle baŖarıp dururken

çocuk bu kez kelebeėin
kanadına tutundu, uçacak
Leyla, Gönül, Cevat
Biz de sevgilimle ardından

(Adam Sanat 177, Ekim 2000)

Cevat Çapan

(1933)

TEMMUZ, YILLAR SONRA

Gülten Akın'a, YaŖar Cankçak'a

Sıcak bir yaz günü, öėleden sonra,
eflatun dağların dibinde,
o sessiz arka bahçelerin birinde,
gölgesinde eriğin, Ŗeftalinin, kaysının
fıŖkıyeyle oynuyor bir çocuk.
Gece kuŖları yuvalarında daha.
Uzaklardaki çocuklarımızı, torunlarımızı
konuŖuyoruz,
hangi pencereyi açasak bir görüp bir gözden
yitirdiğimiz.
Kim bilir neredeler, ne yapıyorlardır Ŗimdi?
Hem zlem, hem kavuŖma bizimkisi.

Çay içiyoruz
mutlu bir sessizlik içinde.

(Adam Sanat 176, Eylül 2000)

Ahmet Oktay

(1935)

İNSANIN GURBETLERİ İÇİNDE

Gecesel bir yer altı sesiydi,
kehanet fısıldaşmasındaydı kökler, kemikler:
açıkta lüfercilerin parıldayan
lüks'leri. Av vakti, o tedirgin
karşılıklı bekleyiş: gövdemdi sanki
oltadaki ışığın yalımına kapılan.

Yanılsamalar ve aldanışlar.
Beklediğim inmedi trenden,
bir söylen olacaktı dönüşü;
kara büyülere çarpılmaya hazırdım
dönsündü yeter ki.
Oysa kıpırtısızdı istasyon;
öyleyse kırmızı bir mendille
kimdi el sallayan geçen akşam?

İnsanın gurbetleri içinde;
sürgün yeri bu yüzden tanıdık,
ayrıldığı günkü gibi dönüyor kişi.
Gide gide, yata yata bitmeyen
yol değil, zindan değil;
bedenlerin ve kırılğan sözlerin,
bahçıvanın budadığı dalın
suladığı fidanın içinden geçen
o karanlık menzil.

Ezberimde tüm zulümler,
belleği öyle beslemez
çünkü aşklar.

Sevgililer! Bazılarınızı unuttum
burnumda tütüyor bazınızın kokusu.
Terk edilmenin acısı dinmiyor, aldatılış
gülümsetiyor; parmaklarımın arasında
buruşturduğum hercai menekşenin
o tuhaf hisirtisi.

Vahşet vahşetle açıklanmalı.
Tazeyken yanık et kokusu
kılınabilir mi beş vakit namaz?
Hangi kösnü, hangi düş, hangi dua
unutturabilir toplu mezarları?

Kardeşler! Çoktan verdim
vereceğim filizi. Gittim gideceğim
yerlere; döneceğim yerlerden
döndüm. Yol alırken değiştirdi
görüntüleri, biçimleri, çelik
keskisi zamanın ve güzergâhın.

Kazınıyor anılar, bir gül
sesiyle birbirinin üstüne;
en eskinin, artık unutulmuşun
bir yorumu en yakın katmandaki
yara gibi taze anı.

Anımsadıkça bilebilecek insan
neyi unutmaması gerektiğini.

(Kitap-lık 44, Kasım/Aralık 2000)

Ruşen Hakkı

(1936)

ÖPTÜĞÜMDE MİLENYUM'U

Kaldın mı dedi
öylece ellerin böğründe!

Bilir miydim
milenyum`u öptüğümde
dünyamın tersine döneceğini...

altmış dört yaşımın eşiğinde
bir ileri iki geri!

Biliyorum, bu yaş gerilemesi
usulca öpülesi
bir aşkın kapısına
bir pul gibi yapıştıracak beni
sabah ezanından hemen önce!

Kimin sözü varsa söylesin
ya da çekilsin
su gibi yatağına

çünkü zamanım yetmeyebilir
güzellikleri tek tek öpmeye!

(*Adam Sanat 173, Nisan 2000*)

Özdemir İnce

(1936). *Evren Ağacı* adlı yeni şiir kitabıyla. *Şiirde Devrim* adlı düzyazı kitabı yayımlandı.

ASUDE ALKAYA İÇİN ON İKİ NEŞELİ ŞARKI'dan

1.
Seni tanımlamak istemiyorum şarkılarımla

Ayağına dokundum görür görmez seni.
ayağını çektin, dokunma duyun biliyor.

Baban o zaman tanıştırdı bizi.

Pencereden bir gölge geçti, geçer gibi
Bir kavak eğilmiş bakıyordu yapraklarıyla.

Baban kaldırıp kavağa gösterdi seni.

2.

İlk gün gözlerin kapalıydı, düşünüyordu.
anımsamak istiyordu senin saat kulesi halini
Ana karnında çalar saate benzer çocuklar.

Böyle bir dize yazmıştım gençliğimde.
Tan bey annesi Ülker hanımın karnındayken.
Tan beyi yüreğimin üzerine bastırmıştım,
ama sana yalnızca baktım ve dünya ısındı.

3.

Aylardan ağustos, benim derbeder ayım,
ağustos böcekleri şımarıyor zeytin ağacında.
testereyle sanki yazın demirini kesiyorlar.

Sen ne testere biliyorsun ve nedir böcek,
ama hem testere hem de böcek olan
yaratıklar vardır hayvanlar âleminde,
tırtıl denir bunlara, kırkayak da vardır.

Toroslarda hızar kokar tahtacıların evi.

(*Adam Sanat 174, Mayıs 2000*)

Metin Demirtaş

(1938)

BABAM

Elleri kurumuş ağaç kabuğuna benzerdi
Anımsadıkça
Şurama bir şey düğümlenir.

Taşçıydı.
Taşlık bahçelerde akşamlara değin
Balyoz sallardı.

Bize sevgisini bırakıp gitti.
Başka bir şeyi yoktu.

Babalar pek anılmaz şiirlerde.
Annelerdir daha çok sözü edilen.
Beslenip barındıkları yere belki
Bir sığınma duygusudur şairleri
Biraz da buna yönelten.

Yok benim de
Babam için bir şiirim.
Taşı
İğri durur bu yüzden.

(*Adam Sanat 175, Haziran 2000*)

İhsan Üren

(1939)

YAZ HAZIR

Yağmurla başladı sabah;
şimdi içine kapanır diyordum kuşlar.
aldırışsız bir curcunaya başladılar,
kuşlara katılıyor soluğum.

Almış gitmiş ortalığı gül kokuları.
Kırlangıçlar işinde gücünde.
Ansızın sarı süpürgeotlarına genişleyip
yaza bulanıyorum...

Barışığım kendimle,
dingin günü kutsuyorum.
Bir çocuğun elişinden yaptığı bayrak
sanki gelincikler,
yamacı arsızca boyamışlar.
Kekikler, gerilla çalımıyla
çekilmişler doruğa.

Toprak tavında istekli kadın bedeni;
dolgun ve verimli.

Çiçekler baştan çıkarıcı;
cömertçe tıklar tıklar geliyor,
yaz hazır.

(Akatalpa 5, Mayıs 2000)

Fikret Demirağ

(1940)

ARAYA GİREN ‘ÇÖL

Sesinde batık gemi parçaları çırpındıkça
karaya oturur benim de içimdeki gemi. Ve sular
çekil çekil aramızda görünmez bir ‘çöl’ kalır;
ne bir serap, ne vaha, ne bir iskeletin çene kemikleri
Serapa derin bir ıssızlıktır, ki hiçbir canlı
tarafından baştan sona geçilememiştir.

‘Kırgınlık?’ Az gelir; ‘derin bir kırılma’ belki.
ki üstüne hiçbir asma köprü kurulamayacak kadar
‘çatlak’ günbegün genişleyecektir;
ve ruhtan ruha köprü hiç de kolay iş değildir
her şeyin berhava olup gittiği bu çağda,
ama belki bunun da ‘sanal’ bir yolu bulunacaktır!

‘Hakiki’si için artık kimse umut beslemesin!

(E 18, Eylül 2000)

Hüseyin Atabaş

(1942)

ŞİİRİN İKİ HALİ

Ankara şehre inmiştir frezyalarla,
gün, iki çiy damlası göğüs uçlarında

şiiirin sendeki o sabah hali!..
Aşka günaydın, dallara su yürüyor
mevsim turfanda nisan çağlası.

Unuttuğum oluyor elbet ayları
yola çıkaklı seninle kâğıt gemide.
Güzel anılarım var denizim yoksa
bakıp bakıp gideriyorum özlemini,
iki şeyi anımsıyorum ağız tadıyla

Biri neydi bilmiyorum aslında
duruyor ama yerli yerinde inan ki
yüreğimdeki ♥ izin
Sensizliğimin yetinmek oluyor adı.
beklentisi nergis satan çocuğun.

Kızılay'da bir akşamüstü olmalı,
oturmuşum yokluğunun karşısına
bardağıma buz atışını izliyorum
Gözlerin menevişleniyor rakımda
şiiirin bendeki akşam hali.

Sen gökyüzü gibi içime çektiğim
uzak ihtimalimsin ve sevda burcum,
akşamla evlere inen derin sızım.
Öyle bir hüzünden damıttım seni
içtikçe artıyor yurtsuzluğum!..

(Şiir Odası 3, Mart 2000)

Ataol Behramoğlu

(1942)

İLKBAHAR

Yüzümü bulutlara kaldırıp
Dua eder gibi mırıldanıyorum
Kuşlarla, otlarla yıkanıyorum
Rüzgârla, ilkbaharla

Güneş gözkapaklarımı ısıtıyor
Ah! Güvenilmez ilkbahar güneşi
Rüyada mıyım, gerçek mi bu
Hem var gibiyim, hem yok gibi

Bir güney kentinde, bir kıyı kahvesinde
Başakların sonsuz salınışı
Burada, kendimle başbaşa
Ömrümü böylece tamamlayabilirim

Bir kuşu dilinden hiç öpmedim
Belki bir gün öpebilirim
Belki bir gün rüzgâr olurum ben de
Eserim başakların üzerinden
Kalbim bir yaz gününe karışsın isterim
Bir kuş cıvıltısında doğmak için yeniden

(E 16, Temmuz 2000)

Süreyya Berfe

(1943)

CANIM SIRA BÜYÜLÜ KARAKİMYON

9.

Karabiber fidanları arasında dolaşsam
dolansam karabiberlere
gelinciklere değil gelinciğe rastlasam
dokunmam bile özsuğu çekilmesin diye.

Bakarım, koklarım, tadarım
bu yaştan sonra bulduğum
küçük, gizli taçyapraklı gelinciğe.
Yuvalarına girmesin iri taneli karakimyonlar.
Karabiber fidanları boyun eğmesin.
Çekilmesin içine gelincik.

10.

Gelme palmiyenin olduğu yere
burada olsan da gelme.
Güneş hissetti beni ertelediğini
batana kadar puslandı
yaslandı karşı tepelere.

İşte ortalık böyle.
Neden mi?
Sana ne?

11.

Sok elini istediğin yere
dilersen arı kovanına
bırak örümceğini
ve hemen geri al
ağını örmesin.

Ömrümün sonuna kadar
kırarım seni, öfkelerendirir
“gitme isteği” uyandırır
özür bile dilemem.
Ağını örmesin elin. istediğin. örümceğin.

Başkalarının değil, bizim.
Dolunaydan bile gizlerim.

12.

Sen, sadece sen.
Kuyruksokumumdaki sancı
elimdeki ağrı
kafamdaki Batı fırtınası sen.

Yağmurça'ya koklattığım okalıptüs dalı
orada düşündüğüm şiir
çıplaklığı geçen çıplaklığımız sen.

Yıllar sonra rastlaşmışız
ikimiz de aynı yerde
geçenler geçmiş, olanlar olmuş
biz kalmışız, bitmemiş başlamışız
doğru dürüst tutamadım
ilk kez bir el aktı elimden
sen, sadece sen.

Nasıl deliyordu gözkapaklarım gün ışığı
nasıl daha kalın bir perde çekti canın.
Aklımız birbirimizde, ayaklarımız yollarda
ayak tırnaklarımı kes, sırtımı sabunla, yıka beni, sağalt
sen, sadece sen.

Bana, sana kahve yaparken elimi yaktırma
toplatma yalnızlığın meyvelerini
yalnızlığı yalnız bıraktırma
sen, sadece sen.

Şişkosevgilim benim, çiçekleri açmamış mimozam
kocaman kalçalı, kocaman göbekli yârim.
Hünnabım, zeytin çekirdeğim, nohut dalım.
Deniz üstündeki ürpermem
karşıt rüzgârım, çılgın mazbutum
kadınlarla ilgili her şeyim iflas etti
sen, sadece sen.

13.

Bedenin adsız ve kimsesiz rüzgârlarını yaz.
Bu akşam değil farz-ı mahal bir akşam
benden sana esen lodos olmalı.
Palmiyeye daya sırtım güneşi batır
senden bana esen imbat olsun.
Asla dingin olmadı. Ama sessiz.
Ada'da biz...
Bizde patlayan poyraz olmalı.

Lodosu, imbatı, poyrazı
kendilerine yaraşan ve yakışan yerlere koydun.

Yıldızın da gönlünü, serinliğini alalım.
Gökyüzüne bakarken gördüğün yıldızlardı
yıldızla esen yıldızlar.

Karakimyonun kara büyüğü
büyülü karakimyonun kara kokusu
canım sıra durur
canın sıra gider
karayel.

Şubat-Mart2000

(*Kitap-lık 42, Temmuz/Ağustos 2000*)

Sennur Sezer

(1943). *Kirlenmiş Kâğıtlar* adlı kitabıyla Yunus Nadi Şiir Ödülü'nü aldı.

ÖFKELİ BİR OZANA MASALLAR

I

Kanı anlat ozan... kurudukça ağırlaşan kanı.
Silinmez kokusuyla üstümüzde dalgalanan göğ
kafa tutan kan, kaç yüzyıldan beri aktı. Tarlaların
eğreti sınırları ve masalların sevdaları için. Çin gibi
kırılgan bir vazoya renk olmadan. Ve boyamadan
bayrakları... Sandık kokusuna karışmış, eprimiş
gömlekler, mendiller ve hep uğuldayan bir
mektup... kanın taşıyıcısı.

Acı... bir bakır çalığı gibi... silinse de izi belli.
İnciltici. Ama utanç... kıvrılarak ilerler. Kemirir
uykuları. Hangisi? Hangisi kırarak dayanmanın
mermerini sızdırır kanı. Ve utancın yüze vuran
kızıllığı kanla solar mı? Ya acı...

Kanı anlat kanı... Boyayıp kırı gelincikler açtıran...
Bir yapıyı kutsayan... Duru ve kirli pınar. Eskimiş
put. Öç almanın şaşkın kılavuzu. Acıyı durmadan
yenileyen ve utancı körükleyen... duru su...

Bir gün çobanların kavallarını dinle. Eline batan
dikende tanı... bu puslu pınarı. Tuzlu tadıyla
sarhoş, serdengeçtilere bak... uzak bir söylenceyi
yinele... "Bir gün kanın anısıyla başı dönenler ocağına
geldiğinde... onlara gelincikler sun. Yatıştırsın. Ve
öfken utanca dönüştüğünde çamur yoğur.
Alışsın testinin durmadan susayan dinginliğine...
Sevda... örtüşür mü kanla... Eğil bir bak... eğil bir
bak yüreğine... Anla...

II

Ey ozan sil kanı sözcüklerinden. Gümüş bir para
gibi, ıslıl ıslılken birden kararan kanı eksilt
dizelerinden. Tanıdık ve baş döndüren kokusu.
üstümüzde dalgalanan göğün sinen kan... Ve
durmadan yeni çitleri, silinen sınırları ve ağlayan
çocukları hatırlatan... Hatırlatan kan durulsun.
Sil kanı ey ozan, sil kanı masallardan. Gümüş
yüzükler kırılmasın. Dargın âşıklar kucaklaşsın su
başlarında. Kavuşma umuduyla eli ayağı
kesilenlerin gözünü bürümesin kan. Gelincikler
yalnız sevgili dudaklarını söylesin. Al yanakları
gizlesin. Şimdi neyi okşasam ellerim kızarıyor.
Utancı okşamışım, öfkeyi kucaklamışım gibi. Ve
akşamüstleri ellerim göğün dokunuyor. Kanı sil
dünyamızdan ey ozan.

III

Usuldur ve ılık. Dökeni karartır ve dökülen hep
aydınlık. Soğudukça ağırlaşır. Ve tüm bıçaklarda
yüzyıllık bir atası kamaşır.
Adını anmasam yiter mi?
Toprağa o mu verdi rengini?
Ve göklerin dinmeyen tufanı... yerin sarsılması
onun yüzünden mi?
Durdur kanı ey ozan!
Ekmek, toprak ve sevgili arınsın kandan!

Güven Turan

(1943)

GAİA

Aynı umursamazlıkla bakıyorlar
soru da aynı –
Hangi mevsimi seversin
Güzü mü İlkyazı mı

Parkı bile kalmamış kentte
kavaklar da eksiliyor
yıldan yıla
tanımıyor kimse köknarları

Vakit yok ki doruklarda
kardelen yoklamaya kalkışsan
kentte ağıt ne söylesem sana
nereye baksam aynı beton sakrofaj

Bir aşk öğle sonrası ardından
çıktığımızda sokağa
soluk alır gördüm
adı belirsiz bir yeşili asfaltın kıyısında.

(Kitap-lık 40, Mart/Nisan 2000)

GÖKOVA KESİŞMESİ

“Bu yıl sert geçti kış,
diyor, bir omzu ötekinden
düşük: yüzünde üç günlük
sakal,
botları çamurlu;
tarladan geliyor olsa gerek,
kucağında bir tomar ıspanak...
“Ta şuraya kadar indi
kar”

Dağın yumuşamaya başlayan
 Yamacını mı işaret etmek istiyor
 bakışları,
 evlerin başladığı noktayı,
 yeterince belli
 değil gözünün kesimi...
 Birden dönüp yana,
 dalıyor bir boş arsaya.
 Önce adamın ardından
 bakıyoruz Zehra'yla,
 sonra da dağa,
 o silinip gitmiş kar çizgisine...
 Bir bulut ağlıyor,
 çıkıp çamların arasından,
 göğe.

(Şiir Odası 12, Aralık 2000)

Refik Durbaş

(1944). Yeni şiir kitabı *Hatıram Olsun* yayımlandı.

PERİBACALARI'NIN KAR BEYAZI SESSİZLİĞİ

Ortahisar'da "Lapisz Inn Hotel" in önünde
 dörtyolun kavşağında duruyorum
 Kapadokya karlar altında duruyor

Yurdunu yitirmiş bir ayaza
 bırakarak yüzümün alevini
 Göreme vadisine iniyorum

Kar, hafiften atıştırmakta...

Saçlarımla uçuşan kar taneleri mi,
 yoksa akkavakların çiçektozu
 bir de hüznüm ve yalnızlığım mı?

Çıplak gölgeleri altında oturup
akkavaklara sormalı
Bir de yüreğimin yalnızlığına
Bir de hüznüne...

Kar altında bütün Kapadokya
beyaz gölgeleriyle peribacaları
demirden kalın organlara
bağlı elektrik direkleri, ki onlar dahi
bembeyaz bir gelinliğe sarmış bedenlerini...
Hüznüm ve yalnızlığım da
o bembeyaz gelinlik içinde...

Yaprakları terk-i diyar eylemiş bir ağaç,
bir ağaç daha kar tarlaları arasında
Görünen ve görünmeyen her şey
sonsuz bir beyazlık içinde
uzakta, dağların mor yüzlerinde
o sonsuz beyazlığın gölgesi...

Ayaz yüzümü kavuruyor
yüzümde Zelve'nin güvercinleri...

Hüznüm ve yalnızlığımla kavruluyorum

(Adam Sanat 179, Aralık 2000)

Nihat Behram

(1946)

DÖNÜŞÜ YOK

Tuzunu
solurcasına
koynunda dalgaların,
yağmurdan emdim seni;
çırpınıp ince ince
tutuştı iki ten bir sevinçte;
şimdi yağmur daha derin denizden...

Şimdi yağmur daha derin denizden;
 nice geçmez geceler
 nice buz
 nice sızı işleyip,
 sonumu beklercesine
 sabrıyla didişirken,
 hiçe sayıp
 nice derdi çileyi
 süzüldü birden benim
 en kırık
 en kırgın ıslığıma
 tünedi
 usulca yuvası kılıp
 sesindeki güvercin...

İşte yine ufukta
 mercan nakışlı şafak,
 işte yine tutuşup
 dağlara vuran ılık;
 ipekten kanatlarına
 şahin hızıyla rüzgâr
 toplayıp kırların kokusunu
 çiğdemlerin çiğdeki baygın ısıltısıyla
 işte yine bu sabah
 doldurdu ruhumdaki boşluğu;
 sarındım uyanışını yanarcasına anıp,
 hem uysal hem haşarı
 gülüşün gibi güneşin doğuşunu
 okşadım doyasıya;
 çoktandır, çaresiz. içimde güvelenen
 nice küfrün
 nice hüznün zehrini
 günün kızaran taze aydınlığında
 kav kabuk soyunarak
 nardan aleviyle tutkunun
 en haylaz
 en uçarı düşlerden
 bakışının delisi
 çırpıplak
 bir şarkı damıtım sana

hem acar hem utangaç,
hem saklı hem apaçık;
şimdi yağmur daha derin denizden..

Dönüşü yok yazsa yaz, güzse güz,
ha bir gün, ha bir ömür;
sana bıçkın
sana külhan yanımla
sana sırsız sınırsız
tadım tadım yürüdüm;
kekikten sağışı gibi balözünü arının
ruhunu kanatırcasına
öpüp aldım ağzındaki damlayı;
bak, nasıl kamçılıyor artık
nabzımı
teninde kokladığım ıslaklık
hem ehli hem acemi
hem ürkek hem gözü pek;
şimdi yağmur daha derin denizden...

Şimdi yağmur daha derin denizden;
sende bir, bende bin bir.
sende gönül, bende hicran yarası;
bırak, çılgınsa çılgın, üzgünse üzgün,
tütsün kinsiz yüreğimde kendi rüzgârım;
ne çağlayan köpüksüz çağlıyor çünkü
ne de aşk ayrılıksız.

Ağustos 2000

(E 19, Ekim 2000)

Hidayet Karakuş

(1946)

YAKIŞAN

sana en çok
ne yakışır diye
düşündüm

ışıkta başkası
çalmadı aklımın kapısını

tenindeki ışığı
al örneğin
pürüzsüz akan
sözcükler gibi
ağartıyor
yüzündeki gülümsemeyi

gözlerindeki ışığı
al örneğin
aramızdan akan
zamana konuyor
renklerdeki buluşmalar

dokunuşundaki ışığı
al örneğin
tenimi kamaştırıyor
bakışlarındaki pırıltı

gülüşündeki çınlamanın
aydınlığını al örneğin
şımarık bir dile benziyor
ağzımın ortasında
ışığın oynaması

bu şiire tarih koyuyorsam
sözün önünü kesmek için
konu sen olunca
her nesne

nehir oluyor
taşıyor kıyılarından
dilden çıkıyor
kalbimi dövüyor
uçurumlar yaran
boz bulanık ırmaklar gibi

Ahmet Özer

(1946)

KIZ VE ANNE

ayakkabıları büyüktü annemin
onlarda yorgun ayakları
 uyurdu
 gündüzün
uykuyu unuttuğunda gözleri.

oysa uyurken
onlar uykusuzdu kapı eşiğinde
savrulan suyun sesini
yağmurun dinmeyen şarkısını
sürülerin getirdiği akşamları dinlerdi.

ayakkabıları büyüktü annemin
küçükken onlarda yüzerdi
 ayaklarım.
uzaklara götürürdü beni annem
 akıyla
saçlarımı vermek isterdim rüzgâra
 ardından soluksuz koşarken
ayakkabıları tökezletirdi yürüyüşümü
hüznün ilmekleri dokunurdu
 düşlerimde.

yürüyüşüm eşitlendiğinde aklımla
anne olmuşum.

(Bilkent 4 Mevsim 10, Ocak 2000)

Hüseyin Peker

(1946). *Yer Bezinden Bir Köle* adlı yeni şiir kitabı yayımlandı. aynı kitabın dosyasıyla Ceyhun Atuf Kansu Şiir Ödülü'nü aldı.

MEYVE SİNEĞİ

Kimse usanmadı seni yazmaktan
Usanmadım ben de, gençlik pınarı sularına doymaktan
Meyve sineği gözlerinden, ulu orta canımı almandan
Hem yaşattın, hem aldın götördün
Sandık odası anılarımdan
Takvimim örtülü kaldı bu açıdan

Nasıl da yaşadık adınla birlikte
Titreyen kalbim, kıtlık görmemiş güzel günlerim ve sen!
Ey ölüm, ne güzeldin Mavi kırmızı göğünle
Ağaç halkaları üzerinde say say bitmez yıllarım
Sen hepimizin altın ölçüsü, yaşadık bitirdik
Anahtarla açıp kapadık yaşamı yüzüne

Usanmadık şairler, romancılar, kahramanlar
At koşturmaktan, gökte takımyıldızı aramaktan
Seni arayıp bulmanın adı yaşamaktı bu bakıma
Yaşamak Soluklu günlerimizin atası
Güneşle uyandırdın, karla söndürdün

Susalım, gidiyoruz, bir tarih düşün sonumuzun ortasına
Softalar, Levantenler, bıktınız bizimle uğraşmaktan
Çok katlı bir düşünce haritasını çıkarttık birlikte
Şairler, şairler ve biz
Bir yırtmaç gibi dilimledik saatlerin içini
Bu tarihte bitsin, gittiğimiz serüvenin burası
Soluğumuz kesildi, yazıp bıraktıklarımızdan korkun şimdi!

(Çıkın 6, Eylül 2000)

Mehmet Taner

(1946). *Küflü Şimşek* kitabıyla 2000 Yılı Altın Portakal Şiir Ödülü'nü aldı.

POETİKA

Nasıl mı bir şiir,
Yeryüzünü yürüyen burgaçlar gibi
İki omuzları ortasında üryan bir şiir

Merdivenden çıkan
bir şiir
Merdivenden inen
bir şiir
Merdivensiz bir şiir, merdivenden
bir şiir

Bir şiir
Kara balık yumurtası gibi
Bir şiir
Acı soğan sofrası gibi

Kıldan Sırat, Sırf'tan Edat
Yaralı gıdadan ibaret, yaralı tekrardan bir at
Ve kıvılcım, ve yele
Ve homurtu, ve kişneme

Ölçülü bir şiir,
Ona rağmen ölçülü bir şiir

Eve gelen bir şiir,
Ama evde olmayan

Yüzüme taktım mı yüzüm kalan
İki omuzları ortasında nihan bir şiir

(*Adam Sanat 176, Eylül 2000*)

CEMAL SÜREYA'YI ÖZLEMEK

Ölüm kısa Cemal'im, bir de dirim dertli
Gel bir gazel diyelim, yâd edelim seni

Gözünün bebeğinde erimiş nâz oturur
Bir yan Ece, bir yan bir çift vadi hüseyini

Bedesten'de Nilgün'ü bul, canı gökyakut
Kara nişanlın Tanrı'yı çağır içeri

Nalburlar bile duyar şimdi ince duvarlardan
Senin, derbentler aşıp gelen hisli sesini

Deftersiz midir diyordun kırdâ dirim!
İşliyor mu kalelerde ölüm peki?

Gözleri evvel dolu Canımâbim
Gözlerin bi dolu âbi gözleri –

(Bahçe 20, Sonyaz 2000)

Ahmet Telli

(1946)

BARBAR VE ŞEHLÂ

*"hayyam, yalnızdın sevgilinin yanında!
Şimdi gitti, artık ona sığınabilirsin.*

Rivâyetdi ve zaman sâkin
Bir su gibi hâreleniyordu
Senin için orman uğultuları
Uzun kış geceleri getirdim
Artık okunmayan masallardan

Bildim ama bilemeyip düştüm
Yollara ışığımdaki gül kokusuyla

Çünkü gül mağrur bir yalnızlık
Yahut dalgın bir keder olarak
Yakışırdı senin şehlâ sesine

Rivâyetdi ne zaman sâhi oldu
Bildim bilemedim sâhi nasıl soldu

Anka'nın beni bıraktığı yerde
Barbarlara rastladım, en çok
Seni andırıyordu incelikleri
Seni ve senin şehlâ duruşunu
Rüzgâr doldurdular ceplerime

Oysa ben yılanların deri değiştirdiği
Bir çöl arıyordum kendi çölümde
Gövdemin çağına ulaşmak'çin
Matematik ve şiir çalışıyordum
Tarihse barbarlık öncesi devirlerdi

Rivâyetdi ne zaman sâhi oldu
Bildim bilemedim sâhi nasıl soldu

Dağlarımda yangın ovalarımda
Tufan hikâyeleri anlatılırken
Masaldan masala, efsâneden
Efsaneye sığınıyordun ve ben
Sıfırı öğreniyordum Aztekler'den

Şiirse şehlâ sesine benziyordu
Yani yalan yani bir kara zulüm
İnceliğin barbar duruşu belki
Vak'anüvis edâsıyla geziniyor
Yenildiğim tüm alanlarda şimdi

Rivâyetdi ne zaman sâhi oldu
Bildim bilemedim sâhi nasıl soldu

Bir kez daha uğradığımız
 Cinayet yerine benziyor
 Unutmak istediğimiz ne varsa
 Meğer ne çok biriktirmişim
 Unutmam gereken şeyleri

Duruşunu, şehlâ sesini meselâ
 Yatağında kalan sıcaklığını
 Yastıkta başının bıraktığı çukuru
 En çok da bir yolculuğa çıkarken
 Dönüp dönüp sarılışını

Zaman bir su gibi hâreleniyor yine
 Rivâyetdi ne zaman sâhi oldu

(Varlık 1110, Mart 2000)

Ahmet Ada

(1947)

NE KALDI

sokağı gökyüzüyle ilişkilendiriyorum
 izinli askerlerin şapkalarından
 asker şapkalarından bir gökyüzü
 nasılsa her gün yaşıyor içimde
 acılardı yaban otlardı az az kanıyor
 ayrılıklardı mektuplardı az az kanıyor
 hazırlandı o hepten kanıyor
 bak, bir ormanı seçiyoruz, işte
 yerini bulmuş ağaçlar içimizde
 sarnıçtan suluyoruz ağaçları
 ağaçlar fısıltıyla yağmurdan konuşuyor
 yağmuru senin yanma iliştiirmeliyim
 bir sinema günü dinmesini bekledikti
 bir süre kül rengi çatılarda

yağmurdu az az kanayan içimde
 çoğu aşk sonu kederleriyle ilgilidir
 kederleri güz başlangıcına iliştiirmeliyim
 ben ne zamandır yalnızım
 herkes ne kadar yalnız
 güz ne kadar büyütüyor yalnızlığı
 ben kaçır gibi yaşamalıyım
 kırangıçları, ağaçları, telâşlı sesleri
 güz biriktiriyor yaşlılığı
 bakışlarım bir noktaya çoğalıyor
 sağlıktı hastalıktı ölümdü
 belki de her şey eskisi gibi
 biz hepimiz yeniden doğuyoruz
 ağacın ağaç olduğu bir yanılsama belki
 suyun su, kuşun kuş
 belki de her şey hiç yaşanmadı
 deniz kabukları, masamdaki yeşil sürahi
 sözcükler, sözcükler anlamını yitiriyor
 bir kök biberiye, tuzlu çakıl taşları
 hepsi bir yanılsama belki
 neye dokunsam çözülüyor çünkü
 şu kadcark yeşilliğe yer kalmıyor dünyada
 çoğu hayatı bir aşk gibi yaşamakla ilgilidir
 azar azar eksiliyor farkına varmıyorum
 derken geceyi gündüzü bilmiyorum
 ağaçlar kapı aralıklarından görünüyor
 annemdi hayal oluyor içerlerde
 odalardan odalara geçtikçe
 sonra o erken vakitlerde
 perdeleri aralardı gün girsin diye
 komşunun balkonunda çiçekler
 çiçekler rüzgârda kokuyor
 kokuyor ya her biri o kadar güzel ki
 belki de hepsi bir yanılsama
 çiçeklerdi ağaçlardı az az kanıyor
 güzel insanlar erken ölüyor

mahzun sayılır çocuklar
 seni çocukların yanına iliştiirmeliyim
 çocuklar seni daha güzelleştiriyor

içimize yağmur yağıyor
 yağmur seni daha güzelleştiriyor
 belki her güzellik bir yanılsama
 belki de ayan beyan her şey
 herkesin çocukluğu işaret fişeği
 ben hepsini yaşıyorum azar azar
 kim bilir aşk bitti de bu bendeki
 derviş türküleri

(Akatalpa 11, Kasım 2000)

Metin Güven

(1947)

KEDİ KILINDAN HIRKA

Güle güle Junior

Bilinmiyor
 Deniyor ki; Hiç uğramadı buralara
 Kurutulmuş kayısı renginde gözleri vardı oysa. Beş bacaklı bir
 Sehpanın üzerinde uyurdu geceleri. Ve insana sürekli soyulmuş bir
 patlıcan
 Gibi bakardı.

Savaşkan bir rüzgârın ısıklıklarına karıştı.

Düğmelerini ilikliyor şimdi dünyanın
 Ve geniş yığınlar arasında, belki de bir ikinci pazarında
 “Keçi derisinden şemsiye”(*)
 Kedi kılından hırka
 Satıyor artık.

Korkak ve kederli.

(*) Saint-John Perse, *Şiirler*, Tan Yayınları, Sayfa 64

(Akatalpa 11, Kasım 2000)

İnci Asena

(1948). *Tutamadığım Sözler* adlı yeni şiir kitabı yayımlandı.

ÖNGÖRÜ

Penceremdeki kuşlardan daha yabancı olacağın günler gelecek
sabah gözümün ucuna konmuş serçeyi görünce
sevineceğim de
sen aklıma bile düşmeyeceksin.

Yılda bir kez açan leylak çiçeğinin kokusunu
içim titreyerek özleyeceğim bir şubat soğukunda
günlerce hücrelerimi yoğurduğum kokun
hiçbir esintiyle girmeyecek koynuma.

İpek geceliğimin dokunuşu
sımsıcak duygularla sarmalarken bedenimi
kollarının arasındaki titreşimlerim
aklının ucundan bile geçmeyecek.

Hatırladığım da olacak elbet
– olmayacak diyemem.

Belgrad Ormanı'nda gezinirken kardeşimle,
şu ağacı görüyor musun, diyeceğim ona,
şu *quercus hartwissiana*'yı...
tam onun altında öpüşmüştüm bir gün

adı neydi
söylesene
unuttum...

Şubat 2000

(*Adam Sanat 172, Mart 2000*)

Celâl Soycan

(1948). *Öyle Kal* adlı ilk şiir kitabı yayımlandı.

CEMRESİZ GÜNLERDE XXXII – yazıyorum

her aşk bir veda şiirine dipnotsa eğer
buraya çöller için bir su yazıyorum
takvimdeki baharla gönensin kuşlar

bir baş dönmesiyle telef edilen yazı
kutsasın adıma dolanan adları
artık yaşadığım her şiire bir aşk yazıyorum

cimri rüzgârlarda dinlenen tohum
iniyor cemresiz toprağa bilge bir aşk
dölledikçe sözü baştan alıyorum

her aşk kendi vedasına tanımsa eğer
buraya yangınlar için bir yağmur yazıyorum

(Islık 1, Mart/Nisan 2000)

Behçet Aysan

(1949-1993)

EREN İÇİN

Ereni koşuludur
özgürlük sevdalıdır
zini kollar gülmünün davatında
kuş silinmez
izi rüzgârındadır,
kimi görürüm buğulu camımda el bir
Zini kayısı kokusudur
göğsüne budurmuş asma yaprağı dokunur
filizlerik üzerine binlerce kış karıdır
karganın bu köpüğü
yatağında kiraz dalı
Ösünde dişiye ol bu oğuncuğu tutkudur

düşünde gül aklı
sive işli, iç çekişli
eren hâlî
kuyumcu sumur yarigim
büyük yarığının, umudun, dayanacağın
kime halkınası nakışındesin. gibi

Şiirler harmanında buğaysı
Eren sekişli
sözün fevleğin arkışı
sayla acılar ormanında
ayr düşüşüm, üç yaş sayıdane
kırım benzeri.

1979

Behçet Aysan'ın kitaplarının arasında, buruşuk bir kâğıtta bulduğumuz bu şiir ilk kez yayımlanmaktadır

(Edebiyat ve Eleştiri 50, Temmuz/Ağustos 2000)

Hayati Baki

(1949)

BOYALI BULUT OYUNU. XIII

bu bulutu boyayalım uyku olsun,
ev olsun öteki bulut, sıcacık yumuşak
uyusun kuştüyü minderlerde, tırmalasın
ellerini. bu da kedi olsun adı
bulut olsun kara bulut, yağsın bahçemize.

bu bulutu boyayalım salıncak olsun,
çocuk olsun, kaysın kaydırak oynasın
parkta dizleri kanasın boyasın
çakıl taşlarını güneşin rengi adı
su olsun, yıkasın patilerini sonra.

bu bulutu boyayalım çiçek olsun,
içsin çimenlerin çiyini, dilini
konuşsun kuşların güvercin serçe
kardeşlerini kovalasın adı
toprak olsun anısı sonsuz.

bu bulutu boyayalım rengârenk olsun,
en çok mavi olsun, dinginliğin yurdu.
deniz olsun, elbette deniz olsun adı
büyüsün zamanın kıyıcığında umutla,
gizlice, usulca usulca, gizlice.

bu bulutu boyayalım serinlik olsun,
gölge olsun öteki bulut, görkemli
yaşam çıksın ağaçlara korkusuz, baksın
bakmayı sever yukardan, yağmur olsun adı
çoğul damla, ırmak boylarında.

bu bulutu boyayalım dirim olsun. —

(Akatalpa 1, Ocak 2000)

Azer Yaran

(1949)

MENEKŞEYE KASİDE

Metin Altuok'un anısına

kızılağaç danakıran kavak
ayrıntısına biteyin türkü
kabalak dereotu tavşankulağı
göğün örtüsüne gece gün
mor buhur mavi bulak
ayağı çıplak menekşe özgür
tüm menekşelerden boynu bükük
tüm menekşelerden daha gür

saf yaşam vraklıyor – cemre
evrenin iç bombası Karadeniz'e doğru
bu derenin yalpalayan kolu
akıyor sarhoş – yakın erimli
pare pare güneş karılmış
suda menekşe akıyor
bir sapın üstünde dinmiyor tütsü
bütün menekşelerden daha mor

üç anakaranın suyu – Karadeniz
yamaçlarda nefti fındıklıklar
floranın yer boyunca adsız çocukları
ben bu faciaya dayanamam
ufukların yanar saçları
yarın yarın patlar bu deniz
büyük denizlerin öfkeli kızı
tüm denizlerden daha kara
patlar – hayatı yakar iç kimya
tüm kırmızılardan daha kırmızı

gür yalnızlığın çetelesi
kuzdan çetelesi közden
dumandan çetelesi cinayetini

acının buzdan çetelesi
mor ağırlı güleç ufarak
yedi hatırayı saran kokusu
menekşe – kökten çıplak
menekşe – ıssızlığın takısı

kar baskısında – menekşe diri
ve ezilmiş dehrin tabanlarında
yerin yaka cebinde – mor bir şiir
menekşe şiirlerin en yoksulu
menekşe şiirlerin en varsılı

(Şiir Odası 7, Temmuz 2000)

Sina Akyol

(1950). *İkinci Kitabı* ile Necatigil Şiir Ödülü`nü aldı.

“TAŞ YORUMLARI”ndan
SON

(1)

Sığındım, sustum; kendi-
damarımda saklıyım;
sözüm size bilmece!

Dedim ki, kertenkele-
anlar bunu; dönüşür
akrebin kuyruğuna!

Ben bana çok zamandır
dönüştüm de bilirim

(Akşamdır, yükselir su;
görünmez olur kaya.

Gördüm Eski şafakta-
bir kalyon!.. Yelkeni bol,

küreği bol savaşta
ağır ağır battıydı.)

Bunu kaya bin yıldır
yengecine anlatır.

Yengeç de mırıl mırıl
yan gider.

(2)

Kadim masal... kadim kuş...
uçmak yokuş...

dalmak derin... ve susmak
büyük unutuş!

İşte bu!.. Gideyazdım,
kalayazdım... (-miş, -mış, -muş.)

(Işık 2, Mayıs/Haziran 2000)

Nuri Demirci

(1950)

HURUÇ

genişim şimdi, ufuk kadarım, günbatımına doğru
küçülen karınca geminin yolunu
uzatıyorum bir gerinme boyu
zamanım var daha. bekliyorum kabaran denizin
yarıldığı yerden kıyılarıma ulaşmasını

ponponlu iki susamuruyla dönüyorum eşikten pencereye
fanilamın içinde yeşil ellere konmuş kara kuş heykelleri;
çınar. sığırçık. karga
durup dinliyorum dışardaki martı seslerini
kendini tutmayı bilen rüzgârı seviyorum
bozmuyor biçimini, sokağa tepeden bakan bulutun

düşünmüyorsam eğer geç kaldığımı;
geç kaldığım her şeyden hızla uzaklaştığımı
bir takvim kartonu kadar uzayan saatlerde
sırt üstü yüzüyorum, telaşlandırmıyor beni
saatlerden daha tez devrilen takvim yaprakları da
bir dünyaya çalışıyorum yeniden, hırçın
bir ustabaşının bakışıyla sertleştiriyorum hamuru

öyle kolay olmuyor kuşatmamı yarmak
aşkın adını çıkarttım kapı zilimden
yazdıysanız yakındır iadesi mektuplarınızın
olgunlaşsın aksın, ya da solsun kendiliğinden
dokunmuyorum kalbimdeki sivilcelere

burdayım şimdilik, genişim, anahtar kipine çalışıyorum
öyle kolay olmuyor kendimden çıkmak

(Şiir Odası 10, Ekim 2000)

A. Hicri İzgören

(1950)

YENİDEN

Geçtiğim yollarda kül ve duman
Yükselenim yalan söylüyor
Ben ateş kavmindenim

Bundan sonra yazılacaklar
Bir ömrün fezlekese olmalı
Aktığı yatağı biraz daha genişleterek

Yanlış kodlanmış hayatlar adına diyorum
Her aşk bir sonrakine önsöz yazmalı

Bazı sözcükler vardır kimi zaman
Bir 'hoşça kal' kılığında gelir
Tuz-buz olur her şey
Kayar ayaklarımızın altından mekân

Anıları her zaman bir hedef gibi
Alnından vurmak kolay değil
Kanıt ve yanıt ister bazan
Bu yüzdendir belki seni seviyorum derken
Biraz da kendini öldürür insan

Bedeli ağırdır elbet
Zaman ha deyince ödeyemez kefaretni
Bir şişenin son dublesi gibidir
Dumura uğrar tarihin hafızası
Anlık bir virüse yenilir

Ne geç kalınmıştır
Ne de erkendir
Daha üst perdeden bir ritimle
Kendini sokan bir akrep gibi
Yine aynı şarkıya bu kez damardan gireceğim

(Agora 9, Eylül 2000)

Mehmet Mümtaz Tuzcu

(1950)

SELİNLE

Sende kavuştuğum denge ak gövdende güvenle
dalgalanıyor şimdi. Yaşamdan konuştuk mu bir erinç,
bir esrime eski yaz göklerinin okşayan aleviyle
kuşatıp gevşetiyor ılık koynunda bizi. Dinginlik bu
işte! Sonunda yakalanmış güç dengesi güzelin
Elin çıkıp geliyor bitkinliğin dibinden
Yiğitçe, yürekle, dinmezce dikiliyor
Parmaklarındaki güç şaşırtıyor elimi

Günden konuşuyoruz. inciten, hoyrat günden
Kozasız, yürek bozan, kustumayaz az günden
Çanakçıdan, çasıttan, çiriş çirkef örenden
Ve bahttan yüzü gülmüş, güz güldürmüş o gülden

Sızlanan yorgun beden kent pasında boğulmuş
o menentsiz çakımdan bir ak tomur beklerken, aralandık,
yarıldık

Gökten indi Selindi!
Sırçasaydam tuz eştik, yaz üleştik teninden

Şıvga şerbet kekretir, sorar fidan yaşını!
Şer günün zor aşını kordan derdim derdin hep, hop
ettiren o dille

Eksilmedi kuzumdan, ille mor giydi lale!

Karnın balı sızımdır, har çeker arımızdan!
Yarımında aksini öpmeye dönen nazar
Bakışır, bizle azar, sen kokar derimizden
O içrek, sevgili yüz, göküllüyle düşlenip
Haz burcunda bin nazla akar ya terimizden
O baygın çağıltıda çiftlenir dargın dudak
Öpüşlerle köpürmüş aç burgaçlı ürküden
Bir çığlığa silkinmiş o yaralı türküden
yarın goncam da gürler! Derdin ya çok gül erken
Duvağı aksız kılan bir yaz biler yazında
Kansa kendi baharın...
Döşündeki ak yarın gün fıkırdar gülerken!

(Varlık 1109, Şubat 2000)

Coşkun Yerli

(1950)

NAKIŞLAR – I
(Ağaçların Kuşların İyiliği için)

1

Saçakta karga
peynirsiz ve tilkisiz
daraldı, gitti.

2

Bulutsuz akşam
lacivert gökte kayan
sekiz uçağı.

3

Çamurlu suda
üşür akkor dolunay.
titrer ölesiye.

4

Kış günü parkta
yağmur yağdı yağacak –
anne tedirgin

5

Dilenci kadın
hayır dualarıyla
kızı korkuttu.

6

Dam üstlerinde
poşetler uçuşuyor.
hırslı, tecimen.

(Akatalpa I, Ocak 2000)

Gültekin Emre

(1951)

MELEZ SABİR

Bu yalnızlık kıyılarımdan çekilir ben çekilmem kenarından
Boynu bükük de beklerim yolunu sen dağlara çekilen rüzgâr

Yaşını başını almış acı ayakta hep ben desem bu ayakta duran
Ömrüm su aldı yarınma var daha sen bir fısıltı olmayınca yanımda

Havadan söz edişim havalı havaların gecikmesinden sen hangi suyun
sarkacı

Gün sayar günlerin elinde sabır çetele olunca soru ben hangi dağın
yamacı

Kor düştüğü yeri oyarsa sen de sade bir güzün parlatılmayı bekleyen
gümüşi

Kar yağar bir gece gelincik tomurcuklarının bağrına sen yayılım
ateşinde bir ok

Sığınak arar sığircık sürüsü sılayı da yanına alıp sen elime doğan
yumuşak ateş

Derinlik bir gövde gösterisinde vurulur gün ışığı görmeden ben dul
gecede bir başına

Giderim buralardan diye düşünme dedim kendime senin yerin buralar
diyorum

Çünkü giderken de kalırsın buralarda, senin yanın benim yerim olsun
hep

Dalına kuş konmuş bir ağacın sevinci şu fotoğraftaki gözyaşı melez
sabır

Yaşına başına bakmadan sevdalanan bir adamın yazgisına konan
öpücük

Gülümü isterim diye tutturan mutlu bir günün sonuçsuz sonu
Zaman şurada dursun, sen burada, ben senden yana

Ölüm şurada dursun, sen burada, ben senden yana,
Hayat, içine bir şey giymeden uzan yanıma

(Milliyet Sanat 486, 15 Ağustos 2000)

Bariř Pirhasan

(1951)

ÖLÜMLE SÖYLEşİLER

Gül'e

evde

yetiřemiyorum yukardaki camlara
sırıkla açar kapatırım
duvarın gerisinde neler
neler kıpırdanıyor
kulağımı dayarım duvara
casus gibi dinlerim kendi bahçemi
gün ışığı kapıdan çıksam kaçacak
ocak parlayıp tutuřturacak evi
suyum piring borudan akıyor
alçıtaşından sararmış kurnaya
ödünç yatak yorganım
ödünç
bahçede içini çeke çeke
kendini koklayan çiçek

(Kitap-lık 41, Mayıs/Haziran 2000)

İzzet Yasar

(1951)

HIZAR

O uçsuz budaksız masanın çevresinde
meşrutiyet ruhları toplanmış
kaderler ağza alınıyor
ortada yapma çiçek var yandan geç

şairler kapıda dil yalamaya dizilmiřler
düzyazılar doğularda dağlara kakılırken
öz ve taşımalık taş türkçe

etrafta budunbilim kodunsa bul

ey türk ne ulusun
ne zor yükselmem yükseltilerine
kurduğun yapılar başımı döndürüyor

uysal boynumu ulusallıklara uzatıyorum

babam hazır hızar çalırken gözümü de dil
biçe biçe *avanti* içimde tam yol geriye
beynimi ikiye açıp koklayagör

hakikatin rüyalarımda gizlidir

(Defter 41, Sonbahar 2000)

Enis Batur

(1952). *Kanat Hareketleri* adlı yeni şiir kitabı yayımlandı.

KIYIYAVURAN İÇİN SONE

Beni sev denizkızı, beni gözle, tanı,
kurgula, kendine çevir ve aç, bir de
beni ıslat, düğümlemeden çöz, bırak
uzaklaşayım açıklara doğru, bana ulaş

ve dokun, bana dik dalgaların verebileceği
özgürlüğü ver, içine al. içinde tut ve sal.
el değmemiş bir kıyı bulursam, kimsenin
ayak basmadığı bir ada, döner seslenirim.

Ben ve sen Bir ten karmaşası kuralım.
tuzundan kaskatı kesilsin dilim,
hızımdan tutuş ve alevlerin ucundan uç,

gece gökyüzünde bir anlığına ağalım,
sessizliğimizden tiz bir boşluk kalsın
Beni sev deniz kızı, beni bağla, bağışla.

HAZİRAN KARININ SONESİ

Gece gündüz demeden bakıyorum size,
bakmak sözün gelişi Toprağınıza gübre,
gövdenize ve yaprağınıza ışık, kimyalar
karıştırıyorum suyunuza Canınız canım.

Uzaktan kopup geldiniz buraya, gün
değişti sizin için, güneşiniz değişti saat
farklı akıyor şimdi, rüzgâr farklı esiyor.
kış yolda geçirdiniz, pencerenin önünden

seyrettiğiniz Bahar değişken huylu bir
kadın Mavi ve siyah gri, aceleci
bulutlar ve zorlu sağanak korkutmasın

kırılgan ruhunuzu doğudan sessiz bir
bilge koymuş uzun uzun düşünüp adınızı –
Haziran Karı Benim için açın akınızı.

(Adam Sanat 176, Eylül 2000)

Abdülkadir Budak

(1952). *Ahşap Anahtar* adlı yeni şiir kitabı yayımlandı.

CEVAP ANAHTARI

Suyu özetleyen bendim bir bardağın içinde
Taşa sarılan yosun taşı bitirir, anladım
Parmaklar dile dönüştü ellerinde dilsizin
Ve balkon demirleri inceldi tanrım!

Gömleğimden birkaç düğme açtığım zaman
Çarpan rüzgâr kadın olur titrerdi
Yanlış anlaşılmasın çaptan düşmüş değilim
Makasa son kez bakan kumaş beni etkiledi

Kırlarla şehirleri karıştırdığım oldu
Atımın ayakları asfalt kokar bu yüzden
Bir çift metal kanatla uçmaların sonunda
Yorgun otelim artık, yolcusunda dinlenen

Teneke sözcüklerin altındanmış anlamı
Benzedim mühürlenmiş sarraf terazisine
Ama şunu öğrendim: kaç boğulmuş çocuk eder
Nil ile Kızılırmak arasındaki mesafe

Aydın yansıması ancak kuyunun ağzı kadar
Kuyunun içi tanrım ne kadar karanlık, derin
Ben ölünce sanırım dünya yalınlaşacak
Gözlerim Âşık Veysel, bileklerim Yesevin!

(Şiir Odası 2, Şubat 2000)

Ayten Mutlu

(1952)

YİTİK

İssiz bir şehrin yağmalanmış kalbinde
yitik parçasını arıyor ruhum
*yok artık diyorlar, o kırık gülümseme
bu şehrin silinmiş adreslerinde*

bir telefon kulübesi, eylül çarşısı,
yağmurun sesinde birikmiş kahkahalar
yasemin bir öpüş gibi... öylece kalmış
karanfil sokağının cebindeki şiirde

çiğ mi yazar, çiğ mi, yaprak aşkın adını
konuşup durmuştuk bir eylül gecesinde
çiğer çoktan kurumuştur kirpiklerinde
eylülü bekleyemez bazen yapraklar

bilmem, sildi mi sokaklar ayak izini
ama gençlik parkının buz tutmuş ateşleri
hiç sönmedi bir kadının kalbinde

ölüm hangi acıyı giyinir en çok
hüznü avuçlarına gizlemiş bir resimde
hangi rengi açar külrengi solan şiir
külün kendi renginden utandığı gecede?

hiç bilmezdim, şehirler de ağlarmış,
düşlerini gömerken şiirlere

anımsayamadım, gül müydü, karanfil mi,
mezarıma getirirsin dediğin — ne çok gülmüştük.
ne çok gülmüştük, meğer...

meğer aşk da sığarmış külrengi bir kedere!

(*Edebiyat ve Eleştiri* 50, Temmuz/Ağustos 2000)

Ergin Yıldızoglu

(1952). *Göz Göze Geldiğimizde* (Şehir ve Ben) adlı ilk şiir kitabı yayımlandı.

“spiritus mundi”

to arrive where we started
and know the place for the first time.
“Little Gidding” T.S.Eliot

1.

burası çorak ülke
burası ölü toprak
“*murdar bir şeyler var*
bu topraklarda doğup yetişmiş, şimdi bu toprakları kirleten”¹
Ellerimiz buz kesti, yüzümüz kireç gibi.
Yarı açık dudaklarımız mosmor
ve gözlerimizi kamaştırıyor bir süredir
yepyeni bir *şafak kılığındaki günbatımı*
sülfür, nitrik asit yüklü bulutların yırtığından sızarak.

Kanatlarının konturlarında yanıp sönüyor bu ışık
 siyah takım elbiseleri, renkli pantolon askılarıyla,
 (– Aaaa! Aaaa!... Aaaa! Aaaaaa!!) bulutların altında,
 daireler çizerek uçuşan WAP telefonlu borsa tellallarının.
 (– Satsat!... Satsat!... Saaat!... Saaat!
 – Almaaa! Almaaa! Almaaa! Aaaaaaa...)

(...)

– www.S/~minin.batsın.com/başkapazaragitmeli.
 dijital tünelerde hararetli pazarlıklar, ikili, birli
 – “Sandlines”,² AK-47, Howitzer, Debeers³

“I love you truly”

“I love you truly”

“Kanı ensesinden içersin

boğazını ön taraftan kesersen

çok hızlı fışkırır, ziyan olur”

and he was only 11, Corporal Highway

(real name Saidu Kragbo)⁴

ve tatsız bir sürpriz:

“I love you”...

“Vallahi istemedim oldu”

“Tıklayıvermişim galiba...”

Boşuna bekliyoruz. **Lethe** ile **Eunoe**⁵ arasında.

Bu iki pınar çoktan kurudu! Bilmiyor musun?

Pişmanlık, unutmak ve arınmak artık mümkün değil!

Geçmişe sünger çekmeyeceğiz! *Amfortas*’ın yarası gibi taşınacak!⁶

Evet, burada bir damla su yok ve bir fırtına

(Kavramla karar, kararla eylem arasında)

teammüden öldürmeye alışmış katillerin dikkatli adımlarıyla
 yaklaşıyor, arkamızdan.

Ah! Kobranın karşısındaki fare...

Kamyonun ışığındaki tavşan...

(...)

Adam diyordu ki, “*Şu anda alınan
 tedbirler elbette alınmalıdır.*”

Ama IMF’ye bu kadar da bağlı olmasak...

Gözünün ucuyla kameraya baktı çaktırmadan

“*Hem ben Marx’ı da inceledim*

tabii ülkede sol da olmalıdır”⁷

Rüzgâr, su ve zaman ısrarlıdır.

Ne yeşil yaprak dinler ne taze fidan

geride yalnızca her yöne eğilen sümüklü otlar kalır.

Nasırlı ellerini toprağa saplamış asırlık çınarlar bir de...

(1) Kreon *Kral Oidipus*, Sofokles

(2) Özel ordusu olan bir savaş hizmetleri şirketi

(3) Dünya ham elma stoklarının % 75'ini elinde tutuyor

(4) "You drink the blood from the back of the neck. If you slash the neck at the front, the blood sports too fast and is wasted he said" Sierra Leone iç savaşındaki çocuk askerler birliğinden bir çocuk esirlere ne yaptığını anlatıyor "The Observer" 21.05.2000

(5) Araf'taki iki su kaynağı (Dante)

(6) Wagner: Persifal

(7) NTV'de IMF üzerine, üç "önemli köşe yazarı"nın bir "ütüleme" seansından akılda kalanlar.

(*Edebiyat ve Eleştiri 50, Temmuz/Ağustos 2000*)

Metin Cengiz

(1953). *Toplumcu Gerçekçi Şiir 1923-1953* adlı incelemesi yayımlandı.

AŞK İLAHİLERİ IX

*senin düşünde ardına düştiğün
günün saçlarını ıslattığı ufuk
derin bir yol gibi uzamakta içinde*

denizi dalga olmaya kıskırttık
maviliği ateş püskürten volkan
göçebelik aşkın doğal halidir
soluğumun çan sesisin yollar boyunca
bense susuzluğunu artıran kaynak

diyorsun ki ben gecenim senin
boydan boy kat edeceğin
adım adım git beni, sonra yeniden, ola ki
arkanda önünde düşman kaleler bırakma
tanıdık bir coğrafya gibi tanıdık
her yerimi mühürleyip işaretle

senin rüzgârındayım işte çağrılarla
gündüz gibi dolaşıyorum teninde
içimdeki coşkuyla yarışarak
fatih benim dövüyorum giriş kapını
saf mermerim, sar beni yontucular gibi
toprakla mayalanan bu acı son bulsun
arılar uçuşsun iki bedende

(Bahçe 18, İlkyaz 2000)

Şükrü Erbaş

(1953)

SON KALE

Bir sözü üşüdüğü yerden alırdım
Kirpikleri bir nefes başkasına değmeyenler-
Kalbimin üstünde tutardım harf harf
– Vakitler vakitler gölgesiz vakitler-
Başka nedir derdim dünyayı giyinmek
– Ey pahalı uğultu, her yerden esen-
Son kale gibi gelirdim sana
– Hayal sularıyla yıkanmış eşikler-
Hükmümü bile bile gelirdim
– Yedi donu da yalnızlıkmiş sözü olanın-
Kalbimin içinde kalırdım öylece
– Ey yakınlıktan kanat alan ayrılık-
Herkesin gittiği yere bakardın sen
– Pazar yerleri. İğdiş evler. Dünyasız huzur.-
Ben seni döner döner üşürdüm...

Yatağını eşyaların altına seren...
Hiçbir sonuca açılmayan
O eşğim ben hâlâ
Cenneti de cehennemi de yaşamak olan (...)

(Şiir Odası 8/9, Ağustos/Eylül 2000)

Tarık Günersel

(1953)

YÜZLER

alevlerde yüzlerim

bir yüz arıyorum

yüzümü arıyorum

bırakıp ağmıştım bakmak için
kutupyıldızının yanı başından

gitmiş

gitmişim

gitmişler

vitrindeki yüzleri bir yerden
hatırlıyorum

ama nerden

yüzlerim

alev alev

alevler

yüzlerim

gitmiş

yüzüm

bırakıp ağmıştım bakmak için
yanı başımdan

bir sabah

erken

uçuşan bu yüzleri bir yerden hatırlıyorum
ama nerden

gitmişim

alevler

yüzler

alevler

yüzler yüzler yüzler

cehennemi biliyorum

her köşesini

(*Adam Sanat 175, Haziran 2000*)

Tuğrul Tanyol

(1953). *Büyü Bitti* adlı yeni şiir kitabı yayımlandı.

MENZİL

ömrüm geçiyor önümden, bir su
damlası bir başkasına ekleniyor
ve işte nasıl büyürse bir ağaç
kıraç toprakların ortasında
taş atıldığı menzile ulaşıyor

kalbim, kendi kozasında kıpırdayan!
bir el nasıl da buruyor onu
büyüyen suda boğulan balık
ormana sırtını dönen ağaç
ağzında günün köpüğünü ısırın

bir adam gelecek günlerin yortusuna kayıyor
bir suyun başında duruyor
gömleğini çıkarıp suya daldırıyor
gömleğinin içinde yüzen geçmişini görüyor
geçmişin suyu gözlerine vuruyor

işte o iki damladan doğuyor yeniden her şey
balığın pullarında atan bir kalp gibi
yepyeni bir geceyi doğurmak için
didinen bedenlerimiz
bir ağacın dallarına tırmanır gibi hiç durmadan

bir başkasının ömrü olmalı bu, önümden geçen çocuk
bir taş gibi fırlıyor menzile

(*Kitap-lık 42, Temmuz/Ağustos 2000*)

Ali Cengizkan

(1954). *Şairin Nergisi* adlı yeni şiir kitabı yayımlandı.

AZ KAN ÇOK TER

Dökmekle kendini yükümlü sanıyor, zafer!

Çünkü her kapının ardında bir küçük kuş öter,
Her paspasın altında bir anahtar, büyüklüğünü
Onu bulan anlar. Tanınmamış gibi davranmak
Nedense karanlığı deler sanılır Oysa ter
Kan ve karanlıkla birliktedir hep, birlikte ve
El ele gezer yarasalarla, bağda, vınlayarak
Kulakların dibinde, çünkü bilir onlar, mekânın
Her gece yeniden açıldığını, her bağın iki
Mekân anlamına geldiğini zamanla el ele, ve hele
Güzergâhından sapsın yolcu, hele elinde keser
Ve çapa, köşeden dönsün, elinde kayısı dolu sepetle
Entarisini savuran kız kimliğinde, her gün, her
Güneş
Batar.

Kan
Dökmekle kendini yükümlü sanıyor zafer;
Yanılıyor!

*20 Mayıs 2000 / Ankara
(Şiir Odası 11, Kasım 2000)*

Veysel Çolak

(1954). *İkizim Sevgilimdi* ve *Güzel Suç* adlı yeni şiir kitapları yayımlandı. Toplu Şiirleri'ni *Kalbim Hoşça Kal* ve *Giz ve Yara* adlı kitaplarda topladı. *Güzel Suç* adlı kitabıyla Orhon Murat Arıburnu Turgut Uyar Jüri Özel Ödülü'nü aldı.

HAYATA RESİM ALTI

Renkli bir suyun taşmasını bekliyorsun ha,
böyle durmaktan. Bu ipekten bir yalan

hem de büyüden. Bir çocuğa göz değilsin
onların parmak izi korkular.
Yüzündeki gülücükle bir başınasın, simit ve çaya uzak
Öfkeli zaman. Tartaklanmış bir uzaklıktasın
tuzun tadında kötü geceler. Beklemelerin
sedef çiçeği artık naylondan.

Hızla unutuyorum ben de, örtüyorum anımsadıklarımı
ve yaşanmış ne varsa. Kararıyor içim; ürkütüyor bu.
Yani, o susamışlık Elbette öğretici, elbette taşkın
ama her şey, darmadağın bir anlam. İşe yorgun işçiler
ckmek saldırgan. Utançla genişliyor kenk
soluyor bir fotoğraf. Daralıyor alanlar
büyüyen kalçalara. Devrilen yüzüm,
binlerce yalnızlık arasında. Beklediğim sudan
daha dalgın daha alıngan.

Sofada unutulmuş çocuk her oyundan atılan
babası kadar yorgun, bir fabrika kadar gürültülü,
kin kadar sessiz, ama hüznü usulca.
Aşklara resim altı bir söz Çiçeğin,
kopartılan sapına bakması gibi, bir yanı yufka
bir yanı yedi iklim dört köşe. Artık tutuşmayan
bir pankarta inanma. Bir şarkıya yakalan.
Ben de senin gibi aranırken kayboldum
gövdemin her yerinde bir fazlalık
ve atlastan bir sancı o günden sonra.
Bak işte göğsünüzdeyim serinlik oldurmaya
ağrıdan bir yakınlık bu
durmadan yalçınlaşan aramıza yağan kar
ah! uçurumdan sevgili, buzdan gece.
Ter sorsun bunu, kandan yontulan bulsun
mermer gecikecek gene ellerin bilenmiş alışkanlığına.

Günlerimize sarmaşık gönderen arkadaşlar
kopkoyu birkaç imge, uzakta.
Masmavi bir karanfil, unumuza su olan.

Hüseyin Ferhad

(1954). *Kılıç İpekte Sınanır* adlı Toplu Şiirleri yayımlandı.

İMRU'L KAYS

(*Necid*, 520 – *Ankara*, 565)

Atların lisanını bilirim
kadınların gizli tarifesini
itin hergelenin biriyim
muhabbet tellâllarına göre

Kalmadı yatmadığım hane
üryan girmediğim bahçe
İmru'l Kays'ı öldüren zehir
bana da sunuldu kaç kere

Doludizgin geçtim Yesrib'i
Mekke'yi kona göçe
görmek için şairin ülkesini
indim kadim Yemen'e

Yemen Mısır ketenine
nakşedilmiş bir kaligrafi
yüz bin sağmal deve
bir o kadar soru işareti

Yemen çölün eteğine
serilmiş bir pösteki
yüz bini çini kâse
bir o kadar cırcırböceği

Kahvenin yeşilini severim
sütün çivit mavisini
halden anlamazın biriyim
hayal tacirlerine göre

Necid bir kök hatmi
Aden bir dal defne
gözlerim şakaklarıma çekilir
güneş batarken Kızıldeniz'e

Nicedir dudaklarımda gezinir
Cemal Süreya'nın iki dizesi
"İki şey aşk ve şiir
bunlar kuşkuyla çifleşir"

Boynundan sarkan gümüş zincir
sol kulağındaki pagan küpe
yine Kays'ı ele verir
dünyaya tekrar geri gelse

Her aşk bir şehir
gibi şiirin gri tipisine gizlenir
bir gün benim de kalbim
Ankara'da idam edilir

(Varlık 1109, Şubat 2000)

Hilmi Haşal

(1954)

YANSI

Bahçedeki mor tomurcuk zaman mı ki
mahzun badem dalı konuşur güneşle
"bugün ne yaptın özündeki ölüm için
köz menşeli yalnızlık cevherin açınca...

çitte pırlar tedirgin serçeler... yüreğim
konar bir direktan ötekine onlarla, toy
ki, sıçrayıp okşar çiçeklerini bademin
daha ne yapsın, zarı susmaktan korkar...

yoldan geçen bisikletli çocuk kim mi
kim kovalıyor gölgesini köpeğinin
düşlerinin rüzgârına tutunmuş ömrü
"geçerken ne yaptın, çağla sevinciyle...

silkinir badem dalı; "yansı kim, otacı...

(Akatalpa 10, Ekim 2000)

Yelda Karataş

(1954)

ESKİ BAHAR

“bahar pembe beyaz
olur”
du eskiden
uçuşan etekleri hayatın
bakışı badem dalı
komşu kızlar
dudağı dondurma beyazı
kedi okşar pencerede
evler
insanla buluşur
toy sevdalar unutulmazdı.

Eskiden
baharda
ağaçların
gözlerine bakar
tanrıyı arardık

gönlümüzde kırmızı
bir karanfil
yüzü güle dönüşmemiş
kimsenin yasak çiçeği olmamış

bir karanfil
“ateşi ihaneti” bile göremeden
çiy’leri ter-ü taze

deniz yoktu
biz güneşi tutuyorduk sımsıkı.

Nasıl anlatmalı eskiyen baharları,
saçı örgülü kızlara, cebi aynalı tozlu yol çocuklarına
bir halkın
en büyük katili
karşılanırken bandolarla
dünyanın bir yerinde

kime dayasın yüreğini “geçmişî karanfili” çocuklar

bir bahar akşamı kimseye rastlayamadılar.

(Varlık 1111, Nisan 2000)

Osman Serhat Erkekli

(1955)

SANA AŞKA VE ÖLÜME DAİR

Biliyorum bir ateş yakabilsem geleceksin

Geleceksin ve su yürüyecek ağaca

Ve sen gelince bütün yaralarım iyileşecek

Çünkü Aşk bir yaradır ruhumuzda

Seni yitirmek bir ağacı yitirmek olacak

Ama önce ben gidersem

Topraksız bir ağaç kalacaksın sen dünyasız bir ay

Seni severdi diyecekler toprak ağacı severse nasıl

Bir de ölümü sevdi

Ve ben ölünce bütün yaralarım iyileşecek

Çünkü Dünya bir yaradır gövdemizde

Artık dipdiri yapraklar değiliz sizinle

Artık karıştırıyorum bir dünyanın ömrüyle bir lalenin ömrünü

Bir dünyayım kuşkusuz ama kirli bir dünya

Yalnızca güneşler kirlenmiyor biliyorum

Ve biliyorum ölünce güneşsiz bir göğe döneceğim ben de

Ve güleceğim ölürken ve gülümser gereceksin gülümü

Gökyüzü de ruhumuz da kopartılmış birer gül değil miydi Tanrının elinden

Ve sen bir gece yarısı uykusuz

Camlara çarpan bir rüyâ gibi duyacaksın ölümümü

YAZIT

Ölüm, beslediğimiz bir yüce kuştur, katlanır:

An gelir, utanır da içimizden, kanatlanır.

Roni Margulies

(1955). Yeni şiir kitabı *Elsa ile Uzaklıklar (1985-1995)* adlı Toplu Şiirleri yayımlandı.

AKORDEON

Bir çocuk bindi Kadıköy vapuruna
kocaman, ölü bir deniz kuşu gibi
boynuna asılı bir akordeonla.
Filikalarından birine yaslandı, yakınında

olmak istermiş gibi batarsa vapur.
Ne kimse gördü çocuğu, ne duydu kimse
kendinden büyük akordeonunu, ağır,
tereddütlü bir tavırla çalmaya başladığında.

Biliriz, beğeniriz umuduyla en sevilen
şarkılarını çaldı bilmem kaç ülkenin
'Oçi Çorniya' 'Oh Suzannah' bir Viyana
vals, bir Polenez, Beatles. Çaldıkça

açıldı. Elinin altındaydı tüm dünya.
İşine giden, kendi derdine dalmış
insanlardan dilenen bir çocuk değil artık,
kanatlanmış uçan bir martıydı adeta.

Kim bilir, diye düşündüm, ne zaman gelmiş
doğduğu yemyeşil dağ köyünden Kosova'da.
Ben yeni dönmüştüm doğduğum yere Londra'dan.
İndim vapurdan, dudaklarında Suzannah.

Hem avucumuzun içi kadar küçük artık dünya.
hem de yabancıyız nereye gitsek aslında.

*21 Kasım 1999, Topağacı
(Adam Sanat 170, Ocak 2000)*

Serdar Ünver

(1955)

ÇEMBER

Sen peşinde çocuğum
Düşlerim yara bere

– Öper zaman, sağalırsın!

Niye herkes hem ebe
Hem de gizli kendine?

– Oyunda çoğul varsın!

Ya bu çember, durmadan
Dönüp duran içimde?..

– Senden başka kim kırsın!

Ne büyükmüş taşlarım
Sığmıyor sapanıma...

– Bırak başın vuradursun!
Bırak başın vuradursun!

*Bildim, geçmiş bir oyun
Yaşlandıkça oynarım;
Belki sobe ölüme
Belki kama, yanarım!*

(Akatalpa 7, Temmuz 2000)

Yusuf Alper

(1956)

UĞURLU ÇARŞAMBA

‘Uğursuz Perşembe’den mi bilmem
Çarşambalar hep uğurlu oluyor
Bir çengi bir kıyamet
Vur patlasın çal oynasın

Gün geçmiyor ki birileri afyonu patlamasın
Kafayı yarmasın, içi bunaltmasın
Soluğu burada alıyor; sazların altında
Günün şafağında, gecenin karasında

Sonra vur patlasın, çal ağlasın
Savrulsun Tokat’ın Yemen’in türküleri
Çal çal
Bozlak çal roman çal

Gören sanır ki bir düğün evi
Bu ağıtlar yurdu, acılar diyarı
‘Şeytan aldı götürdü satamadan getirdi’

‘Uğursuz Perşembe’lerin gidişinden mi bilmem
Çarşambalar hep çengili oluyor
Sahlar sallanıyor
Cumalar cumbalarda
Vur patlasın çal oynasın
Vur patlasın çal ağlasın
Vur patlasın
Vur
Vur
Vur

(Akatalpa 4, Nisan 2000)

Adnan Azar

(1956). Yeni şiir kitabı *Rüzgâr İstasyonu* yayımlandı.

BİR YÜRÜK SEMAİ İÇİN FAZLA MESAI

aşk şarkı söylemeye başladı
ama rast perdesinden bir şey değil

aşk dallara takıldı, yapraklar yapraklarla
‘tün sokaklar verevine boyandı

aşk büyük evliliğe hazırlanıyor, bir yastık
ve rastık ve dantelalar tamam

aşk haz`rolda bekledi kapı eşiklerinde jazz
zaten saz ama, barok’a merak sarıldı

aşk söz verdi, andıçti, yemin etti, ama bak
öpüşmeye başladı

aşk bizi bile boşladı

(E 17, Ağustos 2000)

Salih Bolat

(1956)

GÜZ ŞARKISI’ndan

bu akşam nedense üzgün duruyor dolunay
büyük kentte okumaya giden oğlunu
istasyonda uğurlayan baba gibi
tren gittikten sonra, bir süre daha
bir bankta öylece kalmış, yalnız, kaygılı
makasçının karanlıkta titreyen fenerine bakıyor.

rüzgâr ağaçları hırpalıyor güvenpark’ta

polis panzeri paslı bir çapa gibi akşama atılmış
 kanlı bir korsan gemisinden
 kuşkuyla tarıyor yağmuru, durakta otobüs bekleyenleri
 tavernanın puslu ışığını, satıcıların telaşını
 yaprakları bilinmeyen bir dille yazılmış mektuplar
 uçuşup duruyorlar ve kimse okumak istemiyor
 sokakları bir çocuğun kaybolma korkusu
 ölümün uyandırdığı çan
 şarkıları sen beni kuşatan iç denizsin
 ben senin en derin yerindeki batık.
 yıldızları boşlukta susmuş birer ağız
 uzaklığın kor hali.
 kayalardan boşalan su kadar kalabalık, samanyolu
 ölmüş bir askerin kılıcı kadar yalnız ve sessiz
 çimenlerin üstünden geçen yaralı yaz, nasıl
 kapatırdı gözlerimizi, molada biraz daha uyumak için
 kanatlarını karla yıkayan anka gibi düşseldi
 komşu evdeki çatal kaşık sesleri gibi gerçek
 nereye giderdi, bağdaki terk edilmiş kuyudan fırlayan güvercin?

baharat şişeleri gibi yan yana dizilmiş telefon kulübeleri
 karabiber nedense az kullanılmış
 işte sumak, daha çok var
 kimyon bitmek üzere
 tarçın kalmamış ama kokusu duruyor
 (kıştı, annem yaşamdan yaptığı çorbayı kâselere koyuyordu
 adını bilmediğim birisi gelmişti, kuzeydendi.
 ayakkabısı ve ceketini kar içindeydi eve girdiğinde.
 raftaki kitaplardan birini çıkar gibi duruyordu
 biraz dalgın, sanki aradığı kitabı bulamamış
 düş kırıklığı içinde bakıyordu penceredeki gökyüzü kesitine.
 babamın ayak sesleriydi yukarı odadan duyulan.)

Haydar Ergülen

(1956). Toplu Şiirleri'nin ilk cildi *Nar* yayımlandı.

Mırıldandığım Şeylersin...

DÜZŞİİR

– Şairler Annesi
Gülten Akın'a –

1.
Çocuklar düzyazı olmasın diye
anneler var

Anneler nar
çocuklar dağılmasın diye

Anneler büyümez ki çocuklar kadar
anneler şiir

2.
Nasıl yenildik ama
yıl bindokuzyüzeylül
dak'ka bir gol bir

O golden beri
Ankaragücü düzyazıdır
Eskişehirspor şiir

3.
Elma, armut, kavun, karpuz,
incir, limon. üzüm, zeytin,
erik, canım, vişne, kiraz...

Bahçede düzyazı yok
ne güzel şiir
(Çal onları ince çocuk,
taze hırsız, turfanda şair)

4.

Karatren şiirdir
hele Toros Ekspresiyle
kafiye tutturursa

Cemal Süreya ne demişti
ne demişti Cemal Süreya

“– Ağır ol Bay Düzyazı
Sen ancak uçağa binebilirsin!”

Su içinde mavi şiir okyanus
– ötesi aşırı düzyazı deniz

New York’a gittiğim gün
elbette şiiri bırakacağım

5.

Saray, bedesten ve çarşı yaptırdı
sarayı som sessizlik
kapladı ıssız diyesdir

Bedestende ipek gibi
çarşıda sicim gibi
gözyaşı yağdı haktan
ağladı kuzu diyesdir

Otuzaltı yıldır ömrü
onsekiz gün saltanat sürdü
iki yıl da zindan gördü
sürmesin bu cem diyesdir

Şehzade Cem masaldı
Cem Sultan şiir
yazdığı Türkçe Divan’ı
sakladı gazel diyesdir

Düzyazıdır Avcı Mehmet
okladı ceylan diyesdir

6.

Oturmak düzyazıdır, yürümek şiir

68'de Prag'da ilk
bahar bizzat genç şiirdir
güz güzel şarkı nefes marş gazel
son çocuklar mevsimidir
2000'de Prag'da son
bahar toplu şiirlerin birincisidir

Düzyazıdır karanlık, siyah şiirdir!

7.

Muzaffer ol düzyazı,
Yenilenler şiirdir!

(E ŞİİR 2000)

Turgay Fişekçi

(1956)

YAZ KOKULARI

İçimde büyüyen bir koku yüzün
İş makinalarının sürüklediği bir manolya
Nereye dönsem önüme çıkan
Kuru dere yataklarının milleri boynun

Kayaların içinde çiçeklenen
Bir zakkum gibi açılır gözlerin
Bir ben görürüm onları, böyle
Patladıkça gökleri boyarken.

Parmakların, filizleri kır otlarının
İyileştirir kent yaralarını
Yeşil kokusu aralar
Göğüs çadırımın kapısını

Dalında çatlamış bir nardır ağzın
Dokunulduğunda kanayıverecek
Bağ kazanlarından kokusu yayılan.
Bir dildir ağzın, konuşur dünyayla.

(Adam Sanat 170, Ocak 2000)

Lale Müldür

(1956)

SAATLER, GEYİKLER'den

Rüzgâr hediye edilebilseydi eğer
sana rüzgâr hediye etmek
isterdim. sarı yapraklı bir ormanda
iki geyik havaya sıçrayıp
öpüşüyor. boynuzları birbirine
dolanmış. açamıyorlar. sarı yapraklı
bir ormanda. Ata Nur kahve falında
görüyor bunları.

kırmızı mürekkeple boyanmış bir
geyik başı uyuyor kalbimde.
fosforlu gözleri açıklanamayan
şeylerin merkezi gibi. tıpkı bunun
gibi açıklanamayan şeylerin merkezi
olsun isterdim bu kitap: yolunu
şaşırmış bir geyik izini bırakırken
onun üstünde; ararken diğer
geyiği.....

1999

(Kitap-lık 41, Mayıs/Haziran 2000)

Mahmut Temizyürek

(1956). Yeni kitabı *Kırlangıcım Paranoya* yayımlandı.

BOŞLUKTA BİR AKARSU

Boşlukta bir akarsuyum
Bir uçtan bir uca geçen boşluğu
Zaman oynasır içimde
Güneş emer toprak sorar
Göz kamaştıkça o tatlı yanılmalar
Oysa ne başlangıcım ne sonum
Akan bir gümüş madeniyim gece
Gündüzüm elmas uyku
Sesim var kuşlara şaka
Gövdem uzanır yıldızlara
Ki varlığım boşluğa damla damla sızıntı

Varlığım yadırganmaz bir yeryüzü konuğu
Yadırgansa da acı vermez koynu yalnızlığın
Kuşların konduğu bir noktayım gökyüzünde
Hiçlik kadar koyu
Hissettim bunu senin boşluğuna sızlanırken
Tam öyleyken yanı başımda buldum seni
Senle başladı keder bir daha
Beter bir bulantı, daha, daha
Akıp gidiyor o çağ bu çağ
İçine ne yazılsa silinecek bir dağ
Gibi bir akarsu
Hiçliğim uzadıkça buharlaşan akarsu

(Defter 41, Sonbahar 2000)

Süha Tuğtepe

(1956). Yeni kitabı *Pitonüşimesi* yayımlandı.

ÇİVİ

Kalbimi taş,
taşı canıma,

canımı suya,
suyu içime gömdüm.

Artık aşk gibi içiyorum reis!
Takalarını tuka yaptım,
bütün deliklerine mantar tıkadım.
Sahtelikten, iğrençlikten
pislikten, riyardan, erkeklikten
lime lime olmuş yelkenini
açıp yıldızkarayele
hayvan gidişini seyrediyorum,
ruhumun altın tepelerinde.
Dinamitler düşlüyorum reis!
Denize dağılmış
tahta parçalarının sırtında
çırpındığını düşlüyorum.

Kararlıyım anarşist olmaya.

Ağır bir demirkapı gibi,
kapadım hayatımı sana reis!
İnleyen yüküm,
kavuştukça pervazına,
artıların;
bir kanca gibi tutunduğum çüküm
yetmiyor rüzgarlara.
Güm!
Güm!
Metruk bir ev gibi,
vurdukça kanadım,
çiviler gibi,
fırılıyor yerinden,
üzgün kemiklerim

Bir türlü ölmüyor reis!
Ölüm,
ölümü özlüyor.
Ama olmuyor!
Canım bir türlü ölmüyor reis!

Ele avuca sığmaz bir şeytan çekici
 Çın!
 Çın! çınlatarak tersini, içini
 göğün altından geçiyor geceleri
 Heyulâ bir örse yatırıp bedenini
 tımar ediyor.
 çıtır çıtır kemiklerini.
 Yıldız tutup içinden,
 kayıyor kendi boşluğuna doğru.
 Hırçın bir ay doğuyor karanlığına reis!
 Tahtını,
 ayakları gıcırdayan tabureni,
 sallayıp duruyor serseri bir çivi.

Yak şimdi her şeyi reis!
 Tam sırası Neron'un
 Dök üstüme bir bidon emir!
 Daya bir tabanca gibi kibriti alnıma!
 Çak kavını!
 Dişlerin gibi gıcırdasın,
 ucundaki avu.
 Yanan cesedimle yak cıgaranı
 Taze bir bok gibi tüt reis!
 Taze bir bok gibi!...

Yangından çıkmış çivi
 düzelmez... kırılır.
 Her gece,
 tepemden ayakucuma.
 içinde çivisini de yakan.
 zaten bir yangınım reis!
 Fark etmezi oynuyorum.
 dünyanın burkulmuş, kanırtılmış yüzünde.
 Bir tazı gibi,
 koşuyorum da
 tutamıyorum hayaletlerimi.
 İstedikçe cırlıyor hayat.
 Asi ve kaçan her şey
 sıkışıyor bir karakutunun içine.
 Ara ki bulasın kendini.
 kırmadan değerleri.

Ben ki,
bin pişman çivi!
Kopmadan başım,
ne olur, çekin beni!
Çekin beni!

(*Kunduz Düşleri 4, Nisan 2000*)

İlyas Tunç

(1956)

DERVİŞ SÖZLER

tan ağarmadan alıç yapraklarını yağmalayan
hoyrat rüzgâra ant olsun ki
ölümün ekmeği taze
miras kavgaları yakın

fırtına kuşları
kolcuları ormanın
tufandan sonrakiler bir de
oturduk sofraya

kardeşlerim!
yongasız canlarım!
tandır kuyusu değildir dünya

bakın kocalmış ağaçlara
ne giysi için kumaş dokurlar
ne de taş taşıklar sığınaklara

dedim, tasalarımızı barındırıcak kadar geniş
şu serin bozkırda
sözlerin hırka gibi
sarınsaydık biraz daha

uzun oyalandık burda...

(*Pencere 24, Eylül/Ekim 2000*)

Şerif Erginbay

(1957). *Dar Köprü* adlı kitabı yayımlandı.

KAPLANIN KAHRI

Gözlerimde küller, savruluyor yanık orman. üşüyor çıplak tepeler.

Geçit vermiyor acının egesiyle bileylenmiş aklanları Gözet Kayaları'nın. Sular bozbulanık. Sahi, nerede o, bir zamanlar dilimizde dönen kristal?

Gücümün sınırlarında gezinmedim hiç!

Düşlerimin ortağıydı karıncalar, börtü böcek. Pençelerimin altıydı yurt. Öyle bildik, belledik. Verdiklerimizle genişlerdi orman ve yüreklerimiz. Sunak taşlarımız yoktu. Bütün ormanı sunak bildik. Öyle belledik.

Kartalla göz göze koşardık büyüünün çıplak yolunda!

Sahi, nerede o, bir zamanlar kükreyişimizi oradan oraya taşıran sadık ve altın orman? Nerede delikara gülüşü alabulut göğümüzün?

Gözlerimde küller, savruluyor yanık orman. üşüyor çıplak tepeler.

(Bahçe 18, İlkyaz 2000)

Muzaffer Kale

(1957)

KIRIK HAVA

Bu zamanda kentin ışığını üç beş kişi duyar
üçü gider beşi kalır kalırsa,
hapisanelerin önünde hastane koridoru,
tiyatrolarda üç perdesi herkese yırtık oyun,
böyle bir iyilik elbette bulaşıcıdır. Ay ışığında.

yumuşak elleriyle rüzgâr.

Hiçbirimizin uydurduğu bir yaz değil bu,
altı üstü savrulan kelebeklerle dolu köprünün.
bizim köylüler görse gülmekten kırılır.

kelebeğe yırtılan haziran.

Dönüp alsaydım düşürdüğümü, gün çoktan biter
elmalardaki kırmızıyı sayamazdım,
üstelik hanginiz eşlik ederdi,
böyle bir kötülük elbette bulaşıcıdır.

ileriye doğru gülelim bir de.

Evet, bilerek yürüdüğüm doğrudur
bademlerin incelen ayarına.
umutlandığımı zamanlar olmuyor değil,
yaşamak insanın aklını başına getirir.

zafer işareti.

Yavaşlayan bir denizin kıyısında durdum,
başka yerde olsa, geçmiş zaman bu kadar tutmaz.
dayanışma tek başına kalkıyor ayağa.

Derinde parlıyor bıçak.

(Dize 61, Kasım 2000)

Yunus Koray

(1957)

SANKİ HİÇ

I
kocamış ay meşelikte
çırılçıplak ağaçların kül rengi
gövdelerine dokunup, arkada

hep yüzlerce kuşun havalandığı
 gölgeler bırakarak dal değiştirir;
 hemen hemen yalnızdır orman
 işte o anda her şeyin sustuğu
 sesler akar çığlığın içine
 az ilerde turgut uyar bir divanın
 açık, eski, gri sayfalarında
 işaretparmağında votka kadeci
 sol avcunun ortasında gümüş
 bir serkisof'la çerçevenin tam
 da gökyüzüne bakan köşesinde
 ağlar gibi bir gülümsemeyle
 devedikenlerinin arasındaki bölgeden
 uzağa, çok uzağa, daha da uzağa
 fırlatır sivrilttiği kurşunkalemlerini

omzundaki göl üşür sabah sabah
 buz tabakası kırılınca aynadan
 iyice içeri doğru sırlarıyla
 gecenin üzgünlüğüne dökülür patika.

II

çay esintili, günü emmiş, diri
 bardağında henüz taze, sıcak
 rüzgârlar bahçelerden, kaşığın
 çıkardığı ritmik sesle alıp
 başını gitmiş bir başka sarp dağa;
 ince, ipince yürümüş su, ipekten
 iç odalara, sofaya bırakıp serinliğini
 dutluğun ordan ikindiyle toprağı yalayıp
 öteye, çok öteye, daha da öteye
 sürükler sızdırdığı elemelerini

ağzındaki gök sığmıyor içeriye
 bir fotoğraf gürültüyle geçiyor sanki
 anıların hiç eskimeyen çocukluğundan.

Halil İbrahim Özcan

(1957). *Yüzünü Temiz Tut Ecel Her An Gelebilir* adlı yeni şiir kitabı yayımlandı.

PARMAK İZİ

ufuk kandırır beni korkardım
dullar manastırında bekleyenim yoktu ya nasılsa
ben ufka kanardım o zamanlar
kendinden geçerdi duvarlar

ey sevgili güzel aydınlık örselenmiş zakkum
gök renkli bir subaydım ardında seni ararken

unuturdum gözlerimi yollara bırakıp
ufka kanardım yağmurlar eşliğinde
ruhun çıplaklığı mektuplar gecikirdi
ölümümü aranıp dururdum
zaman zaman gelip kapımı çalan

ben ufka kanardım
sakallarım uzardı
ben ufka kanardım
kırgın patikaların yolcusuyken

göçen bir maden direğinin altındaki
mola yerine benzerdi duruşma salonları
eski güzel değil antika bile olurdu
gevşerdim reddi mührü çalınmış kapıları
hatırlarken

geçmişte yaşamak soytarı kederiymiş yalnızca
mutlu muyum bilemem
parmak izim aynı hatta
iyi varsa senin olsun

(Ağırol Düzyazı, Kasım/Aralık 2000)

Orhan Alkaya

(1958)

ARİFLERDEN BİR ARİF

bütün gözleriyle gördü Arif ağabey kalkışını yirminci asrın ve insan-
da insanı

dokuz yüz on yedi terbiyesi; dikkat kesilmeli o mutena duruşun
ardına

Karaincebeyli emaneti, ince İstanbul yağmuru, gösterişsiz hisler.
mahcuptur aşkı

sınıfın ince çocuğu, en genci, civanı, ufaklığı, erken yürüyen büyümez
asla

kardeşlikle karılmış bir vakti yazan ve okuyandır; beyaz pelür,
filigranlı

uzaklaşsa da – ki hep tenhadır– mırıldanır şarkısını hal bilir erbaba
tırnaksöken hanlarda sır saklamışsa, sır saklar bir ömür, müeddeb,
vefalı

vatan ur büyütür, zaman şahika, arif kur yapar elbette doğacak olana

teksir tadındadır Arif ağabey, ağaç tadında, vakitsiz toprak vaat
edilmiş

ekmek karnesi verilmiş, yakasında kömür ütüsü, cebinde Niyazi,
Sevinç, Şevki

şairdir, komünisttir, sınıfsız hayallerdir ve devletsiz, kod adı Barikat
mı neymiş

ayıp kaçır elâleme diye, tavladaki son kıırağı tabiata koşan
kamçısız süvari

(1/4 6, '000)

Ahmet Erhan

(1958)

MASAL

Masaldır

Erhan gelir gider oralara buralara
Uçaktan korkar, bu nasıl gitmek
Gece otobüslerinde yolları doldurur gözçukurlarına
Turuncu bir kar yağınca
Belki trenlere binecek

Masaldır

Kitapların başında uyuşuk bir tazi
Damarlarına eklenecek bir kimya bekleyecek
Bütün elifler mertek, alfalar pozitivist
Bıkkın bir Latin gibi alfabeden tüyecek

Yalandır!

Bir elinde kalem, öbür elinde sigara
İnadına hep tütecek...

(Kunduz Düşleri 4, Nisan 2000)

Bedirhan Toprak

(1958)

“GÖÇEBE KIRLANGIÇ BULUŞMASI”

Mamu`ya altıncı mektup

bağ getirdin
ellerin koynundaydı
bağ getirdin

içimde oldu ellerin
içim ne

uçsuz bucaksız bir deniz
içim denizimde yelkenler mi yok artık
beyaza gerinen sarılar mı yok siyahlar mı kumrallar mı
gerinen beyaza gerinen sarılara siyahlara kumrallara gerinen
bembeyaz beyazım mı

o suda o gemiler nereye bilsen bilsen sen bilirsin
o suda o gemilerin yelkeni ne sen
o suda o gemilerin yelkenine saçlar ne sen
o suda o gemilerin yelkenine saçlara beyazımı sen

başka
küpeşteye konacaktı öte'nin kuşları
kızların
oğlanların
kardeşimiz kızlarla oğlanların içi ısınacaktı
demir atınca nihayet deniz
gemim de işte
yelkeni de işte
saçları da işte
beyazım mola deyince

elmanın aynasında yansıyacaktı o zaman bu her şey
bu her şey
denizim benim gemilerim yelkenim saçlarım beyazım'la bu yol
ve
arkası

içimde oldu ellerin
ellerin ne
uçsuz bucaksız bir deniz
için denzinde derinler mi yok artık deliren
doruklara deliren yol mu yok göç mü uç mu iç mi
deliren doruklara deliren yola göçe uça içe deliren
kankırmızı kanın mı

o suda o derinler nereye bilsem bilsem ben bilirim
o suda o derinlerin dorukları ne ben
o suda o derinlerin doruklarında haller ne ben
o suda o derinlerin doruklarında hallere kanını ben

başka

en dibinde ışıyacaktı en yeşil yakamoz

– oraya çağıra çağıra

kızların

oğlanların

kardeşimiz kızlarla oğlanların içi açılacaktı

demir alınca nihayet deniz

derin de işte

dorukları da işte

halleri de işte

kanın yürü deyince

gökaynanın ufkunda yansıyacaktı o zaman bu her şey

bu her şey

denizin senin derinlerin dorukların hallerin kanın'la bu yol

ve

arkası

bağ getirdindi

kavuştu denizin denizime

aldım kabul ettim

(*Adam Sanat 175, Haziran 2000*)

Mehmet Yaşın

(1958). Türkiye, Kıbrıs, Yunanistan şiir ve edebiyatları hakkında İngilizce bir deneme ve şiir seçkisi (*Step-Mothertong – From Nationalism to Multiculturalism Literatures of Cyprus, Greece and Turkey*) Londra'da yayımlandı.

YUSUF'UN GÖMLEĞİ

Ne çok itiraf edilecek şey birikmiş. Yazılacak aşk

ve şiirim beklemeliydi daha içimin Mısır sarayında

yeraltına itilmiş tohum gibi kendi içimin meyvesini beklemeliydim

derinde, turunççiçeklendiğim mevsimin de ötesinde.

Gönül-gözümdeki bulutsuyu kaldırmasaydı keşke yusuf kokusu,

kim taşıyacak şimdi şu piramit taşını, çölün kumunu kim üfürecekt?

Son isteyeceğim şeydi sarhoş düşmek şu otelde.

Düşmenin sonu yok ama y a l p a y a l ağır ağır iniyorum
 karanlıkta. Yanan aynalara bakarak,
 başka erkek bakışlarından seyre dalarak kendimi iniyorum dibe.
 İhtiyacım varmış kırklara karışmış tekkarılı bir adam olarak, hâlâ
 çekici olduğumu göstermeye
 tutuşan bir aynadan kendi kendime... Çıkabilirim
 sonra yukarı, evime ve daha bir süre yaşayabilirim sevişmeden
 benimle çokları sevişmek istediğine göre.

Ama kimdi yırtan Yusuf'un gömleğini?
 Akan bir el içime sızınca su yüzüne çıktı bu soru boğulduğu yerden
 arzular, güzel Yusuf'un şeftalitüyü gömleğini yırttılar
 ve toy-delikanlı teni birden deri değiştirdi, sanki bir boğayılanı,
 delici bir panter, bir çevik geyik oluverdi...

Onlar öyle y ü k s e l e y ü k s e l gidedursun ben gemiden indirildim
 kötü hissedeyim de düşeyim istedi kan yakınlaştım
 televizyoncularla ağızbirliği edip öldüm diye haber verdiler
 sonra polisler beni hapisten çıkarıp sürgün etti,
 yeraltındaki tohum gibi kendi içimin gücünü bilerek bekledim.
 Yusuf kimseye asılmamıştı, cümle âleme malum bu
 öyleyse kim yırttıydı onun gömleğ'ni? Konağa bakan kör kâhya
 rüyama girdi "Gömlek önden yırtıldıysa hanımdır,
 arkadansa beydir yırtan Yusuf'u.

Yazıldığı üzere okunamaz kitapta sezilmeyi bekler insan
 ve şiir, o zaman tamam olur.

Londra, 1999
 (Adam Sanat 172, Mart 2000)

Mustafa Köz

(1959)

YAĞMUR

Yarılmış göğüs kafesi,
 bakar öğlenin hayvanı yüzümüze
 rahvan, eşkin, koşumsuz

dörtnala bir karanlık avluda.

G   EBE

Senin yağmurun öteki
bir anıt gibi yağar yağdı mı
sızar bacamdan, pervazımdan içeri
yenidir senin yağmurun esvaplı, serin
serçeler yaprağı defnenin, dutun
yollar akıtmalı, yemişler bütün.

Senin yağmurun göçebe,
yazdırır çocukları ilkokullara
ırgalar g   m z n çok dilli beşiğini
yakınır balkonlarda dul kadınlardan,
yıkanmış senin yağmurun ren per eliyle
koparır  ağlayı, alıcı, bademi erden ve soy

Senin yağmurun yufka
bir alev gibi yağar yağdı mı  i ekli, göksel.

N 

bu senin ilk soyunukluğun
akşamla beyaz,
tutarsın geceyi bir kılıç gibi.

(Iřlık 4, Eylül/Ekim 2000)

Akif Kurtuluş

(1959)

UKDE VE HEVES

hayatım, bir g le bakıştaki sırsın sen
kim ikrar eder g zbebeğindeki foyayı
kaç vartadan geçtin. bu kaçıncı badiren
hiçbiri hatırlamak istemiyor bu haytayı

çığrında hışım var da! sus'sun sen hayatım
 sıyrığımda kar lekesi. kan sesi hışırtımda
 namluyla tetik arasında sızlayan aklım
 çekirdekde heves. ukdesin kovanda

hayatım gez'sen. gözüm kalmaz arkada
 yeter ki yaramda ahım, canımda ahdın olsun
 minnet etsem ağrına gider; bühthan. ayıp bana
 kefendeki. arzuysa; tendeki ağusun

itiraf et hayatım. üvey de olsak ikiziz
 birimiz cazip de. anlamadım hangimiz meczup
 yutkunmam ağlatır seni. ama sevincin galiz
 hicranı farfara ömrüm. kim her aşkta mahcup

hayatım. kırkı çıkanım, kırk odada esir mecalimsin
 kırk zamanın kırkında boğulmuş siftah
 cürmümsün. iflahım. kadrım. katlımsın
 ne hesabımda bir açık kalmış sana, ne bir iştah

belki
 haz ve azap
 yine
 sır ve sus'
 ama
 ukde ve heves

(Ökiiz 2000/3, Mart 2000)

Çiğdem Sezer

(1960)

PARANTEZ

*bu mülk bu bahçe bu ten
 bir parantez bile olamamışken
 nerden alır cümle güzelliğini
 kelimeler kelimenin katili iken*

uğuldayan çarşı kalabalığından
 çıkageldin, sevindim
 şarkılar seçtim kendime senden
 su sesleri terlik sesleri, günlerden
 pazartesi
 gergefe düşüyordu kederinin gölgesi
 yağmura benzeyen kadını seçtim

geldin, şenlendi cümle, virgül eğildi
 nokta
 çekildi kuytusuna
 evlerden ev odalardan oda denizlerden
 bir iç deniz beğendim hayır, rastgele değil
 günlerden pazartesi, başlamak için
 gitmek dönmek ıslanmak kurumak için
 bir ormanda kaybolmak, ağaç
 olmak için
 bisiklete binsin için kelimeler
 hikâye o hikâye, kahramanlar
 gülümseyebilsin için
 tuttum bir parantez seçtim (*çıkagelir
 serin çarşılardan uzak aktarlardan
 ve zencefil ve tarçın ve nokta
 düşer aradaki boşluğa*)

ey erenler, hırkam yok,
 çıplağım, dergahım
 uğuldayan yeryüzü. ve eski
 kokuları biriktiren aktarın söyledikleri:
 (*biz buradan gideriz ölüm bahane
 kalırsa koku kalır cümlemizden
 sığırdırın paranteze!*)

ıslak kaya kovuğundan
 çıkageldin, sevindim
 eskilerden bir eski
 koku seçtim kendime
 durdum binlerden biri gibi
 ve yağmur
 günün avlusunda mühür
 o mührü mülk edindim sevindim

bir yağmur bir paranteze
yağsa ne yağmasa ne
dediyse de rüzgâr. seni seçtim
sefa geldin!

(Bahçe 18, İlkyaz 2000)

Cem Uzungüneş

(1960)

KORUK

– Nazmi Ağıl için –

Asmalı dambaşında beton harareti.
Bir yediveren eski zaman yazı az az
demleniyor.
Uzakların kiremit rengi sinmez şimdi
bu dinginliğe; o, o zamandı.

Çocukluğa şerbetliyiz biz. Zehirlenmedik
demiyoruz; zamanın zehrine bağıışığz biz.

Cırcırböcekleri kaprislerine (capriccio!)
başlamadan önceki
sabırsız, meraklı sessizlik;

haziran!.. korukları ilaçlayan,
uzaktan eski şerbetçilere benzeyen adam;
yüzüne maskeli eşkiyalar
gibi yeşil bir eşarp bağlamış; haziran!

Talikanın az uzağında kızıl, koşumsuz at
derisini titreterek sinek kovalıyorken,
dinginliği ürperti sanıyoruz.

Gölge (yalan) çocukluk asmalarından
kasabanın sarışın, dalgın letâfetiyle
uzanıp buğulu bir koruk koparsam,

ilacını şöyle çapraz, mahir bir jestle
güya çocuk teri kokacak
gömleğime silsem,

ama zaman şaşırmasıyla (...) dişleyemesem...

Ekşilik damağımda bir at gibi kişnese...

(E ŞİİR 2000)

Turgay Kantürk

(1961)

‘Nightsmelling’

Ah hercaim! Geceden sana armağanım ben.
Bir kara üzüm salkımı gibi peynirleri
Süsleyen, ve ben okşarken fesleğenleri.
Yaprağını döken son manolya; sen!

Gölgede bekledim akşamı, solarken ten.
Kara kalemim, kara yazını; yanlış perim!
Ah hercaim! Geceden sana armağanım ben.

Zorbaydık, aşktık, köprüleri yıktık erken.
Hızla geçti aramızdan o vakur eğri.
Yelken açtık; bizden sonra her şey gri!
Senden bana döndüm, elim ayağım diken.
Ah hercaim! Geceden sana armağanım ben!

(Şiir Odası 10, Ekim 2000)

Serdar Koçak

(1961)

ERENKÖYÜ'NDE BAHAR

mürekkep ve kâğıdı nicedir baharlı
dimağımda bir mağaraya saklayıp
isyanla hazırladığım bu gelecekte
şimdi bakışımı koyultuyorum
Erenköyü'nde seyrenen hatırada

seyreldiğinde Taklamakan Çölü olan
perhizlerden taşan ruh yağmuruyla
çocukların göllerinde dönen mabette
aklının kuşlarının nebilerden çaldığı
onbin zaman içinde Pervizi'nin hülyasında
hatırada henüz ve asla var olmayacak hatırada
perhizlerde sonunda çivilere dönüştüğümde
aşkın tek notaya ilerlediği mıhta
kızıl aynada tutkuyla ezel yok eden
çöl dervişleriyle akşamlarında bu bahçelerin

aşklarım akşamların bu derin mayada
şimşeklerdir ikizimle çay saatlerinde
gözüküp kaybolan ebediyeti arşınlayan
dili kızıl aynada nidalara hapseden
ziller çalıyor hayal süvariler Erenköyü'nde

dönüyor derinleşen her aynada kızıl kum
zamandan maada bu deniz bahçelerinde
kaybolmuş müfrezeler gibi gelecek baharlar
ölen bir ağaç masumluğuyla dinlenen
dervişin bakışlarıyla dönüyor Erenköyü'nde Bahar

bu bahara gömün beni kumlar aynalar
kâğıttan mürekkep hallerden uzaklaştırın
dizelerini dinlendirsın bu son kameriyede
kederli taylor gibi çiğnedim eski aşklar
sofalar hevesler ceviz ceviz kokan bu aynalar

(Başka S. / Eylül / 1961)

Yılmaz Odabaşı

(1961). *Konuşsam Sessizlik Gitsen Ayrılık ve Aşk Bize Küstü* adlı Toplu Şiirler I ve II'si ile *Ey Hayat* adlı yeni kitabı yayımlandı. *Son Çeyrek Yüzyıl Şiir Antolojisi (1975-2000)*'i hazırladı.

O ANALAR O ANILAR O YILLAR

– anam Mediha'nın aziz anısına –

bir kahvenin telvesinde buğulanırdı zaman
analar bize seslenirdi taş avlulardan
koşarak gelirdik...
koşarak ağrıyan, yoksul çocukluklardan
türküler, maniler duyulurdu daracık sofalardan
“yara benden
ok senden yara benden
ne sende ok tükenir
ne acı yara benden...”

o analar, o anılar o yıllar yaşardılar
analar mağrur mabetler gibi susardılar
eyvânlarda serin yaz geceleri
kurutulmuş patlıcanları tokuştururdu rüzgâr.

bir kahvenin telvesinde buğulanırdı zaman
analar bize seslenirdi taş avlulardan
koşarak gelirdik...
koşarak yırttığımız sokaklardan
türküler, maniler duyulurdu ilenen avurtlardan

“su olup taşabilsem
dağları aşabilsem
ne kadar sevinirdim
sana yaklaşabilsem...”

o analar, o anılar o yıllar yaşardılar
analar ana kokar, gül bakar, şehriye açardılar
analar... gökyüzüne ne güzel bakardılar
analar saçlarında aklıkları kınarla kandırıp

kandillerde mum yakar
yatırlarda mahcup dilekler tutardılar...

herkesin anası bir defa ölür
ölür kınaları, yemek tarifleri ve türküleri
herkesin anası bir defa ölür
ölür sevgileri, kokuları ve öpüşleri

herkesin anası bir defa ölür;
bir hançer
birden böler ikiye
yüreklerimizi...

(Öküz 2000 / 10, Ekim 2000)

Zeynep Uzunbay

(1961)

YAZDIKLARIM İNANMAYACAK BANA

yarısı ağzımdan düşmüş kabak çekirdeği gibi
huzursuz dolanıyor dilimde sözcükler
bu sevişmezlik bildiklerimin hakkını yiyor
acı söz sürülmüş gibi korkuyor cümleden
tatlı bakışlı dilbaz hikâyelerim

sanki başka bir dile tayinim çıkmış da
selam olsun gelmiyormuş şiirden
artık bundan emekli olursunuz diyor
söz demeyeyim şimdi, şom ağızlı
hayatınızda kim var gibi zevzek şeyler

benim de kim diye bir sorum var
boşuna gayretlenip durur harflerim
yazdıklarım inanmayacak bana
geçmiş geçmiş mi zaman ama ne zaman
ordayım kedinin kumunu bellediği gibi
aşk düşebilir kaygan ömür işaretleri

hayatıma girmek tehlikeli ve yasakmış, güleyim
bakamam, her dakika ruhumu ardından toplayamam
demediler ama, çocukluğum istenmezse anlarım
yoksa nasıl sürdüreyim şu kalbimin neslini

ölmeyen dostlarım var, deseni uyusam
erken kalkıp yürüsem, kuş görsem
Kâğıt köşelerinde küçücük kaldım
kıskandım ıslandım ama çok usandım
şu ağlayan kenar süsünü bitirsem artık

(Agora 5, Mayıs 2000)

Sunay Akın

(1962)

SAHİLDE

Kayalıkların arasına
oturmuş bir denizkızı
yengeçlere anlatıyor
erkek kardeş
özlemini

Yan yana duruyor
kırmızı sandalın üstünde
savaş gemilerinden
korkan çocuğun unuttuğu
ayçöreği ve denizyıldızı

İnsanların koyduğu adna karşı
avukathğını üstleniyor
katil balinanın
bir tek inci için
katledilen istiridye

Ellerinde denize düşen
gazetelerden kestikleri fotoğraflar

her cumartesi
limanda toplanıyor
deniz anaları

Gemisi batan kocasını
umutla beklerken sahilde
doğum yapan kadının
karnından boşalan şu
karışıyor denize

(Adam Sanat 174, Mayıs 2000)

Hüseyin Alemdar

(1962). 1999 Yılıının son günlerinde *Sinema Kitabı* adlı şiir kitabı yayımlandı.

NİLÜFER VAKTİ

*İnsan önce kendisiyle kalıyor
Birileri bir şeyler çekti ayaklarından**

Ben beyazlardan masumu sevdim hep nilüfer olanını
Sevdikçe sesli bir kederi sustum içimde anneme benzer
Sevdikçe su kalpli aşklarım oldu göğsümün nikâhlı yerinde
kendime gittim kendimde kestim şiirgünü pastamı sevdikçe
bir o kadar da Necatigil'i sevdim herkesin yerine – Şiirrenk!
Nilüfer demek Necatigil demekti çünkü dar vakitlerde
ince gülüş gamze kesilmeler ki silme nilüfer demekti
demeklerin ılıkses şiiriydim günlerin buğu boşluğunda
her buğu eski bir iniltidir der yaslanırdım hüseyini yanıma
hayatımın zarfına dokunmak mektupân öpmekti içellerimi
içellerim ki hatıralardan damlacıklardı sizden bana
sahi solgun bir gül mü hâlâ uzanıp uzanıp alınan her hatıra
nasıl bir duygu, pardon nasıl bir şiir tozunu almak hatıraların
– Anlamadım. orda kimseler yok mu, odalar uğultu mu!
Geniş zamanlar mı umuyordunuz siz de e-mail yaşamalarda
yoksa tüm beyazları gece mi geçtiniz koşarak
anladım, dolunayın biraz biraz yettiği ses taşırmış sizi

imgeniz ecnebi, ters öpölme kiri nilüferiniz
siz şimdi gidersiniz, önceki yüzünüz kalp bir hüznün hikâyemde
kalsa kalsa kaçınık bir dize kalır âhhyâre benden
ben gelmekten çok gitmek fiiliyim hâlâ sevmelerde

Kalbim can kırığı, yok yerinde!-- *Ben oraya koymuştum, almışlar***

(*), (**) Behçet Necatigil

(Uç 8, 2000)

Seyhan Erözçelik

(1962)

KABRİSTAN VE NÜFUSU

Babam nüfustan düştü,
üstünde tahtalar var,
ben koydum, kardeşler
ve benler, üstünde tahtalar var,
nüfus beni zedeledi,
babam zedeledi,
katıydı.
Tuttum, katıydı...

Nüfusu zedeledi,
babam beni zedeledi.

Katı böyle, babam öyleydi, katı,
öylece kalakaldı toprakta.

Şimdi toprak, yumuşak.

KARADENİZ'DE BUĞU

Karadeniz'de ufuk eğrilir, ufuk
olmaz...

Ufukta pürüz var. Sadece –

Bütün balıkçılar bunu anlar.

Önlerinde ölüm var, arkalarında
çocuklar, aileler...

İşte böyle.

(Adam Sanat 179, Aralık 2000)

Adnan Satıcı

(1962)

ZAMİR

Tıknaz ömür. Bodur ay. Şubat gibi bir şey bu
mutluluk öksüzü şöyle bir yalayıp geçer
öylesine geçtiydi aklımdan adın, dönüp
bakmadın. Baksaydın keşke işitseydin ki
biri bizi kendisine benzetebilir isterse

Benzedik benzeye birazcık kaldık, evet
ben, sen, biz ona... tekil zamir sürüsü
toplanmıştı dört harf bir fiskos civarına
yayvanı yassısı ince bellisi kamburu; şirret
çağ bağıçasındaki kadınsı balta gürültüsü

kesilir. Kesilince büzülür çadırdan gece
neye benzer o zaman baş başa kaldığımız
birkaç soylu geveze vıdı vıdı bir ölü dille
köşeli bir boşluğa eğilir anlatırız
kim ölürken kimden daha güzeldi

Bırak yarışmayı da kaldır başını seyret
naylon tentelidir göğümüz bakılınca
görülür kıyamet taburu geçiyor samanyolundan
sakalları var çoklarının gün aşırı kırçıl güneşli
uzun uzun saçları kirli yıldızlar

Adamlar yay burcundan bir soluk ayrılma
kadınlar kadın olmadı hiç gök yaylamızda

cam gözlü bakışları aydan da gerü
bir şiveyle saplanırdı kâğıdın duygusuna
yürek postamızda düşünce dergileri

Dönüşte okumalı Mudanya'dan Silvan'a
ağaçların ucun ucun kemirdiği kunduzu
kemikleri ulu gönder, eti sancak sayılır
kurutup yazdılar kürkünü çıplak omuzlarına
bir ağızdan yeşerip tek tek solduğumuzu

orman ki şol tende kabuktan hatıradır

(*Defter 38, Kış 1999*)

Betül Tarıman

(1962). *Kardan Harfler* adlı yeni şiir kitabı yayımlandı. Aynı adlı dosya Orhan Murat Arıburnu Şiir Ödülü, Yayımlanmamış Şiir Kitabı dalında Jüri Özel Ödülü'nü kazandı.

MAVİ HAN

mavi handa bir iplikçi var, bir de terzi
gül alır gömlek diker, gemi gelir gül söyler
içi lokumlu mendil ister çoklarımız ben aşk
yağmurdan evine sığınır şiir, kelebekler avluya

kelebekler yağmurda sapsarıdır saçları

mavi handa bir kunduracı bir oğul bir de
oğul kâğıt gemiler yollar limana
liman duvarlarında siyah boyunlu kumrular ağlar
gider gelir oğul odada kızlar suzar
ben bahçe isterim çokları nar
içimden şehirler geçer ve

içimde alevden sayfalar

(Varlık 1115, Ağustos 2000)

Cihan Oğuz

(1963)

AŞKA DAİR İPUCU

Ben seni ne uzak sevdiğimi kış ortasında anladım
Dar geldi geceler. soluk almaya bin şahit
Ölümün ipucu bile gözüktü de aldırmadım

Bir kıyamet asıl yüzünü gösterdi esefle
Kalbimde saklambaç oynayan yılan hır çıkardı
Son sözünü saklayan Yusuf gibi kuyulardaydım

Hayatı karış karış karışladım da bir aşkı tanıyamadım
Bir de sabahları hangi renk suyun çarpılacağını yüzüme
Sen geceden kalan bayat yağmurların tasviri

Ne uzak sevmişim seni de anlayamadım
Kırık bir değneği öne çıkarıp saklıyorum yok olan yanlarımı
Birazdan şarkıma konan kuşlar da uçup gidecek

(Akatalpa 2, Şubat 2000)

Enver Topaloğlu

(1963)

GÖÇMEN BAVULU

sevincini yitirmeyen hak eder övgüyü

oh olsun

ben

aralık sevgili

kanatları buğulu sevgili

daralan

darlanan

zamani paranteze alıp tenhalar yaratan

aynaların karşısına geçip kendiyle ağlaşan

aşklardan artık
ölümlerden arda kalan
narda kalan

ben
sevgilisiyim benin

oh olsun

portakal çiçekleri hatıraların
yokluğun obur boşluğunda savrulurken solan

aralık sevgili
kanatları buğulu
buğulu sevgili
soğuyor bilinmez olunca her şey
ölümcül bir korkuya dönüşüyor diyen
benin mabeti
senin imgesiyken evlerin içi
bir kaypak dışarılar
üzgün ev içlerinde
bir hazin karanlığında kaybolan akşamların
kim bilir hali nice dir
yurtsuzluğun çeperinde göçenlerin

doruklarda çınlayan seslerin kuyusuna dolan ben
sevgilisiyim benin

övün beni
gövdesinde hazla acının yer değiştirmesine
yüzünde usulün bozulmasına direneni
övün
(hayat sütanne gibi iç tırtıllarını emziriyor hüznün)
sevincini yitirmeyen hak eder övgüyü

serçelerle bile konuşabiliyorum

oh olsun

ben iyiyim

Nazmi Ağıl

(1964)

ŞİİR DERSİ

“İki elim aşktaydı, yine de çıkıp geldim,
 Bir uykuyu cananla beraber uyuyorken,
 Ki dünyada onunla İstanbul’dum, güzeldim.
 Şişede balıktım ey ve göllerde Haşim’den
 Hatıra bir kamıştım, yine de çıkıp geldim.
 İncecikten bir kardı, yağardı efil efil,
 Lavinya’mdı, ben ona Nedim’den bir gazeldim,
 Bütün kara parçalarında – Afrika dahil
 Ziyade gülüşürdük, yine de çıkıp geldim.
 Adın ne önemi var, Jülyet’ti ya da Gonca,
 Çağrılı tek Yakup’tum sofrasında, özeldim.
 Çıkıp geldim, solgun bir güldür şimdi ardımca.
 “İyi ettin” dedi Hocam. “zaten ya aşk ya şiir!”
 Göz kırptı ve “İkisi aynı şey” dedi Şekspir.

(Adam Sanat 179, Aralık 2000)

İbrahim Baştuğ

(1964) *Köz* adlı şiir kitabı yayımlandı.

NEYİM

Neyim var senden başka sevgili? Kovulmuş zamandan
 ve mekândan; sana sunabileceğim bir siyah inci benden
 Yağmur yağar yıkanır kaldırımlar, güneş doğar parlar
 Ya günleri kuşatan bu bungen umarsızlığı ne söker içimizden

ONMAZ

Onmaz tinimdeki uçurum, elinin onarıcı ıtırı baharı
 olmasa. Onmaz tenimdeki kanlı kıymık, soluğunun yalazası

dağlamasa. Ey tindeki uçurum. Ey aslı yanmış suret. Ey tendeki kanlı kıymık. Ya teni de götür ya rüzgâra savur bu külü bu diken

(Şiir Odası 3, Mart 2000)

küçük İskender

(1964). *Bir Çift Siyah Deri Eldiven* adlı yeni şiir kitabı yayımlandı. Aynı kitapla Orhon Murat Arıburnu Şiir Ödülü'nü kazandı.

a n n e l e r o ğ u l l a r ı n ı a f f e t m e z

Annemin elini öper gibi öptüm seni dudaklarından.
Annemin cenazesinde kılmadığım namaz kadar masum
Annemin mezar taşındaki imla hataları kadar sarhoş
Annemin vasiyetindeki
'Oğlumu benim yanıma gömmeyin sakın' maddesi kadar sevecendin.
Bazı eski romanlar
'Yıl bin dokuz yüz bilmem kaç' diye başlardı.
ben çocukluğuma, çocukluğumun çocuk romanına
senin oyuncakların ellerini kırarak başladım.
Ben her sonbahara hep yaz'ı kırarak başladım.
Yazları kırarak sonbaharlara başlamak..
Bunlar benim sevişirken kaybettiğim savaşıldı!

Firari bir aşka saklanacak kalp bulmak
Anneme talip olan yalnızlığın sorumluluğundaydı.
Belki o kadının ölüm nedeniyle ısınan gözlerinin
uzak şehirleri hatırlatan soğukluğunda
bir kalp bulmak
bir kalbe çevrilemeyecek bir teklif sunmak
okyanusları birleştiren hayali aradenizlerin sonundaydı!
Ah, nasıl unutturum
Ah ben nasıl unutturum ki
annem loğusayken karnına bir gül koymuştu!
Gül bu
durur mu hiç yerinde
annemin karnına yepyeni bir rahim oymuştu!
Benim çıktığım rahim. cehennem

gülün oyduğu rahim, cennet!
Bütün bu mağaraların demir zemberek kapılarında
babamın spermlerinin yazdığı metinler
kutsal ihanet metinleri, kutsal cehalet yeminleri
ölü kardeşlerim
doğmamış kardeşlerim
doğmamış melek kardeşlerim, peygamber kardeşlerim, cin kardeşlerim
hepsi
ama hepsi, karanlığın serseriliğinde pervasızca donmuştu!

Annemin öldüğü gece kazıdım kafamı!
Kazıdım kafamı kafatasıma kadar!
Siyah bir tişört giydim, siyah bir pantolon
siyah çoraplar ve siyah botlar
Simsiyah bir palto giydim! Simsiyah bir gece giydim yüzüme!
Sana geldim yas tutar gibi
Sana geldim yağmur altında, bütün atları yaralı bir posta arabası gibi
Annemin elini öper gibi öptüm seni dudaklarından
'Beni annemin yanına gömme sakın' dedim sana
'Beni hiç gömme, ben hep burada kalayım'
'Bu evde çürüyeyim senin ıhlamur kokan yatağında'
'Bu evde dökülsün etlerim
yaz'ı kırarak sonbahara başlayan bir ağacın döktüğü yapraklar misali'
Annemin elini öper gibi öptüm yine seni dudaklarından
sonra alınma götürdüm dudaklarını ince ince, kibarca
'Affet beni anne' dedim
'Affet, bütün bunlar bir ölünün hayatta kalma heyecanından!'

ekim 2000

(Adam Sanat 178, kasım 2000)

Yücel Kayıran

(1964)

KORİDOR

Yağmur yağıyordu, sonra eve döndüm
kendimi dışarıya bırakmakla perişan

zamanın harf harf düşmesine baktım
göğün morarmış yüzüyle bel vermesine

Kızılordu korosu, Mahzuni Şerif, Kitaro
dönemiyorum yüksek volümden kendime
bir duvar ördüm sesin içindeki büyüden
bir fanus, dokunmak için kendi elime

yatıp uyudum, uyumak böyle bir şey
açılmak gövdeden kayıkla rüyadan sulara
ama uyanmak yok mu? aydınlığa bulanmak
çarpa çarpa o etten duvara

gidip su içtim bakarak bardağın dibine
bir suret çizdim sonra yapıştırdım tenime
biçe biçe hafızadaki kumaştan
bir yazgı kuruyor her insan kendine

Galiba yüzümü yıkıyordum, elim suda
eve dönmüş olmakla perişan
pencereden kendime baktım nefes!
göğsümde cereyan yapan bir fırtına

(Varlık 1109, Şubat 2000)

Altay Öktem

(1964). *Şiddet Elbet* adlı dosyası ile Cemal Süreya Şiir Ödülü'nü kazandı.

GERİ ÇEKİLİYORUZ

askerleri topla manuel, geri çekiliyoruz
bir baharda bu kadar zafer yeter
aldığımız topraklara kim yerleşecek şimdi
kim ekecek kim biçecek askerleri topla manuel
fazladan kaç bayrak daha dikeceğiz kim bilir
ölüleri gömmek için kaç mezar daha
kaç gök gürültüsü, kaç fırtına, kaç yağmur yağacak
topraklarımıza, geri çekiliyoruz manuel askerleri topla

sırtımızı dönelim belki bir vuran çıkar hayrına
 hep yenerek geçmiyor zaman, bak aynı mevsimdeyiz
 ne ileri gidiyoruz ne geri kalıyoruz bu pörsümüş hayatta
 sanırım sıkıştık kendi aramıza, askerleri topla
 biten bir savaş başlayan bir savaş biten...
 geri çekiliyoruz manuel hayattan ve aşktan
 zamandan manuel, zamandar
 askerleri topla

(Dize 54, Nisan 2000)

Faize Özdemirciler

(1964)

DOLUNAYIN ŞENLİKLE KARŞILANDIĞI HANAYLAR

çıplak bir gecede denedim ve gördüm,
 öykü boğulmuş kendi derinliğinde, roman
 ev değiştirmekten biriktirememiş hikâyelerini

kapılarımız pencerelerimiz açık uyuduysak
 yıllarca, şiir girsin diye miydi? soruyor yüreğimde
 çöreklenmiş büyükanne onun da boyu kısaymış,
 ıslakmış gözleri doğuştan, erken ölmüş o da benim gibi.

ah! en çok da akşamüstü demekti kemalettin tuğcu
 ve gri. su doldururdu çocukluğumun gecelerini

kadını karanlığa satan erkekler gibiydi gece,
 sendi bir bakıma ama sen kimdin, hangi kasabayı
 nerde unutarak gelmiştin bu şehre bir yanım koyu
 demli musiki, bir yanım sömürge artığı poşetler

adalı aşklar adına sevgilinin göbeğini yeşil
 kalemle çizdiğiniz günden beri onuru kırılıyor
 güvercinimin. utanıyor içimdeki karanfiller

geceye denk gelen ayrılıklarda karanlıktan değil
şehirden korktum. aşkın ne olmadığını düşünür
oldum sonra

ezana şarkı muâmelesi yapan topraklardan
doğmayın dolunayın şenlikle karşılandığı
hanaylara ulaştır beni ey tanrı, koca ZAMAN!

(*Bahçe 18, İlk yaz 2000*)

Hakan Savlı

(1965). *Go Dersleri* adlı yeni şiir kitabı yayımlandı.

AKŞAM EZANI

Akşam ezanında oğlaklar dağılmış bozkıra
Çadırda uyuyan çocuk
unutmuş çanları.
Akşam ezanında toprakta kuşlar.

Çadırın içinde siyah serüvenler.
Yalazda yanan yüzüm
Akşam ezanında uyumuşum
Dışarda devedikenleri... Ağaçlara karışan dervişler.

Gölgeler sudan dönen arıları
izlemişler, bulmuşlar pürenleri
Yemen illerinde Veysel Karani
Ezanmışım. Ninemin sesine dalmışım.

Akşam ezanında oğlaklar dağılmış bozkıra
uyuyan çocuk, ninesi saçlarını
okşarken akşam yeli
tepelerden yaşlı parmaklarına.

Akşama, kuşlara, çocuğun saçlarına.

(*Adam Sanat 175, Haziran 2000*)

Derya Çolpan

(1967)

SABAH SULARI

ezanla kaybolur gece
kahvaltı sesleri çıkarılır dolaplardan.
aşksız bakar adam kadına.
farkındadır. yine öyle bakar.
camdan buğuyu karalayıp
duvarda yürüyen kediyle
göz göze gelir.

gözlerini kaçırıp
sokağa iner kedi.
sıcak suyun betona dökülmesidir
ayaklarının kibar ifadesi.

paşa çayına itiraz eder çocuk
her şey yolundayken.

duvardaki evlilik resmi
karşısına gelip durur.
artık fotoğraf çektirmeyen
mutlu değildir. yalnızdır!
diye düşünür kadın. farkındadır.
yine düşünür.
ılık bir su gezinir kapı önlerinde.

kapıyı açık bırakır adam çıkarken.
bir köpek girer sokağa.
yüze değen ilk soğuk su gibi
tehdit eder mahalleyi.
farkında olmadan.

(E Şiir 2000)

Türkân Yeşilyurt

(1967)

TUTKU / SEKİZ

saplantı buzdan bıçak onulmaz yara
sen bende mızıka çal iki göğsümün arasında
soluksuz bırak çekip çıkarır mı hiç
hayat anlamını daha derin bat
aşkla nefretiz seninle ben
kenti ayırır tren zengin ve yoksul
gözlerinin çıkmaz sokaklarında
yolunu bulur kaybolurum

çöplükte ekmek arayanlara dönüp sırtımı
bir güzellik ararım plastik
kaldırımında uyuyanlar şahidimdir
sen bana zorunluluksun ben sana tesadüf

kalbim mahmuzladıkça aklım dizginler
tutku ateşimi cehennemin dibini
benim kadar gerçek senin kadar yalan
ellerin hep terk etmeye meyilli

(Şiir Odası 3, Mart 2000)

İrfan Yıldız

(1967)

BENİ ANCAK DAHA AÇIK BİR DENİZ KURTARIR

beni ancak daha açık bir deniz kurtarır
ilkyaz boğuntularından, sonyaz kederlerinden
ince, mavi, açık bir deniz
alır gider beni derdi gamdan
sen gelsen ne yazar
gelse on yedi yaşım

değme izmaritler
yalnız kalır yanımda
bu hayta denizin ruhu
minik, incecik bir serçe sanki
konar akşamın yollarına

ne konuk olayım kimseye
ne yaren kimse bana
olsam, bir teselli olayım
bir deliye, bir bahtsıza
bir rindi rindana

beni ancak koyu bir sis saklar
senden, zifiri bir karanlık
ve ancak daha açık bir deniz
kurtarır beni benden
ince, mavi, sessiz ve derin
kederimden

her şey kapalı
her şey yitik
hiçbir şey
başka hiçbir şey
gelmez ölçüye
değme zamanlar değil
bu kara gecenin içinde
bu başkaldırı yalnız yel değirmenlerine

beni ancak daha açık bir rüzgâr
kurtarır, daha açık bir denizden
daha açık bir denizden
daha açık bir denizden

(E 19, Ekim 2000)

Mehmet Can Doğan

(1969)

KARAKAMU

Kardeşine kaç el ateş ettin diye soracaklar sana
ve kınayacaklar demek düştüğü yerde bıraktın onu
gömseydin keşke hazır alacakaranlıkken
elin ayağın tutuyorken hani derin olmasa da
bir mezar kazsaydın ya da atsaydın bir uçurumdan
gelip ağıldını yakardık seninle o zaman acını paylaştırdık
yüz yırtardık tuz ekmek hakkı için yarana tuz basardık

Göz göze geldiniz ve hiçbir şey söylemedi sana öyle mi
keşke bunu anlatmasaydın bize toprağın dağın
gökyüzünün tanıklığından haberdar olmasaydık hiç
saçtığımız tohumun bizi gözetlemek için çatladığını bilmeseydik
ağırlaşan uykular getirdin kazınacak rahimler
öyle geniş tuttun ki bir bakışla suçun atlasını
hiçbir ceza saramaz artık dünyanın yarasını

Herşeykontrolaltındacılar bak neler de biliyorlar
ama yine de hatırlat birşeyyokçulara olurböyleşeycilere
herşeyinbirkolayıvarcılara *başı olan korksun başından*
işte kardeşimin kanı işte benim kanım işte kim elini yıkarsa
saçtığı tohumda kilitlediği kapıda yürüdüğü yolda izi kalacak
seyircidir çünkü halk merhameti vurgun yemiştir
kimi zaman akıttığı kanda kimi zaman suskun bir bakışta

B ö y l e b ö y l e i n e r b a ş ı n ı z a b a l t a

(Defter 40, Yaz 2000)

Altay Ömer Erdoğan

(1970)

KÜF VE CEFA

tül çekildi gözlerimizin hürremine artık veresiye selamlaşıyoruz
kandillerde is, cumartesi alışkanlıkları neon ışıklarının göbeğinde
yatalak zenginlikler taşımış sabrımızı; "Get Out The Way
ve sübyan göğüs kabartmalar her keresinde bir çarşı sanrısı
sanırsın ki müptela gecenin katranına, yurt dileyen çengi
yemek dilenen dilenci gibidir ikindi, sanırsın gözleri yok
yok elleri ve toy bir delikanlıdan esirgelediği yüreği

ısıkları abartan fiyakalı abaküsler ebceet hesabıyla pazarlanan
ardı yok arkası yok çember var yalnızca çemberin yalnızlığı var
"Abi ciklet alır mısın?" heceleme bilmeyen çocuklardan esmerce
"Soğuk aynı mı deler anamızın dinini?" "Aaabi iman ne?"
hayat bilgisi kaldırılmış müfredattan çocuğum şimdi kosinüs moda
ardı yok arkası yok çember var yalnızca daha büyük bir çemberin
içinde

"Megri megri daye megri... anlamıyorum çocuğum anlamak ne
"Diyarbakir bej duman... çekil önümden mitinge yetişeceğim
bir kadın bana yetişecek, duman çekilecek, ısıklık büyüyecek
edip cansever'in posterleri asılacak kitabevlerine ve lokantalara
cigerxun okuyacak posta trenleri, yağmurun altında dağ büyüyecek

nedensiz kapanmayacak kapılar, uçurumlarda bekçiler gülümserken
isim ve tarih, ezberletiyor yankısını yanık uçlu mektuplara
"Abidin yavrum... "askerde" "hani gitmişti ya 17 ay önce...
"ağlama yavrum... "bir ay vardı terhisine...
bulvarlar öksürecek, sarı bir ton kaplayacak akşamüzzerlerini
telaş ve keşmekeş üzre ötecek borazanlar, mesailer yorgun bitecek

demlenecek üçüncü sınıf şairler ve işportacılar aynı meyhanelerde
fasulye pilakisi birinci sınıf meze olan sofralarda yastan ve zifaktan
açılacak sözler, kapanış "Milli Tarih" ve "Milli Coğrafya"
"Abi ciklet alır mısın?" bir daha, heceyi sökmüşsün çocuğum
rozet ve fular takılmış aklıma, boşuna değilmiş demek uykusuzluk

tül çekildi gözlerimizin hürremine artık veresiye selamlaşıyoruz
hangi telden çaldığımızı bilmeden çaldığımız mutluluk artığı yüzleri
bıraktığımız yerde bulamıyoruz artık eski dostları
sen çocuğum abine selam söyle. böyle çocuk kalmaya devam et
bak eskimedi beş yıl önce abinden aldığım rozet

(Edebiyat Gündemi 7, Eylül 2000)

Didem Madak

(1970) *Grapon Kâğıtları* adlı dosyası ile İnkılâp Kitabevi Şiir
Ödülü'nü aldı

SİZ AŞKTAN N'ANLARSINIZ BAYIM!

Çok şey öğrendim geçen üç yıl boyunca
Alt katında uyumayı bir ranzanın
üst katında çocukluğum...
Kâğıttan gemiler yaptım kalbimden
Ki hiçbiri karşıya ulaşmazdı.
Aşk diyorsunuz.
limanı olanın aşkı olmaz ki bayım!
Allahla samimi oldum geçen üç yıl boyunca
Havı dökülmüş yerlerine yüzümün
Büyük bir aşk yamadım.
Hayır
Yüzüme nur inmedi. yüzüm nura indi bayım
Gözyaşlarım bitse tespih tanelerim vardı
Tespih tanelerim bitse gözyaşlarım...
Saydım insanın doksandokuz tane yalnızlığı vardı.
Aşk diyorsunuz ya
Ben istemenin Allah'ını bilirim bayım!

Çok şey öğrendim geçen üç yıl boyunca
Balkona yorgun çamaşırlar asmayı
Ki uçlarından çile damlardı.
Güneşte nane kurutmayı...
Ben acılarımın başını
evcimen telaşlarla okşadım bayım

Bir pardesüm bile oldu
 İçinde kaybolduğum
 İnsan kaybolmayı ister mi?
 Ben işte istedim bayım.
 Uzaklara gittim
 Uzaklar sana gelmez, sen uzaklara gidersin
 Uzaklar seni ister,
 Bak uzaklar da aşktan anlar bayım!

Süt içtim acım hafiflesin diye
 Çikolata yedim bi köşeye çekilip
 Zehrimi alsın diye
 Sizin hiç bilmediğiniz, bilmeyeceğiniz
 İlahiler öğrendim
 Siz zehir nedir bilmezsiniz
 Zehir aşkı bilir oysa bayım!
 Ben işte mirâc gecelerinde
 Bir peygamberin kanatlarında teselli aradım
 Birlikte yere inebileceğim bir dost aradım
 uyuyan ve acılı yüzünde kardeşimin
 Bir şiir aradım
 Geçen üç yıl boyunca
 Yüzü dövmeli kadınların yüzünde yüzümü aradım
 ülkem olmayan ülkemi
 kayboluşumu aradım
 Bulmak o kadar kolay olmasa gerek diye düşünmüştüm
 Bi ters bi yüz kazaklar ördüm
 Haroşa bi hayat bırakmak için
 Bırakmak o kadar kolay olmasa gerek diye düşünmüştüm

Kimi gün öylesine yalnızdım
 Derdimi annemin fotoğrafına anlattım
 Annem
 Ki beyaz bir kadındır, ölüsünü şiirle yıkadım
 Bi gölgeyi sevmek ne demektir bilmezsiniz siz bayım
 Öldüğü gece terliklerindeki izleri okşadım.
 Çok şey öğrendim geçen üç yıl boyunca
 Acının ortasında acısız olmayı
 Kalbim ucu kararmış bir tahta kaşık gibiydi bayım
 Kendimin ucunu kenar mahallelere taşıdım
 Aşk diyorsunuz ya,

İşte orda durun bayım
Islak unutulmuş bir taş bezi gibi kalakaldım
Kendimin ucunda
Öyle ıslak,
Öyle kötü kokan
Yırtık ve perişan
Siz aşkı ne bilirsiniz bayım
Aşkı aşk bilir yalnız

26.10.2000 / *Manisa*

(*Öküz 2000 / 12 Aralık 2000*)

Şener Özmen

(1971)

KARA BİR TREN GEÇER

gecenin efkârı üzerinden
kara bir tren geçer
sille siren geçer kulağımın dibinden
yüreğim geçer

bir evin aynasından sahici gözlerim geçer
kuyruklu bir yalan geçer. zaman sanki,
ben geçerim. morarmış bir bulut geçer pencerenin önünden
nereden bir sürgün katmışsam şiirime
içimden bir talan geçer, yarı ömrüm geçer

kara bir tren geçer gecenin efkârı üzerinden
geçer, kara gözlerinden geçer

Aralık 1999, *Diyarbakır*

(*Islık 1, Mart/Nisan 2000*)

Tuna Kiremitçi

(1973)

KAÇKIN

Oydu Çözmek gibiydi
evrendeki yalınlığı. Esirgeyen
sözdü. bağışlanmış bir tanrı.
İstedi mi anlıyordu çiğnediğimiz
lokmadan, yoksulluğumuzdan yudumlar
koparıyordu. Boş verir sandık önce,
oysa baktı durdu hep Bir taş, bir ota,
koydukları liraya kanlı, öbür avcundaki.
Alıp vermek yoktu onda, ölüm de,
kış da yoktu. Kavgamızda değildi çoktan;
kaçarak, susarak ya da yenilmeyerek.

Ona ean veren düne, yazgıya
şaşıyorduk Nereyeydi gözlerinden
damlalarla inen yol, yolu gözleyen
ağaç, ağacı sürdüren güz? Çaresiz
anlıyorduk yetmediğimizi göğ,.
her günkü giysimizde renk olup olmadığını.
Belleğe gömülü nice umut varsa
vurdu böylece yüze, ölü balıklar gibi.
Alıcı kuşları havalandı gerçeğin;
sürmesine sürdüğümüz, yaban
yaşama doğru.

(Varlık 1115, Ağustos 2000)

Serap Erdoğan

(1975)

PÖRSÜYEN

*...ankara'yı izmir'e bağlayan devlet
anıyolu'nda olası tüm kazalara...*

göndermekle dinmeyecek mektup yırttığı sesimde
sessizlik kent çabuğu bir makasla
dokunsun diye pas hızında diline.
içimin bülteninde yüzün koyu bir manşet...

ses "bekleme yapılmaz" haliyle
dökülünce bir ucundan asfalta
boşlukları iyi değerlendirilmiş
kâğıtlar gibiyim elinde...

tersini kullanıyorum susmanın
dokunmayı tersinden başlatıyorum mektuplara
yazarken hep birlikte kokacağız demek
rengini silgilere bekleten yanılma akşamlarına...

şehirler böyle de kapanır adına
keskin bir zarf ağzı
bulunca tut/kal...

el yazını taklit eden
tiz bir vedayı çürürüm ben
yaşamın buz olarak kırıldığı yerde...

pul. yaradır kayıp bir mektubun teninde...

(Şiir Odası 4, Nisan 2000)

Nilay Özer

(1976)

GECE BURÇLARI II

KIMILTI

şurada umulmadık bir güz mayalanıyor
şurada koygun yüzler gazeller arasında
kaybolmak neye benzer sis üflerken hatıra
kimi ansam bir uzak ansızın yaşılanıyor

annem ayrı bir kıvam zamanın akışında
düğme kutularında hep elvan bakışımı
yüksükler ve muskalar sanki bir aşk sarnıcı
geceye dökülüyor mektubu okundukça

onda kımıldayan *son* bende soluyan *bahar*
aramızı köhnemiş bacaları isiyle,
yalnızlıkla sıvadılar ne çirkin bir bezeme
anne sensiz ellerim korkunç, iri ve sakar

hasretimi yollasam adresin günden öte
susma sözcüklerime iyi gelmiyor azar...

(Bahçe 22, Songüz 2000)

Zeynep Köylü

(1978)

BİR ÇOCUKTAN İÇ MASALLAR

I.

*Bir masala tırmanırken gördüm çocuğu
içinde bir oda hep ıslak kalıyordu*

geceyi öperken kaktüs büyüdü
ağzında tayla öldü büyücü

kumun kalesine sığmadı remil
kırkıncı karanlığı bağışladı gül

herkes sesini arıyordu kuyuda
kül den dualarla açıldı oda

kutsandı son şehir ipuçlarından
hayatla arama girmede zaman

bir duvarda cesedini buldum gölgenin
Arasında “kırmızı kahverengi defter”in

– bir masala inanırken gördüm çocuğu –

II.
*eksilerek yürütür zaman
bıçkın bir çocuk yüzüne*

nergisin kendinden uzak tuttuğu
tiz bir karanlıkla kımıldıyor su

hep suçlu duruyor aynada mesel
eğil diyor güneş avcuma eğil

yağmura değişiydim “ten ve gölge”nin
incinmiş yanağında çingene mevsimlerin

– her çocuk yarım kalır; her uzun anne –

III.
*camdaki atlar ölür
ve kendi olur çocuk*

Ezop’un ikinci masal harbinde
suçladığı tek cenindim

kendimi ödünç aldım palyaçolardan
en son gülüşüydim “Pandomima”nın

– tüm babalar aşkıma geç kaldılar –

Can Bahadır Yüce

(1981). *Yaslı Mızıka* adlı ilk şiir kitabı yayımlandı.

DUVAR

bir duvar çeker beni uzaktan
yüzümdür; birikir, uzak bahçe sesleri
akşamlar çoktan kayboldu, çoktan
azalır gibi karanlığın bir yeri

geldin, öyle ki. dokunur gibi cama
başladığın yerde bitir akşamı.
bir duvar dibinde kırık kapanma
olduğun kış günleri orda mı?

şimdi neyi anlatır ötedeki taş,
işte kayboluyor bahçede sesin;
ama bir duvarı taşıdın yavaş yavaş
peki bu taşlarda görünen gölge kimin?

(E Şiir 2000)

Bayram Balcı

DALDA BİR YAPRAK OLSAM YİNE DE ÜŞÜRÜM

bileklerinde utangaç kesikler taşıyan
şairler tanıdım yanlış filizleri hayatın
otopsi raporlarında gizlenen sır
una furtiva lacrima sevgilim benim
yaşlanmayan tek şey ölümdür

hangi kuş konduğu dalı bir kırlangıç gibi incitmez
hangi yağmur değdiği yüzü bir jilet gibi kesmez
hangi ateşböceğinin zehridir yakar damarı
hangi ırmak taşıyacak kadar ustadır kaçak gözyaşlarını
hangi kitap daha kutsaldır bir diğerinden

benim zaten her yağmura teşne bir kalbim
yarım kalmış her aşka verilmiş bir sözün var
sıran geldi diyor iştah
yaşanmayan tek şey ölümdür
hangi nisan canı acırsa mayısa yaslanır

(Defter 41, Sonbahar 2000)

İzzet Göldeli

FREUD'UN DİVANI

Perçinlenir karanlığa
Ego panter
Peşinde
Kızılötesi gölgelerin
İlgi atmaca
Sarmallarında
Kaldı uykunun
Nil düşleri taşıyan
Homer'den emekli atlar
Pamuktan patikleriyle
Dolaşırlardı
Labirentlerinde anıların

Yorgun
Koşmaktan
Sevi tavşan
Karnındaki bayırlarda
Saçlarına dadanan sülündü
Bilinç baykuşun gammazı
Kuşkusuz. suçlusun
İmgenle sevişmekten
Kimi göndersem
Aklamaya seni
Freud'un divanına

(İzmir/İzmir 22, Mart/Nisan 2000)

Bâki Ayhan T.

İNTİHAR SONRASI

bir aşk çıktı çantasından bir mask
deniz çıktı birkaç dalga
bir ağaç yapraklarını uğurlamış
ılıman bir gözlük çıktı iki kitap

bir kuş çıktı bir sonbahar
tutulmaz bir yelkovan birkaç anı
bir gül dikenlerini seven
kül çıktı savrulan bir tül

bir sevişmek çıktı dört dörtlük
ağaç altları biraz gölge
bir çocukluk bir güzellik
yalnız bir anne çıktı kendilerine göre

bir müzik kutusu çıktı eski günlerden
savrulan bir balerin etekleriyle
bir erkek güz şeklinde
fırtınaları kendinde gizli

bir seyahat çıktı gittikçe kuzeylere
eski bir atlas, çizgileriyle
bir allah'ın kulu çıkmadı öpülecek
artık bir intihar çıktı çantasından

(Dize 57, Temmuz 2000)

YILLIĞA İLK KEZ GİRENLER

Alphan Akgül

(1974). Yaşar Nabi Nayır Gençlik Şiir Ödülü'nü Özlem Tezcan ile paylaştı.

VEDÂ

anımsa sendin unutan
ürperen beyazı suya
susup öylece bırakan
biri seslerle uyanırsa
demek uykuda öteki
anımsa bendim rüyada

kalan sözleri topla
usul usul şiirleri
bir konuk gibi ağırla
nerde pusula... orman...
biri böyle kaybolursa
anımsa bendim kaybolan

dedi kimi çağırsam
suyun yazgısı sudan
'erir kayıklar mumdan'
unutsam yola çıksam,
aşklar böyle okunursa
anımsa sendin okunan...

(Varlık 1114, Temmuz 2000)

Özgür Balaban

ÇITIRTISINDA

bağışlanmaz bir birlikteyim böyle tek başıma
bir sen varsın, diye sığdırmışım sesimi
bir de eksik bir haziran

bir masadan kalkmayı yazıyorum
o kadar korkunç mudur bir kentten çıkmak
büyük sular uyduruyorum bir başıma
büyük sular da yıkıyorum o zaman
bağışlanmaz bir birlikteyim
öyleyse susmama da izin yok
öyleyse alnımın tay sıcaklığı
uydurduğum sular için var

bir masada kalkmayı yazıyorum
kitap alıp veriliyor gündüzleri
çiçek koklanıyor meyve soyuluyor
ezan okunuyor sonra öpüşüyoruz
öpüşüyoruz sonra bir kalmak var
susmak mümkün değil

gündür... tuhaf
bir adı vardır günün
batarken bir bitkinin
açıkladığı renklerle bir
öpüşürüz, yutkunuruz, kasılırız, dokunuruz
öpüşürüz tekrardan, kalkıp birini uğurlarız
al mıyız alçak mıyız
ıslak mıyız yorgun muyuz
trenler mi bizi azaltan
hiç durmadan suçlu muyuz

hiç durmadan suçlu muyuz
sayar elbet bunları
parmaklarımız bir bir
dokunurlar bir ovanın
çıtırtısında öpüşürüz
bir kalmak var sonra
susmak mümkün değil

(Dize 60, Ocak 2000)

Onur Caymaz

(1977). *Kâh ve Rengi* adlı dosyası Orhon Murat Arıburnu Şiir Ödülü Yayınlanmamış Şiir Kitabı ödülünü Gonca Özmen'le paylaştı.

MIZIKA

yalnız aşkı vardır aşkı olanın
Cemal Süreya

elleri çürük ve paslı bir bıçak olan
 demir çarşılarında sarışın bir işçi abimizika
 sen yokken bezden bir kalem kutusu gecelerce
 düşünce içi kırılan kırmızı kalem bir kalbimizika
 yazarken bir yerinden kopan mutlaka

çekilen bir tırnağın acısı kalır çekildiği yerde
 deniz midir artık akan gökyüzü mü anı mı
 çocukların ağladığı hiç uyumadığı
 karakalem karartma gecelerimizika
 yandığı perdelerin hep gaz lambalarıyla

çok kullanılan imgeler bile yepyenidir göğüslerinde
 öğrendik abiler öğretiler on derste karadır şiirimizika
 kalın dodan ince doya geçerken ne kasavet ne gam
 dudağımızda jilet gibi ellerin kan ağzın kan
 acı acımızdır nasılsa yalnızlık yalnızlığımızika

mızika bir hüznün adıdır yalnız şiirde çalınan
 yaz akşamları en iyi pantolona kazayla dökülen bira
 adım atsak gökyüzüdür hep günler gök izi

ne zaman bir şiirden geçsek ya da ateş ten
 sarhoşken talandan akşamın renginden
 söylemlerden süreçlerden geçsek en telektüel
 ne zaman bir yola çıksak yolumuzun bir yerinden
 aşk aşkımızika gün günümüzüka

(Şiir Ok'u 27, Temmuz/Ağustos 2000)

Mehmet Hameş

Dünya Kitap Şiir Ödülü'nü kazandı.

YAKTIĞIN COĞRAFYA

5. YÜZ sınırda sevda

kaçakçılar geçerken korkarak gölgelerinden
müfettişin gök gözlü altın sarısı kızı
kırmızı güllerle gelirdi düşlerime

karşı kasabaya döküp giderdik özlemlerimizi
sesimizi vererek gecenin eskimiş dokusuna
leçede soğuturduk sevdalarımızı
askerin bitmeyen askerliği olur
dolardı çocuk çılgılığının çanağı tel örgüde
sevda, sinemizi ateşlerken sınırda
şam'ın şayak şalvarını şalsız salardı kucağımıza

çatallanırken ufukta tel örgüler
avuçlarımızda kalırdı sınır boyunca
bir şal bir şalvar ve bir tutam tozlu saç
sınırı geçemeyenlerin de kuluncunda

(Ardıçkuşu 12, Mart 2000)

Serkan Işın

GERİ ÇEKİL AKREP

*Sarnıcın suyu çekildiğinde
Her abdal sakince açar hırkasını
İsfahan rüzgârlarına
Ve basit, kekrek, silik bir hançer
Sarnıcın suyu çekildiğinde
Kuyunun dibinde hiçbir yansıısı yoktur
Ölümün ve yaşamın
Abdal için*

Geri çekil(ecek) akrep
Kıskaçlarını biliyor şimdi
nasılsa fark edilmedi
karafatma bile sananlar çıkmıştır
sokakların ayazında tavaf ederken
avını

geri çekil akrep
diş bile bu kadar acı vermez
oyulurken
sen tüm acıları bilensin
bir ateş dairesi içinde yarıçap
kadar mesafesinde intiharın

senin ataların afrika çöllerinden
ve el kadar büyük olduğu biliniyor
dedenin
soktuğunda mekanik iğnesini
aynı anda avı ile göz göze geldiğini
geri çekil
onlara bildirmeden

ve bekle
ateş çemberine benzin döken
ancak güneştir şimdi.

26.4.2000

(Işık 3, Temmuz/Ağustos 2000)

Mehmet Sadık Kırımlı

Atadost Edebiyat Ödülleri Şiir '99 Yarışması'nı Miray Uluaydın ile paylaştı.

“SON MEKTUP”

“taş üstüne
gül oyması”

Erendiz Atasü

dokundukça gördüm
içbükey kıyılarına mermerin, yüzü
sancılı bir ölüm, kuşkulu çizgiler!
tarihin sevinci onu öğretmekle kendini
belli eder.. bedeninde “tuzlu ten suyu”
ansızın “Gülnihal” oldu mermer..

anlattı geçmişini taşın yontusu
duyarlı bir güzellik, sevecen bakışla..
tarihin iğdiş ettiği keder, tel tel akıllı
saçlarında lirik bir türkü
ölümün oratoryosu.

usul duyulan soluğundaki buğu
damıtılmış aşkın son nefesi
korkulu beklentisi ölümün
belki de son mektubu.

yazılı çılgın anılarla taşın üstünde
coşkusunu çoktan yitirmiş kelimeler
dinmeyen sızı o tenhalık, bir de
insanın içini közleyen keder
bir sızımlik ter yüzünde
öksüz çocuğun...

gözlerinizi uzaklarda boğun
uzaklarda gülün türkü'sünde
bir acının bir aşkın taşındığı yüzünde
taşın

duruyor orada çünkü
koskoca bir yürek ölüsü...

(Bahçe 22, Songüz 2000)

Raif Özben

(1946)

1. AŞKSIZLIĞA DAİR BİR BETİMLEME

sonsuz gök boşluğunun ötelerinden
karşı kıyılarından okyanusların

şimşekleri çakar yanardöner beden bir kadının
tattıramadığı bütün hazların

kümelenmiş bulutlardan dağların arasına
kurumuş bir nehrin uğultusu dökülür

uzakta tüm yağmurları kendine çeken bir vadi
eskimez bir sel sesini sürer üstüme

koşarım doyulmaz serinliğinden çıkışsız bir ormanın
mecnun'um dalarım beton çöllere

ve insan sesinden kum fırtınası
silip süpürür gündelik sesimi oralarda

söz ve eylem oyundadır bağımsız gerilimlerde
geceyi tiklere boğmaktadır tarihin bilinçaltı

çekilirim yatağıma kimliksiz bir yıldızla
yapışır nemli kokusu üstüme perdelere

ve açar pencereleri bakarım
aşk gibi bir şey yayılmış sabah serin kentlere

(Asyalı Ayyaş adlı kitabından, 2000)

Gonca Özmen

(1982). *Kuytumda Kal* adlı dosyası Orhon Murat Arıburnu Şiir Ödülü Yayınlanmamış Şiir Kitabı ödülünü Onur Caymaz ile paylaştı.

KUYTUMDA

Yüzüne bıraktığım orman yitirdi yankısını
Albümün tozunda darmadağın anılar
Aynalar mı yanlış, kendime benzerliğim mi?
Neye dokunsam çürüyorum kuytumda
Benimki bir iç kanama, bir bozkır sıkıntısı

Sözcükler dalgın ve upuzun üzüntü
Çiçeğin ruhu üşüyor gürültünden
Gölgen de kalmadı bak, o itiraz
Bekleyiş eritiyor buzdan sarayı
Nedense dili yok gecenin ağzında

Dal üstü bir konmak bizimkisi
Tanrılar bile baş edemedi işte sonsuzla
Zaman unuttu dipteki batıkları
Yollarda aynı kaygısızlık yine
Şimdi ancak karanlığımıza gidebiliriz

Boşluğunda dolaşüyor paslı bir hançer
Kahverenginin hüznün olduğu kalıyor geride

(Bahçe 18, İlkyaz 2000)

Nur Saka

BAZI AŞKLAR DA BAZI YAŞLARI BEKLER

bir hüznün eviymiş de
ömrümüz diyelim
yüreklerimiz yarı beline kadar
sarkarken gözlerimizden

Özlem Tezcan

(1972). Ali Rıza Ertan Şiir Ödülü'nü kazandı.

DANTEL

Dantelleri hep savdım, üzgün değilim
Camlarım kirlenmedi şiirken yağmur
Vardı bir akrabalığım arka balkonla
Soğudu mu aşk tenim burkulur
Suyun anahtarını ver
Akşama gitmeliyim

Kahveyi taşırdı mavi serçe, üzgün değilim
Çaya bisküvi batırırken yaz
Gergefteki desendi kızıl isyan
Sokağın ıslığı, paramparça kavanoz
Kentin kapılarını aç
Öykünden çıkmalıyım

Ayrılıktan eskidi kilimlerim, bağışlamayın
Delirdi mektuplarım, dağıttı odaları
Başka renkti yanlışlarınız hep sevdim
Çöl gecelerinde üşüyen yıldızları
Düşün saçlarımı Sal
Güneyden esmeliyim

(Agora 5, Mayıs 2000)

Aytuğ Uslutekin

DENİZ FENERİ

Yürüdüm, bir övgüye tutunarak ağır ağır.
Kucağımda hayatı taşıyordum üstelik.
Güzün getirdiği çelengi yollara bırakarak sağır
Sesler bükülmüyordu ve içimdeydi ürkeklik.

Yürüdüm, bütün ruhum pas tutmuştu çünkü.
 Düğme suratlı sokaklarda, yaz da yaramadı bana.
 Ellерim temmuzda bir sığınakta üşümüştü.
 Karmakarışık yüzlere sızarakтан ağla.

Gözlerime uzanan yankı dolu bir geçit vardı.
 Yürüdüm, damarlarımda fısıltılar dolaşır.
 Bu kayboluş nasıl şekil alır bellekte gece yarısı.
 Söylentileri üstüme hohlayarak bulaştır.

Sevmek sözcüğünün kabuğu yarıldı açıldı.
 Yürüdüm, alışkanlıklarımın iskeleti işte karşımda.
 Virginia Woolf, bir deniz feneri ve her çağda haklı.
 Yeryüzünün en büyük bildirisi orada.

Yürüdüm, yalınayak Thomas Moore ve ütopya.
 Sonsuzlukta kaybolan o delimsirek simgeye.
 Yazgım tek başına bir yontuydu aynacla.
 Fakat yontucusu kaplan nerede?

(Şiir Odası 7, Temmuz 2000)

Sadık Yaşar

(1959). *Şehr-i Humma* adlı şiir dosyasıyla Arkadaş Z. Özger 2000 yılı Şiir Ödülünü kazandı. Aynı dosya yıl içinde *Güller Hattındayız* adıyla kitaplaştı.

BÖYLE GÜZEL SEVİYORUM

ayakkabılarımı çıkarıp yerime oturuyorum
 söz düşünce severim diyorum kendimi

dinleniyorum kalkıp inen güvercinler
 yolda gövden seni böyle güzel seviyorum

seni naylon çiçek kirlenmiş dantel
 sanmıyorum tanımadık bir şehir korkusu

yüzün görünmeyen bir ses gezdiriyorum
çıkarıp çıkarıp seni böyle güzel seviyorum

ellerimi koyacak yer arıyorum sık sık
yer değiştiriyor ruhum dilimdeki tuzla

üstünde durduğum taşa ne söylerim şimdi
taşımıştı nefsimi sımsıkı tutmuştu sabrımı

dışarı çıkıyorum sürtünerek yörüngemden
bir yumruk ateş seni böyle güzel seviyorum

(*Islık 4, Eylül/Ekim 2000*)

Levent Yılmaz

(1969)

Son Ülke adlı son kitabı 1999'un son günlerinde aynı adla Toplu Şiirler kitabı içinde yayımlandı.

KASİDE'den

Bir öfke, bir öfke; demek mahvetmek için
Gelmiştin bu eve. Ne kaldı düşlerinden geriye?

Kimi aramıştın, kırık mercan, çatlak inci,
Uzat ellerini buram buram ilkbahar şimdi.

Neler bağışladık ah neler bu turunc dünyaya,
Karşılık hiç beklemedik, gözler alev, güzel alev...

Kamaştı anlar birden, geçti yıllar, uçtu uyku.
Tekrar gelirse, kapını çalarsa, buyur et konuğu;

Gökten kaçtı de, kapımı çaldı, bana benmişim gibi baktı.
Sonrası, defne kılığında bir düştü yalnız...

Seni elçi göndermiştim, kopardığım bir küçük bakış mı?
Sakın sanaydi sanma, fırlatılan o mahzun ok bana, bana.

Sahilden ve kendinden uzaklaş yavaşça. Kayıklarla.
Mehtap kalsın, bir o kalsın; var gel, çık tekrar huzura.

Ben mi, ben uzakta, dar, sapa bir yolda, kapanda...
Büyülü titrek bir servi gibi ürkek, ama, yine de sıra sıra...

Geceyi niye ateş basmış, kimin gönlü mumdan?
Lâciverd ufkunda dünyanın, batıyorsun ah bakır ay!

Getirdiğin bakış hani, zaman değil sözler dalardı kalbi hani?
Ürkerek sığıyor şimdi kıvılcım resme, bana, boşuna, yalnız.

Toprağa mızrak diktiler, bıçak sapladılar, yaralandı; derken
Senin ruhun dudaklarında, küçük burnunda, uzun kemiklerinde.

Uyuyorsun, yıllar boyu... Bir gemi yolculuğu bu.
İfrit tutmuş da elinden, götürüyor seni mavi kurtlara,

(Kitap-lık 44, Kasım/Aralık 2000)

Necmi Zekâ

(1963)

SAĞA SOLA BAKIP DURMA

bitmeyen bir açık artırmayı izlerkenki
kaçırdığım neler var endişesi

aynı şeyi diyorlar sende tiyatro zevki var
doğuştan izleyici temiz fikirlerin var
ama sular kirli senden sızan sular hep kirli
tadına bakarsın tuz kirli
bir yumurtanın yüzyıllarca
yumurta kalabilmesi gibi

yargıç yüksekte oturmasa
tek bir soru bile sormasa

arkadaşlar
köprüden atlama konusuna dalmış

arkadaşlar köprüye gidip saatlerce
bir intihar olayı yakalayabilmek için
öyle bakıp durmasa
bitmeyen bir açık artırmayı izler gibi

içlerinden biri kalkıp atlasa

(Edebiyat ve Eleştiri 47, Ocak/Şubat 2000)

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	7
2000'de ŞİİR	9
BELGELİK	16
FAZIL HÜSNÜ DAĞLARCA (1914)	
Dolmuşun Boş Yeri (Milliyet Sanat Dergisi 485, 1 Ağ. 2000)	31
Günün Ortaklığı (Öküz 2000/4, Nisan 2000)	31
İLHAN BERK (1918)	
Keçiyolu (Adam Sanat 176, Eylül 2000)	32
ARİF DAMAR (1925)	
Aynanın Önünde (Adam Sanat 176, Eylül 2000)	33
ATTİLA İLHAN (1925)	
Kimi Sevsem, Sensin (Milliyet Sanat Dergisi 486, 15 Ağ. 2000)	36
HALİL İBRAHİM BAHAR (1929)	
Yapım (E 16, Temmuz 2000)	37
SAİT MADEN (1932)	
Ayak sesleri (Şiir Odası 2, Şubat 2000)	37
GÜLTEN AKIN (1933)	
Mutlu Bir Güne Şiir (Adam Sanat 177, Ekim 2000)	38
CEVAT ÇAPAN (1933)	
Temmuz, Yıllar Sonra (Adam Sanat 176, Eylül 2000)	39
AHMET OKTAY (1935)	
İnsanın Gurbetleri İçinde (Kitap-lık 44, Kasım/Aralık 2000)	40
RUŞEN HAKKI (1936)	
Öptüğümde Milenyum'u (Adam Sanat 173, Nisan 2000)	41
ÖZDEMİR İNCE (1936)	
Asude Alkaya İçin On İki Neşeli Şarkı'dan (Adam Sanat 174, Mayıs 2000)	42

METİN DEMİRTAŞ (1938)	
Babam (Adam Sanat 175, Haziran 2000)	43
İHSAN ÜREN (1939)	
Yaz Hazır (Akatalpa 5, Mayıs 2000)	44
FİKRET DEMİRAĞ (1940)	
Araya Giren "Çöl" (E 18, Eylül 2000)	45
HÜSEYİN ATABAŞ (1942)	
Şiirin İki Hali (Şiir Odası 3, Mart 2000)	45
ATAOL BEHRAMOĞLU (1942)	
İlkbahar (E 16, Temmuz 2000)	46
SÜREYYA BERFE (1943)	
Canım Sıra Büyülü Karabiberim (Kitap-lık 42, Tem./Ağ. 2000)	47
SENNUR SEZER (1943)	
Öfkeli Bir Ozana Masallar (Varlık 1115, Ağustos 2000)	50
GÜVEN TURAN (1943)	
Gaia (Kitap-lık 40, Mart/Nisan 2000)	52
Gökova Kesişmesi (Şiir Odası 12, Aralık 2000)	52
REFİK DURBAŞ (1944)	
Peri Bacaları'nın Kar Beyazı Sessizliği (Adam Sanat 179, Ar. 2000)	53
NİHAT BEHRAM (1946)	
Dönüşü Yok (E 19, Ekim 2000)	54
HİDAYET KARAKUŞ (1946)	
Yakışan (Varlık 1112, Mayıs 2000)	56
AHMET ÖZER (1946)	
Kız ve Anne (Bilkent 4 Mevsim 10, Ocak 2000)	58
HÜSEYİN PEKER (1946)	
Meyve Sineği (Çıkın 6, Eylül 2000)	59
MEHMET TANER (1946)	
Poetika (Adam Sanat 176, Eylül 2000)	60
Cemal Süreya'yı Özlemek (Bahçe 20, Sonyaz 2000)	61
AHMET TELLİ (1946)	
Barbar ve Şehlâ (Varlık 1110, Mart 2000)	61

AHMET ADA (1947) Ne Kaldı (Akatalpa 11, Kasım 2000)	63
METİN GÜVEN (1947) Kedi Kılından Hırka (Akatalpa 11, Kasım 2000)	65
İNCİ ASENA (1948) Öngörü (Adam Sanat 172, Mart 2000)	66
CELAL SOYCAN (1948) Cemresiz Günlerde XXXII yazıyorum (Işık 1, Mart/Nisan 2000)	67
BEHÇET AYSAN (1949-1963) Eren İçin (Edebiyat ve Eleştiri 50, Temmuz/Ağustos 2000)	68
HAYATİ BAKİ (1949) Boyalı Bulut Oyunu XIII (Akatalpa 1, Ocak 2000)	69
AZER YARAN (1949) Menekşeye Kaside (Şiir Odası 7, Temmuz 2000)	70
SİNA AKYOL (1950) Taş Yorumları'ndan Son (Işık 2, Mayıs/Haziran 2000)	71
NURİ DEMİRCİ (1950) Huruç (Şiir Odası 10, Ekim 2000)	72
A. HİCRİ İZGÖREN (1950) Yeniden (Agora 9, Eylül 2000)	73
MEHMET MÜMTAZ TUZCU (1950) Selinle (Varlık 1109, Şubat 2000)	74
COŞKUN YERLİ (1950) Nakışlar I (Akatalpa 1, Ocak 2000)	75
GÜLTEKİN EMRE (1951) Melez Sabır (Milliyet Sanat Dergisi 486, 15 Ağustos 2000)	76
BARIŞ PİRHASAN (1951) Ölümlerle Söyleşiler – evde (Kitap-lık 41, Mayıs/Haziran 2000)	78
İZZET YASAR (1951) Hızır (Defter 41, Sonbahar 2000)	78

ENİS BATUR (1952)	
Kıyıya Vuran İçin Sone	79
Haziran Karının Sonesi (Adam Sanat 176, Eylül 2000)	80
ABDÜLKADİR BUDAK (1952)	
Cevap Anahtarı (Şiir Odası 2, Şubat 2000)	80
AYTEN MUTLU (1952)	
Yitik (Edebiyat ve Eleştiri 50, Temmuz/Ağustos 2000)	81
ERGİN YILDIZOĞLU (1952)	
"Spiritus Mundi" (Edebiyat ve Eleştiri 50, Temmuz/Ağustos 2000)	82
METİN CENGİZ (1953)	
Aşk İlahileri IX (Bahçe 18, İlkyaz 2000)	84
ŞÜKRÜ ERBAŞ (1953)	
Son Kale (Şiir Odası 8/9, Ağustos/Eylül 2000)	85
TARIK GÜNERSEL (1953)	
Yüzler (Adam Sanat 175, Haziran 2000)	86
TUĞRUL TANYOL (1953)	
Menzil (Kitap-lık 42, Temmuz/Ağustos 2000)	87
ALİ CENGİZKAN (1954)	
Az Kan Çok Ter (Şiir Odası 11, Kasım 2000)	88
VEYSEL ÇOLAK (1954)	
Hayata Resimaltı (Dize 52, Şubat 2000)	88
HÜSEYİN FERHAD (1954)	
İmru'l Kays (Varlık 1109, Şubat 2000)	90
HİLMİ HAŞAL (1954)	
Yansı (Akatalpa 10, Ekim 2000)	91
YELDA KARATAŞ (1954)	
Eski Bahar (Varlık 1111, Nisan 2000)	92
OSMAN SERHAT ERKEKLİ (1955)	
Sana Aşka ve Ölüme Dair (Bahçe 20, Sonyaz 2000)	93
RONİ MARGULİES (1955)	
Akordeon (Adam Sanat 170, Ocak 2000)	94

SERDAR ÜNVER (1955) Çember (Akatalpa 7, Temmuz 2000)	95
YUSUF ALPER (1956) Uğurlu Çarşamba (Akatalpa 4, Nisan 2000)	96
ADNAN AZAR (1956) Bir Yürük Semai İçin Fazla Mesai (E 17, Ağustos 2000)	97
SALİH BOLAT (1956) Güz Şarkısı'ndan (Defter 42, Sonbahar 2000)	97
HAYDAR ERGÜLEN (1956) Mırıldandığım Şeylersin... DÜZŞİİR (E Şiir 2000)	99
TURGAY FİŞEKÇİ (1956) Yaz Kokuları (Adam sanat 170, Ocak 2000)	101
LALE MÜLDÜR (1956) Saatler, Geyikler'den (Kitap-lık 41, Mayıs/Haziran 2000)	102
MAHMUT TEMİZYÜREK (1956) Boşlukta Bir Akarsu (Defter 41, Sonbahar 2000)	103
SÜHA TUĞTEPE (1956) Çivi (Kunduz Düşleri 4, Nisan 2000)	103
İL YAS TUNÇ (1956) Derviş Sözler (Pencere 24, Eylül/Ekim 2000)	106
ŞERİF ERGİNBA Y (1957) Kaplanın Kahrı (Bahçe 18, İlkyaz 2000)	107
MUZAFFER KALE (1957) Kırık Hava (Dize 61, Kasım 2000)	107
YUNUS KORAY (1957) Sanki Hiç (Edebiyat ve Eleştiri 48, Mart/Nisan 2000)	108
HALİL İBRAHİM ÖZCAN (1957) Parmak İzi (Ağırol Düzyazı, Kasım/Aralık 2000)	110
ORHAN ALKAYA (1958) Ariflerden Bir Arif (Uç 6, 2000)	111
AHMET ERHAN (1958) Masal (Kunduz Düşleri 4, 2000)	112

BEDİRHAN TOPRAK (1958)	
"Göçebe Kırılma Buluşması" (Adam Sanat 175, Haziran 2000)	112
MEHMET YAŞIN (1958)	
Yusuf'un Gümleği (Adam Sanat 172, Mart 2000)	114
MUSTAFA KÖZ (1959)	
Yağmur – Göçebe – Nü (Islık 4, Eylül/Ekim 2000)	115
AKİF KURTULUŞ (1959)	
Ukde ve Heves (Öküz 2000/3, Mart 2000)	116
ÇİĞDEM SEZER (1960)	
Parantez (Bahçe 18, İlk yaz 2000)	117
CEM UZUNGÜNEŞ (1960)	
Koruk (E Şiir, 2000)	119
TURGAY KANTÜRK (1961)	
'Nightsmelling' (Şiir Odası 10, Ekim 2000)	120
SERDAR KOÇAK (1961)	
Erenköyü'nde Bahar (Başka 5, Eylül/Ekim 2000)	121
YILMAZ ODABAŞI (1961)	
O Analar O Anılar O Yıllar (Öküz 2000/10, Ekim 2000)	122
ZEYNEP UZUNBAY (1961)	
Yazdıklarım İnanmayacak Bana (Agora 5, Mayıs 2000)	123
SUNAY AKIN (1962)	
Sahilde (Adam Sanat 174, Mayıs 2000)	124
HÜSEYİN ALEMDAR (1962)	
Nilüfer (Uç 8, 2000)	125
SEYHAN ERÖZÇELİK (1962)	
Kabristan ve Nüfusu	126
Karadeniz'de Buğu (Adam Sanat 179, Aralık 2000)	126
ADNAN SATICI (1962)	
Zamir (Defter 38, Kış 1999)	127
BETÜL TARIMAN (1962)	
Mavi Han (Varlık 1115, Ağustos 2000)	128

CİHAN OĞUZ (1963) Aşka Dair İpucu (Akatalpa 2, Şubat 2000)	129
ENVER TOPALOĞLU (1963) Göçmen Bavulu (Islık 1, Mart/Nisan 2000)	129
NAZMİ AĞIL (1964) Şiir Dersi (Adam Sanat 179, Aralık 2000)	131
İBRAHİM BAŞTUĞ (1964) Neyim – Onmaz – Söz Uçar (Şiir Odası 3, Mart 2000)	131
KÜÇÜK İSKENDER (1964) Anneler Oğullarını Alfetmez (Adam Sanat 178, Kasım 2000)	132
YÜCEL KAYIRAN (1964) Koridor (Varlık 1109, Şubat 2000)	133
ALTAY ÖKTEM (1964) Geri Çekiliyoruz (Dize 54, Nisan 2000)	134
FAİZE ÖZDEMİRCİLER (1964) Dolunayın Şenlikle Karşılandığı Hanaylar (Bahçe 18, İlkyaz 2000)	135
HAKAN SAVLI (1965) Akşam Ezanı (Adam Sanat 175, Haziran 2000)	136
DERYA ÇOLPAN (1967) Sabah Suları (E Şiir 2000)	137
TÜRKAN YEŞİLYURT (1967) Tutku/Sekiz (Şiir Odası 3, Mart 2000)	138
İRFAN YILDIZ (1967) Beni Ancak Daha Açık Bir Deniz Kurtarır (E 19, Ekim 2000)	138
MEHMET CAN DOĞAN (1969) Karakamu (Defter 40, Yaz 2000)	140
ALTAY ÖMER ERDOĞAN (1970) Kül ve Cefa (Edebiyat Gündemi 7, Eylül 2000)	141
DİDEM MADAK (1970) Siz Aşktan N'anlarsınız Bayım (Öküz 2000/12, Aralık 2000)	141
ŞENER ÖZMEN (1971) Kara Bir Tren Geçer (Islık 1, Mart/Nisan 2000)	141

TUNA KİREMİTÇİ (1973) Kaçkın (Varlık 1115, Ağustos 2000)	145
SERAP ERDOĞAN (1975) Pörsüyen (Şiir Odası 4, Nisan 2000)	146
NİLAY ÖZER (1976) Gece Burçları III (Bahçe 22, Songüz 2000)	147
ZEYNEP KÖYLÜ (1978) Bir Çocuktan İç Masallar (Edebiyat ve Eleştiri 52, Kas./Ar. 2000)	147
CAN BAHADIR YÜCE (1981) Duvar (E ŞİİR, 2000)	149
BAYRAM BALCI Dalda Bir Yaprak Olsam Yine de Üşürüm (Defter 41, Sonb. 2000)	149
İZZET GÖLDELİ Freud'un Divanı (İzmir/İzmir 22, Mart/Nisan 2000)	150
BAKİ AYHAN T İntihar Sonrası (Dize 57, Temmuz 2000)	151
<i>Yıllığa İlk Kez Girenler</i>	
ALPHAN AKGÜL (1974) Veda (Varlık 1114, Temmuz 2000)	153
ÖZGÜR BALABAN Çıtırtısında (Dize 60, Ekim 2000)	153
ONUR CAYMAZ Mızıka (Şiir Ok'u 27, Temmuz/Ağustos 2000)	155
MEHMET HAMEŞ 5.Yüz: Sınırdan Sevdâ (Ardıçkuşu 12, Mart 2000)	156
SERKAN İŞİN Geri Çekil Akrep (Işık 3, Temmuz/Ağustos 2000)	156
MEHMET SADIK KIRIMLI "Son Mektup" (Bahçe 22, Songüz 2000)	158
RAİF ÖZBEN (1946) Aşksızlığa Dair Bir Betimleme (Asyalı Ayyaş" adlı kitabından)	159

GONCA ÖZMEN (1982) Kuytumda (Bahçe 18, İlyaz 2000)	160
NUR SAKA Bazı Aşklar Bazı Yaşları Bekler (Varlık 1112, Mayıs 2000)	160
ÖZLEM TEZCAN (1972) Dantel (Agora 5, Mayıs 2000)	162
AYTUĞ USLUTEKİN Deniz Feneri (Şiir Odası 7, Temmuz 2000)	162
SADIK YAŞAR (1959) Böyle Güzel Seviyorum (Isık 4, Eylül/Ekim 2000)	163
LEVENT YILMAZ (1969) Kaside'den (Kitap-lık 44, Kasım/Aralık 2000)	164
NECMİ ZEKA (1963) Sağa Sola Bakıp Durma (Edebiyat ve Eleştiri 47, Oc./Şub. 2000)	165

2000 ŞİİR YILLIĞI

DOĞRU-YANLIŞ CETVELİ

Sayfa

- 63 Son dize "beybeyaz" "bembeyaz" olacak.
- 67 Aşağıdan üç dize bölüm ayrımıyla ayrılacak.
- 73 Aşağıdan 2. dizede- "kaydığım" "kaldığım" olacak.
- 73 Aşağıdan 6. dize büyük harfle başlayacak.
- 76 Aşağıdan 2. dizede "yanında" "yanımda" olacak.
- 77 Yukardan 5. dizede "ellerinden" "ellerimden" olacak.
- 83 Yukardan 2. dizede "donması" "donanması" olacak.
- 83 Aşağıdan 7. dizede "erttir" "ettir" olacak.
- 84 Yukardan 4. dizede "üstünde" "üstümde" olacak.
- 105 Haydar Ergülen maddesinde ilk satırda "boş" sözcüğü "bol" olacak.
- 130 Aşağıdan 10. dizede "senin" "sesin" olacak.
- 133 Aşağıdan 10. dizede "rüzgar" "rüzgâr" olacak.
- 158 Yukardan 3.dizede "patikada"n sonra ve 4.dizenin sonuna (.) konacak.
- 168 Yukardan 5.dizede "tanıştım" sözcüğünden sonra (.) konacak.
- 163-180 İhsan Deniz'in doğum tarihi 1960 olacak.
- 167-180 Arif Madanoğlu'nun doğum tarihi 1944 olacak.

ADAM

2001 ŞİİR YILLIĞI

ŞİİRİMİZDE GEÇEN YIL

Fazıl Hüsni Dağlarca • İlhan Berk • Arif Damar • Atilla İlhan • Halil İbrahim Bahar • Sait Maden • Gülten Akın • Cevat Çapan • Ahmet Oktay • Ruken Hakkı • Özdemir İnce • Metin Demirtaş • İhsan Üren • Fikret Demirağ • Hüseyin Atabası • Ataoğlu Behramoğlu • Süreyya Berfe • Sennur Sezer • Güven Turan • Refik Durbaş • Nihat Behram • Hidayet Karakuş • Ahmet Özer • Hüseyin Peker • Mehmet Taner • Ahmet Telli • Ahmet Ada • Ralf Özben • Metin Güven • İnel Asena • Celal Soycan • Behçet Aysan • Hayati Baki • Azer Yaran • Sina Akyol • Nuri Demirel • A. Hicri İzgören • Mehmet Mümtaz Tuzcu • Coşkun Yerli • Gültekin Emre • Barış Pirhasan • İzzet Yaşar • Enis Batur • Abdülkadir Budak • Ayten Mutlu • Ergin Yıldızoğlu • Metin Cengiz • Şükrü Erbas • Tarık Günersel • Tugrul Tanyol • Ali Cengizkan • Veynel Çolak • Hüseyin Feriud • Hilmi Hıral • Yekle Karatas • Osman Serhat Erkekli • Raul Margulles • Serdar Ünver • Yusuf Alper • Adnan Azar • Salih Bolat • Haydar Ergülen • Turgay Fiekel • Lale Müldür • Mahmut Temizyürek • Süha Tuğtepe • İlyas Tunc • Şerif Ergülbay • Muzaffer Kale • Yunus Koray • Halil İbrahim Özcan • Orhan Albaya • Ahmet Erhan • Bedrihan Toprak • Mehmet Yaşın • Mustafa Köz • Sadık Yaşar • Akif Kurtulus • Çigdem Sezer • Cem Uzunçünes • Turgay Kantürk • Serdar Koçak • Yılmaz Oklabası • Zeynep Uzunbay • Sunay Akın • Hüseyin Alendar • Seyhan Erözçelik • Adnan Satıcı • Betül Tarıman • Cihan Oğuz • Enver Topaloğlu • Necmi Zeka • Nazmi Agil • İbrahim Baştuğ • Küçük İskender • Yücel Kayıran • Altay Ökten • Fatma Özdemireller • Hakan Saylı • Derya Çulpan • Türkan Yedigöller • İrfan Yıldız • Mehmet Can Doğan • Levent Yılmaz • Altay Ömer Erdoğan • Dilem Madak • Şener Özmen • Özlem Tezcan • Tuna Kiremitçi • Alphan Akgül • Serap Erdoğan • Nilay Özer • Onur Caymaz • Zeynep Köylü • Can Bahadır Yüce • Gonca Özmen • Bayram Balcı • Baki Ayhan T. • İzzet Gökbeli • Özgür Balaban • Mehmet Hameş • Serkan Işın • Mehmet Sadık Kırımlı • Nur Saka • Aytaç Uslutekin

